

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1970

Warszawa, dnia 2 marca 1970 r.

Nr 2

SPIS TREŚCI

Dział A

	str.
Poz. 16 — uchwała XV Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 16 stycznia 1970 r.	26

Dział B

Poz. 17 — uchwała Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 22 grudnia 1969 r. o narodowym planie gospodarczym na 1970 r.	28
„ 18 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 1969 r. zmieniające rozporządzenia w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych oraz w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego i geologicznych	46
„ 19 — uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1969 r. w sprawie dodatkowego premiowania za terminową i prawidłową realizację inwestycji	47
„ 20 — uchwała Nr 212 Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 1969 r. w sprawie zasad premiowania pracowników zatrudnionych w państwowych jednostkach organizacyjnych służby inwestycyjnej	50
„ 21 — rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 listopada 1969 r. w sprawie warunków zdrowotnych wymaganych od osób zatrudnionych na polskich statkach morskich	53
„ 22 — rozporządzenie Ministrów Sprawiedliwości i Obrony Narodowej z dnia 10 grudnia 1969 r. w sprawie ustalenia wykazu organizacji społecznych, które mogą zgłosić udział swego przedstawiciela w postępowaniu karnym	61
„ 23 — zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 29 listopada 1969 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zasad oraz trybu tworzenia i wykorzystania funduszu za osiągnięcia techniczne i ekonomiczne w przedsiębiorstwach doświadczalnych	61
„ 24 — zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 1 grudnia 1969 r. w sprawie szczegółowych wytycznych o rejestracji i sprawozdawczości chorób zawodowych	61
„ 25 — zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 4 grudnia 1969 r. w sprawie zezwolenia na zatrudnianie młodocianych, którzy nie ukończyli szkoły podstawowej	62
„ 26 — zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 8 grudnia 1969 r. w sprawie oznaczania numerami statystycznymi chorób, urazów i przyczyn zgonów	63
„ 27 — zarządzenie Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 3 grudnia 1969 r. w sprawie organizowania i prowadzenia publicznej działalności sportowej	64
„ 28 — pismo okólne Nr 38 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 8 listopada 1969 r. w sprawie stosowania niektórych przepisów o urloпах bezpłatnych dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi	67
„ 29 — pismo okólne Nr 39 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 19 listopada 1969 r. zmieniające pismo okólne w sprawie zwrotu kosztów przejazdów do miejsca stałego zamieszkania pracownikom rozłączonym z rodzinami	68

DZIAŁA

16

**UCHWAŁA XV PLENUM
CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

z dnia 16 stycznia 1970 r.

XV Plenum CRZZ, po wysłuchaniu referatów ministra zdrowia i opieki społecznej oraz sekretarza CRZZ, po zapoznaniu się z przedstawioną we wspólnym sprawozdaniu oceną wykonania uchwały XVII Plenum CRZZ z 1966 r., a także wszechstronnej dyskusji, w porozumieniu z ministrem zdrowia i opieki społecznej wytyczyło nowe zadania w zakresie polepszenia organizacji pracy i dalszego rozwoju placówek otwartej i zamkniętej opieki zdrowotnej oraz przemysłowej służby zdrowia.

Uchwała Plenum CRZZ po omówieniu osiągnięć oraz głównych niedomagań społecznej służby zdrowia wytycza następujące zadania:

W zakresie polepszenia organizacji pracy społecznej służby zdrowia

Plenum uznaje za konieczne, aby Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej wraz ze wszystkimi zainteresowanymi resortami oraz radami narodowymi wszystkich szczebli, przy czynnym poparciu instancji i organizacji związkowych, w trosce o zapewnienie dalszej poprawy ochrony zdrowia społeczeństwa, zarówno w mieście, jak i na wsi, podjęło energiczne działania mające na celu organizacyjne usprawnienie działalności służby zdrowia. W tym celu staje się niezbędne:

zespolecie lecznictwa szpitalnego z otwartą opieką zdrowotną oraz pomocą doraźną w celu właściwego i pełnego wykorzystania kadry medycznej oraz aparatury i sprzętu; w opracowywaniu nowych, najbardziej ekonomicznych zasad organizacyjnych i w ich praktycznym sprawdzaniu na drodze eksperymentu zasadniczą rolę powinny odgrywać placówki naukowe, zajmujące się organizacją ochrony zdrowia;

ulepszenie systemu finansowania w placówkach zamkniętej i otwartej opieki zdrowotnej oraz stworzenie warunków dla stabilizacji kadr kierowniczych; niezbędne jest również bardziej racjonalne gospodarowanie czasem pracy fachowych pracowników służby zdrowia przez odciążanie ich od zbędnych czynności i funkcji administracyjnych.

W celu polepszenia opieki nad zdrowiem ludności niezbędne jest:

polepszenie rozmieszczenia kadr w celu poprawy dostępności i jakości usług w opiece zdrowotnej — otwartej, w zakresie porad ambulatoryjnych, jak również wizyt domowych;

nadanie lekarzowi rejonowemu kierowniczej roli w całokształcie opieki zdrowotnej; stanowisku lekarza rejonowego należy nadać wysoką rangę zawodową;

konsekwentna realizacja przepisów zobowiązujących placówki otwartej służby zdrowia do objęcia opieką profilaktyczno-leczniczą pracowników małych zakładów pracy;

zmiana metod finansowania szpitali; konieczne jest usprawnienie organizacji pracy w szpitalach celem pełnego wykorzystania czasu pracy lekarzy i zaplecza diagnostycznego;

zbliżenie działalności metodyczno-naukowej akademii medycznych i instytutów do codziennych praktycznych potrzeb placówek służby zdrowia i udostępnienie w szerszym zakresie wysoko specjalistycznych świadczeń;

wzmoczenie opieki profilaktycznej nad kobietami zwłaszcza w czasie ciąży, porodu i połogu, a także szerokie prowadzenie działalności profilaktycznej dla wczesnego wykrywania chorób nowotworowych; zapewnienie możliwości objęcia badaniami profilaktycznymi kobiet po 30 roku życia;

uzyskanie poprawy w zakresie opieki profilaktyczno-leczniczej nad dzieckiem oraz zwalczanie zachorowalności i przyczyn zgonów niemowląt;

polepszenie ochrony zdrowia młodocianych poprzez wzmoczenie opieki profilaktyczno-leczniczej nad młodzieżą w zakładach nauczania i wychowania a szczególnie nad uczniami szkół zawodowych, intensywniejsze rozwijanie systemu poradnictwa zawodowego dla młodzieży;

zapewnienie równoległej z wprowadzaniem postępu technicznego poprawy stanu higieniczno-sanitarnego kraju i polepszenia warunków pracy;

szerszy rozwój oświaty zdrowotnej z wykorzystaniem środków masowego przekazu w dążeniu do likwidacji chorób społecznych.

W celu zapewnienia dalszej poprawy ochrony zdrowia pracujących i działalności placówek przemysłowej służby zdrowia konieczne jest:

zwiększenie zatrudnienia kadr fachowych a zwłaszcza lekarzy i pielęgniarek w przychodniach przemysłowych oraz w poradniach higieny pracy, z uwzględnieniem występujących w danej gałęzi przemysłu szkodliwości zawodowych;

koncentrowanie kadr specjalistycznych i aparatury przez tworzenie międzyzakładowych przychodni przemysłowych i rozwój obwodowych przychodni przemysłowych;

skierowanie głównego wysiłku przemysłowej służby zdrowia, państwowej inspekcji sanitarnej oraz służby bezpieczeństwa i higieny pracy na zakłady pracy, których procesy technologiczne i warunki pracy stwarzają szczególne zagrożenia dla zdrowia pracujących;

ograniczanie i eliminowanie zagrożeń zawodowych — takich, jak: hałas, wibracja, zapylenie, substancje toksyczne, pola elektromagnetyczne wysokie częstotliwości — jako źródła wielu chorób pochodzenia zawodowego;

udzielanie — przez Centralny Instytut Ochrony Pracy CRZZ oraz instytuty medycyny pracy — pomocy zakładom i podejmowanie wspólnego działa-

nia w celu wszechstronnego zbadania i ustalenia źródeł zagrożeń oraz opracowania podstawowych wymagań dla biur projektowych, konstrukcyjnych i technologicznych w zakresie najskuteczniejszej ochrony zdrowia pracowników;

zapewnienie przez administrację zakładów pracy pełnej realizacji postanowień uchwały nr 353 Rady Ministrów oraz aktów wykonawczych do ustawy o BHP — zwłaszcza w części dotyczącej organizowania pracowni do badań środowiska, pracowni psychologii pracy i ośrodków rehabilitacji zawodowej;

lepsze rozpoznawanie zakresu i oceny stopnia narażenia zawodowego, zwłaszcza wśród załóg wykonujących pracę w warunkach szkodliwych bądź uciążliwych dla zdrowia.

W tym celu należy:

koncentrować siły i środki na zakładach wykazujących największe zagrożenia zawodowe;

wzmocnić nadzór Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad działalnością profilaktyczną przemysłowej służby zdrowia;

poprawić stan ilościowy i jakościowy kadr lekarskich w nadzorze sanitarnym;

usprawnić działalność placówek przemysłowej służby zdrowia w zakresie inicjowania i bardziej konsekwentnego egzekwowania od administracji gospodarczej ograniczania lub likwidacji wykrytych zagrożeń sprzyjających powstawaniu lub zaostrzeniu niektórych przewlekłych chorób wśród załóg;

podnieść na wyższy poziom i rozszerzyć sieć ośrodków specjalistycznych do prowadzenia badań psychotechnicznych dla kandydatów na kierowców i kierowców pojazdów samochodowych oraz systematycznie badać stan zdrowia pracowników transportu samochodowego.

Zadania przemysłowej służby zdrowia, administracji oraz instancji i organizacji związkowych w rozwijaniu działalności profilaktycznej

Lekarze przemysłowej służby zdrowia powinni systematycznie dokonywać wnikliwej analizy zachorowalności i absencji chorobowej w zakładach pracy i przedstawiać administracji konkretne postulaty zmierzające do usunięcia ujemnych wpływów zagrożeń zawodowych na organizm ludzki.

Administracje zakładów pracy przy współdziałaniu z radami zakładowymi powinny systematycznie, okresowo dokonywać analizy stanu zdrowotnego i absencji chorobowej pracowników, ustalając konkretne plany działania w kierunku likwidacji lub ograniczenia czynników szkodliwych, występujących w toku produkcji.

Lekarze przemysłowi powinni zwrócić większą, niż dotychczas uwagę, na objęcie czynnym poradnictwem i wczesnym leczeniem osób chorych na schorzenia przewlekłe wraz z uszkodzeniami narządów ruchu, wykorzystując wszystkie formy leczenia łącznie z leczeniem sanatoryjnym i rehabilitacją.

Administracje dużych zakładów pracy powinny przyspieszyć organizację oddziałów rehabilitacji przemysłowej.

Organizacje związkowe w zakładach pracy powinny:

okresowo omawiać na posiedzeniach sprawozdania z działalności przyzakładowej służby zdrowia, spo-

łecznej inspekcji pracy, osiągnięte wyniki w tworzeniu zdrowych i bezpiecznych warunków pracy oraz rozwoju opieki zdrowotnej nad załogami;

dążyć do zacieśniania współdziałania między personelem inżynieryjno-technicznym, przemysłową służbą zdrowia, społeczną inspekcją pracy oraz administracyjną służbą bhp.

Instancje związków zawodowych, w trosce o stałą poprawę stanu zdrowia pracowników, powinny przeprowadzać okresowe analizy sytuacji zdrowotnej załóg oraz wystąpić z odpowiednimi wnioskami do administracji gospodarczej i organów do spraw zdrowia rad narodowych.

Zarządy główne i okręgowe powinny przekazywać rozdzielnictwo skierowań sanatoryjnych radom zakładowym ze zwróceniem szczególnej uwagi na przyznawanie pierwszeństwa pracownikom, których schorzenia związane są z wykonywanym zawodem.

Należy zmienić dotychczasowy system przyznawania rent inwalidzkich, dążąc do skracania okresu zasiłkowego w tych wypadkach, gdy utrata zdolności do pracy ma charakter trwały. Okres zasiłkowy powinien być przedłużony, gdy istnieje pomysłne rokowanie przywrócenia zdolności do pracy.

Zadania Zw. Zaw. Prac. Służby Zdrowia w zwiększaniu efektywności pracy społecznej służby zdrowia

Zarząd Główny Zw. Zaw. Prac. Służby Zdrowia powinien współdziałać z resortem zdrowia przy opracowywaniu lepszych rozwiązań organizacyjnych i zasad działania społecznej służby zdrowia zapewniających pełną integrację poszczególnych pionów służby zdrowia.

Zarządy okręgowe tego Związku, ściśle współpracując z wydziałami zdrowia rad narodowych, powinny się przyczyniać do racjonalnego wykorzystania nakładów państwa na działalność służby zdrowia i do efektywnej gospodarki kadrami służby zdrowia, dążąc do zmiany ich rozmieszczenia w poziomie miasto-wieś oraz w poszczególnych pionach opieki zdrowotnej.

Wszystkie instancje i organizacje Związku powinny mobilizować pracowników społecznej służby zdrowia w dążeniu do poszukiwania rezerw tkwiących w organizacji pracy i w sprzeczki medycznym. Szczególne zadanie spoczywa tu na radach zakładowych w lecznictwie zamkniętym.

Zarząd Główny Zw. Zaw. Prac. Służby Zdrowia powinien opracować program działania dla wszystkich zarządów okręgowych Związku, rad zakładowych i całego aktywu związkowego w oparciu o materiały XV Plenum CRZZ.

Zadania wojewódzkich i powiatowych komisji związków zawodowych na rzecz poprawy działalności społecznej służby zdrowia

WKZZ i PKZZ powinny zmierzać do zacieśniania współdziałania z radami narodowymi, komitetami Frontu Jedności Narodu w organizowaniu społecznej kontroli i udzielaniu pomocy terenowym placówkom służby zdrowia oraz w prawidłowym rozmieszczeniu kadry medycznej.

W tym celu należy zwrócić uwagę na: ściślejsze współdziałanie z prezydiami rad narodo-

wych i ich organami do spraw zdrowia oraz z Państwową Inspekcją Sanitarną przy opracowywaniu planów rozwoju ochrony zdrowia;

koordynowanie działalności inspekcji pracy w zwalczaniu zagrożeń i rozwijaniu opieki profilaktycznej w zakładach pracy;

zapewnienie poprawy ochrony zdrowia ludności wsi przy udziale zainteresowanych związków i rad narodowych poprzez stwarzanie odpowiednich warunków dla osiedlania się personelu fachowego na terenach wiejskich, pomoc w organizowaniu dojazdu lekarzy do punktów lekarskich na wsiach, a przede wszystkim w skupiskach robotników rolnych, leśnych itp. oraz okazywanie większej pomocy w rozwoju wiejskich spółdzielni zdrowia;

powoływanie przy placówkach lecznictwa otwartego komitetów społecznych dla nawiązania współpracy między społeczeństwem i służbą zdrowia, przy wykorzystywaniu pomocy komitetów Frontu Jedności Narodu, samorządów mieszkańców i zakładów pracy położonych w rejonie działania placówek otwartej opieki zdrowotnej;

aktywną współpracę z wojewódzkimi radami uzdrowisk i czasami pracowniczych dla maksymalnego wykorzystania istniejącej bazy uzdrowiskowo-wypoczynkowej.

XV Plenum zwraca się do ministra budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych oraz apeluje

do wszystkich pracowników budowlanych, zatrudnionych przy budowach i remontach placówek służby zdrowia, o terminowe i odpowiednie jakościowo oddawanie do użytku obiektów służby zdrowia.

Jednocześnie XV Plenum zwraca uwagę na konieczność podjęcia opracowywania przez projektantów typowych projektów odpowiadających obecnym standardom i wymaganiom w zakresie obiektów służby zdrowia.

XV Plenum CRZZ zwraca się do wszystkich zainteresowanych resortów administracji państwowej i gospodarczej o wspólne z ruchem zawodowym działanie dla uzyskania dalszej poprawy ochrony zdrowia ludności i efektywne wykorzystanie nakładów państwa przeznaczonych na ochronę zdrowia.

Wysoko oceniając dotychczasowy wysiłek personelu służby zdrowia, XV Plenum CRZZ apeluje do wszystkich pracowników służby zdrowia, aby ofiarną pracą przyczynili się do zrealizowania nowych zadań w zakresie polepszenia opieki zdrowotnej nad potrzebującymi pomocy leczniczej i profilaktycznej.

XV Plenum CRZZ zwraca się do wszystkich instancji i organizacji związkowych o udzielenie wszechstronnej pomocy placówkom służby zdrowia w ich poczynaniach zmierzających do poprawy stanu zdrowia ludzi pracy i ich rodzin w miastach i na wsi.

DZIAŁ B

17

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 22 grudnia 1969 r.

o narodowym planie gospodarczym na 1970 r.

(*Monitor Polski z dnia 31 grudnia 1969 r. Nr 53, poz. 420*)

I. Podstawowe zadania planu.

1. Podstawowym zadaniem planu na 1970 r. jest dokonanie postępu w unowocześnianiu struktury gospodarczej kraju i przechodzenie do intensywnych form gospodarowania przy równoczesnym ograniczaniu i przezwyciężaniu powstałych w ubiegłych latach dysproporcji i trudności w gospodarce narodowej.

2. Szczególnie istotnym zadaniem jest prowadzenie odpowiedniej polityki inwestycyjnej. Powinna się ona zwłaszcza wyrażać w dostosowaniu wielkości inwestycji do realnych możliwości kraju oraz w prawidłowym rozdziale środków inwestycyjnych. Należy skoncentrować się na inwestycjach kontynuowanych, o podstawowym znaczeniu dla gospodarki, w tym zwłaszcza oddawanych do użytku w latach 1970 i 1971, oraz podejmować takie nowe inwestycje, które ułatwią przezwyciężanie napięć i zgodne są z zasadą selektywnego rozwoju w przyszłym planie 5-letnim.

3. W całej gospodarce narodowej należy zwrócić w 1970 r. uwagę na wprowadzenie szerokiego programu oszczędności w zużyciu środków materialnych, realizowanego zarówno w organach administracji oraz w innych jednostkach budżetowych, jak

również w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych.

4. W 1970 r. niezbędne jest zapewnienie, w znacznie pełniejszej niż dotychczas skali, wdrożenia wyników postępu naukowo-technicznego w procesach produkcji. Jednocześnie konieczne jest wydatniejsze zacieśnienie współpracy jednostek zaplecza naukowo-badawczego z przemysłem.

5. Należy zapewnić dalszy wzrost obrotów handlu zagranicznego, w tym zwłaszcza rozszerzenie eksportu, ze szczególnym uwzględnieniem towarów pochodzenia przemysłowego, przy jednoczesnym ustalaniu potrzeb importowych na uzasadnionym poziomie.

6. W rolnictwie należy zwrócić szczególną uwagę na dalszy rozwój i intensyfikację produkcji rolnej, a zwłaszcza należy położyć nacisk na dalszy rozwój produkcji zbóż i pasz.

Należy efektywnie wykorzystywać środki przeznaczone dla potrzeb rolnictwa w celu niwelowania następstw suszy w 1969 r., zwłaszcza przez wzmożoną troskę o stan pogłowia bydła i trzody chlewnej.

Zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju produkcji rolnej wymaga prawidłowego wykorzystania nakładów inwestycyjnych oraz wzrostu dostaw środków produkcji dla potrzeb wsi, w tym zwłaszcza

cza nawozów mineralnych, ciągników, maszyn i narzędzi rolniczych, jak również materiałów budowlanych.

7. Należy zapewnić dalszy, dostosowany do realnych możliwości gospodarczych kraju, wzrost stopy życiowej ludności. W tym celu należy powiększać produkcję towarów rynkowych ze szczególnym uwzględnieniem tych branż przemysłu lekkiego i maszynowego, których produkcja jest najbardziej poszukiwana przez nabywców. Ważnym zadaniem powinno być rozszerzenie i usprawnienie działalności usługowej dla ludności, zwłaszcza w dziedzinach, w których istniejące potrzeby nie są w pełni zaspokojone. Należy również wykorzystać wszystkie możliwości poprawy sytuacji mieszkaniowej ludności.

8. Wyrazem zasadniczego zwiększenia intensywnych czynników rozwoju we wzroście dochodu narodowego powinno być uzyskanie wydatniejszego niż dotychczas postępu w obniżce kosztów we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej, obniżce materiałochłonności i importochłonności produkcji oraz wyraźne zaostrożenie oszczędności paliw i energii. Jednocześnie konieczne jest osiągnięcie postępu w zakresie jakości produkcji.

9. Zgodnie z wymogami intensywnego rozwoju w 1970 r. należy zapewnić przyspieszenie tempa wzrostu wydajności pracy w oparciu o postęp techniczny i organizacyjny. Wzrost zatrudnienia powinien być w pełni oparty o faktyczne potrzeby produkcji i usług w dostosowaniu do przyrostu zatrudnienia wynikającego z bilansów siły roboczej.

II. Dochód narodowy.

1. Zakłada się, że dochód narodowy wytworzony wzrośnie w 1970 r. o około 5,8% w porównaniu z przewidywanym poziomem w 1969 r. Podstawowym elementem wzrostu dochodu narodowego powinien być dalszy wzrost produkcji czystej przemysłu uspołecznionego o 7,2%. W konsekwencji udział przemysłu w dochodzie narodowym krajowym powinien się zwiększyć z 51,2% w 1969 r. do 51,7% w 1970 r. Szacuje się, że dochód narodowy do podziału będzie w 1970 r. o około 5,3% wyższy niż w 1969 r.

2. Zakłada się, że spożycie dóbr konsumpcyjnych przez ludność wzrośnie w 1970 r. w porównaniu z poziomem osiągniętym w 1969 r. o około 4,1%, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca oznacza wzrost o około 3,3%. Zadania te powinny być osiągnięte przez wzrost spożycia dóbr konsumpcyjnych z dochodów osobistych ludności o około 4,1% oraz wzrost o około 3,6% spożycia dóbr konsumpcyjnych związanego ze świadczonymi bezpośrednio dla ludności usługami niematerialnymi ze środków budżetu państwa, uspołecznionych przedsiębiorstw i innych jednostek gospodarki uspołecznionej.

3. Zakłada się, że akumulowana część dochodu narodowego w 1970 r. wzrośnie o około 3,5% w porównaniu z 1969 r.

Podstawowy składnik akumulowanej części dochodu narodowego — inwestycje netto — wzrośnie w 1970 r. o około 0,5%. Szacuje się, że udział inwestycji netto w dochodzie narodowym do podziału w 1970 r. wyniesie 19,2% wobec 20,1% w przewidywanym wykonaniu planu w 1969 r.

Przyrost zapasów i rezerw w gospodarce narodowej zakłada się na 1970 r. w wysokości 45,5 mld zł, czyli 6,3% dochodu narodowego do podziału.

III. Przemysł.

1. Do podstawowych zadań w przemyśle w 1970 r. należy umacnianie intensywnych czynników rozwoju oraz uzyskanie poprawy relacji ekonomicznych w szczególności przez przyspieszenie wzrostu wydajności pracy, obniżenie materiałochłonności i importochłonności produkcji, poprawę jakości wyrobów, zwiększenie rytmiczności produkcji oraz przez wyższą efektywność inwestycji i bardziej racjonalne wykorzystanie środków trwałych.

2. Należy dążyć do zlikwidowania bądź ograniczenia napięć występujących w gospodarce narodowej w poprzednich latach.

W dziedzinie zaopatrzenia i gospodarki materiałowej należy osiągnąć poprawę zaopatrzenia przede wszystkim w zakresie materiałów budowlanych, wyrobów hutniczych, metali nieżelaznych, artykułów chemicznych oraz dostaw kooperacyjnych, co szczególnie dotyczy przemysłu maszynowego. Usprawnienie procesu zaopatrzenia i gospodarki materiałowej wymaga prowadzenia precyzyjnego i wszechstronnego bilansowania grup i asortymentów wyrobów, oszczędnego gospodarowania surowcami i materiałami w celu eliminowania nadmiernego ich zużycia oraz możliwie pełnego zagospodarowania surowców wtórnych.

Szczególnie ważnym zadaniem przemysłu z punktu widzenia ogólnopaństwowych interesów i potrzeb płatniczych kraju jest zapewnienie maksymalnego wzrostu eksportu.

W dziedzinie dostaw wyrobów przemysłowych na rynek należy uzyskać poprawę zaopatrzenia m.in. w zakresie poszczególnych wyrobów pochodzących z przemysłu maszynowego, lekkiego i materiałów budowlanych przy lepszym dostosowaniu struktury asortymentowej do potrzeb rynku.

W dziedzinie produkcji przeznaczonej dla inwestycji krajowych należy zapewnić realizowanie zasady koncentrowania dostaw dla inwestycji oddawanych do użytku w 1970 r. i 1971 r.

3. Realizując zadania produkcyjne należy zapewnić właściwe rozmieszczenie zadań i środków pomiędzy zjednoczenia i przedsiębiorstwa oraz prawidłowo ukierunkowane sterowanie realizacją planu, tak aby nie dopuszczać do powstawania nadmiernych zapasów.

W związku z tym niezbędne jest wzmoczenie dyscypliny wykonania planu.

4. W ramach ogólnych założeń dotyczących rozwoju przemysłu należy:

— zapewnić preferencje rozwoju branż i przedsiębiorstw o wyższej efektywności produkcji, ze szczególnym uwzględnieniem najbardziej nowoczesnych grup wyrobów decydujących o podniesieniu poziomu nowoczesności produkcji i rozszerzeniu możliwości eksportowych, przy równoczesnym eliminowaniu z produkcji wyrobów przestarzałych,

— dążyć do podnoszenia jakości wyrobów oraz do intensywnego wdrażania nowych uruchomień,

— zapewnić rozwój i terminowe uruchamianie produkcji nowych wyrobów,

— zapewnić przestrzeganie reżimu technologicznego.

go we wszystkich gałęziach produkcji, a także dostosowanie asortymentowe i jakościowe produkcji do potrzeb odbiorców.

5. W toku realizacji planu w 1970 r. należy zapewnić jak najpełniejsze wykorzystanie zdolności produkcyjnych w przemyśle surowcowo-wydobyczym, w przemysłach wytwarzających artykuły zaopatrzeniowe oraz towary na eksport, a także produkujących na cele kooperacyjne.

Wykorzystywanie zdolności produkcyjnych w przemyśle przetwórczym powinno być dostosowane do możliwości zbytu przy uwzględnieniu wynikających z planu możliwości zaopatrzenia w surowce i materiały oraz elementy kooperacyjne.

6. Ważnym zadaniem przemysłu powinna być stała poprawa stanu higieny i bezpieczeństwa pracy w zakładach i na stanowiskach roboczych. W tym celu należy m.in. zapewnić stosowny do potrzeb wzrost produkcji urządzeń związanych z poprawą bezpieczeństwa i higieny pracy oraz właściwy wzrost produkcji odzieży ochronnej i sprzętu ochrony osobistej.

7. Zakłada się, że wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego liczona w cenach porównywalnych wzrosła w 1970 r. do około 1.088,8 mld zł, to jest o 7,3% w porównaniu z 1969 r.

8. Szacuje się, że w 1970 r. struktura gałęziowa produkcji przemysłowej oraz tempo wzrostu produkcji poszczególnych gałęzi przemysłu będzie kształtować się następująco (tabela obok):

Przemysł wytwarzający energię elektryczną i ciepłą.

Produkcja energii elektrycznej w 1970 r. powinna osiągnąć poziom 65,0 mld kWh, tj. o 8,0% więcej w porównaniu z 1969 r., w tym w energetyce zawodowej 56,0 mld kWh, to jest o 7,9%.

W celu zapewnienia wykonania programu produkcyjnego należy w 1970 r. przekazać do eksploatacji 1.117,5 MW nowych mocy produkcyjnych, z tego 938,5 MW w elektrowniach i elektrociepłowniach zawodowych, około 98 MW w elektrowniach przemysłowych i 81 MW w elektrowni wodnej Włocławek (CUGW).

Przyrosty mocy powinny zostać uzyskane przede wszystkim w następujących elektrowniach: Łagisza II — 250 MW, Turów II — 200 MW, Łaziska II — 200 MW, Żydowo — 150 MW, Włocławek — 81 MW.

Dla zapewnienia rozwoju produkcji energii elektrycznej w latach następnych należy w 1970 r. między innymi kontynuować budowę elektrowni Kozienice i Rybnik oraz rozpocząć roboty przygotowawcze na budowie elektrowni Pątnów II.

Przemysł paliw.

Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu paliw powinna w 1970 r. osiągnąć następujący poziom:

- węgla kamiennego 140 mln ton, co oznacza wzrost o 3,7% w porównaniu z 1969 r., w tym węgla typu 35/ROW 6,4 mln ton, co stanowi wzrost o 24,3%;
- węgla brunatnego 31,4 mln ton, co stanowi wzrost o 3,8%;
- ropy naftowej 500 tys. ton, co stanowi wzrost o 14,1%;
- gazu ziemnego 5,1 mld Nm³, co stanowi wzrost o 35,1%;

Wyszczególnienie	Wartość produkcji w 1970 r. w mln zł	Struktura gałęziowa produkcji w 1970 r. w %	Wskaźnik wzrostu wartości produkcji 1970 r. w % 1969 r.
Wartość produkcji globalnej w cenach porównywalnych	1.088.848,0	100,0	107,3
— ogółem			
Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej	25.471,5	2,1	107,9
Przemysł paliw	78.865,0	7,2	106,0
Hutnictwo żelaza (łącznie z wydobywaniem rud)	80.199,0	7,4	105,0
Hutnictwo metali nieżelaznych (łącznie z wydobywaniem rud)	22.790,0	2,1	108,3
Przemysł maszynowy ogółem	333.111,2	30,6	110,0
z tego:			
— przemysł maszynowy i konstrukcji metalowych	87.647,4	8,1	107,3
— przemysł elektrotechniczny	66.164,3	6,1	113,6
— przemysł środków transportu	120.235,5	11,0	109,9
— przemysł metalowy	59.064,0	5,4	109,7
Przemysł chemiczny	114.160,2	10,5	112,8
Przemysł gumowy	14.326,7	1,3	113,1
Przemysł materiałów budowlanych	32.102,0	2,9	106,2
Przemysł szklarski	6.725,4	0,6	106,3
Przemysł porcelanowo-fajansowy	2.235,2	0,2	106,6
Przemysł drzewny	36.013,2	3,3	106,0
Przemysł papierniczy	13.179,0	1,2	103,0
Przemysł poligraficzny	6.103,1	0,6	104,5
Przemysł włókienniczy (łącznie z dziewiarskim)	82.570,2	7,6	106,6
Przemysł odzieżowy (z wyjątkiem produkcji odzieży skórzanej, futrzanej i dzianej)	32.238,8	3,0	107,7
Przemysł skórzanobuwniczy	20.907,7	1,9	104,9
Przemysł spożywczy	167.602,9	15,4	101,7
Przemysł solny	591,0	0,1	105,2
Inne gałęzie przemysłu	19.655,9	1,8	109,4

— przerobu ropy naftowej 7.400 tys. ton, co stanowi wzrost o 7,6%;

— koksu 16.190 tys. ton, co stanowi wzrost o 0,2%.

W celu zapewnienia wzrostu wydobycia węgla kamiennego należy w 1970 r. między innymi:

— zapewnić pełne wykorzystanie mocy produkcyjnych w czynnych kopalniach i zakładach górniczych;

— skrócić okres dochodzenia do projektowych zdolności produkcyjnych nowo uruchomionych obiektów;

— kontynuować budowę i rozbudowę nowych kopalń węgla koksującego w Rybnickim Okręgu Węglowym, a w szczególności: „Jastrzębie”, „Moszczenica”, „Zofiówka” i „Borynia”;

— kontynuować budowę nowej kopalni węgla energetycznego „Staszic”;

— kontynuować rozbudowę i modernizację czynnych kopalń węgla energetycznego oraz rozbudowę

i budowę nowych zakładów mechanicznej przeróbki węgla;

— oddać do eksploatacji 8 nowych poziomów wydobywczych.

W zakresie górnictwa węgla brunatnego należy kontynuować budowę kopalni odkrywkowej „Józwin”, z której pierwsze wydobycie w wysokości 0,6 mln ton zostanie uzyskane w 1971 r.

Równocześnie należy dążyć do zwiększenia zużycia węgla brunatnego przez maksymalne wykorzystanie zdolności produkcyjnych w elektrowniach pracujących na tym paliwie, a w szczególności w elektrowni Turów.

W 1970 r. należy prowadzić wiercenia eksploatacyjne dla zapewnienia planowanego wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego. Należy również prowadzić wiercenia geologiczno-poszukiwawcze dla uzyskania w 1970 r. przyrostu zasobów ropy naftowej w wysokości 4.000 tys. ton i gazu ziemnego 19.000 mln m³.

W 1970 r. należy oddać do eksploatacji gazociągi: Warszawa — Włocławek z tłoczniami gazu w rejonie Jarosławia i Puław, Garki — Krobia — Śrem i Bydgoszcz — Grudziądz wraz z tłocznia oraz rozpocząć budowę gazociągów: Garki — Kalisz — Turów do elektrowni „Adamów” i Krobia — Głogów.

Hutnictwo żelaza.

Produkcja ważniejszych wyrobów hutnictwa żelaza powinna w 1970 r. osiągnąć następujący poziom:

— wyrobów walcowanych 8.000 tys. ton, co stanowi wzrost o 4,6% w porównaniu z 1969 r., w tym wyrobów walcowanych ze stali jakościowej 1.200 tys. ton, co stanowi wzrost o 8,6%;

— rur stalowych 740 tys. ton, co stanowi wzrost o 9%.

W 1970 r. powinny być oddane do użytku następujące obiekty: walcarka wielowalcowa typu „Sędzimir” w Hucie im. Lenina, II etap wytwórni rur zgrzewanych w Hucie im. Lenina, wydział rur spiralnie spawanych w Hucie „Ferrum”, I etap wydziału profili zimno giętych w Bochni. Powinna być również zakończona w 1970 r. modernizacja walcowni ciągłej blachy gorąco walcowanej w Hucie im. Lenina.

W ramach inwestycji nowo rozpoczynanych w w 1970 r. powinna być rozpoczęta budowa następujących obiektów:

— kompleksu baterii koksowniczych nr 11 i 12 w Hucie im. Lenina;

— pieca normalizacyjnego w ramach dozbrojenia walcowni blach w Hucie „Pokój”.

Hutnictwo metali nieżelaznych.

Produkcja podstawowych metali nieżelaznych powinna w 1970 r. osiągnąć następujący poziom:

— aluminium 98,6 tys. ton, co stanowi wzrost o 2,4% w porównaniu z 1969 r.;

— cynku 228 tys. ton, co stanowi wzrost o 7%;

— miedzi elektrolitycznej 70 tys. ton, co stanowi wzrost o 28,4%;

— ołowiu 59 tys. ton, co stanowi wzrost o 16,1%.

W 1970 r. należy kontynuować budowę kopalni miedzi „Lubin” i „Połkowice”, budowę kopalni rud cynkowo-ołowiowych „Olkusz” oraz nowego rejonu eksploatacyjnego przy kopalni „Orzeł Biały”. W 1970 r. powinna być również zakończona budowa

II etapu kopalni cynku „Trzebieńka” oraz II etapu walcowni folii aluminiowej w Zakładach Metali Lekkich „Kęty”.

W ramach inwestycji nowo rozpoczynanych w 1970 r. powinna być rozpoczęta budowa wydziału ciągłego odlewania miedzi w Hucie im. Waleckiego w Legnicy.

Przemysł maszynowy i konstrukcji metalowych, elektrotechniczny, środków transportu i metalowy.

Zakłada się, że produkcja ważniejszych maszyn i urządzeń oraz środków transportu osiągnie w 1970 r. następujący poziom:

1) w zakresie przemysłu maszynowego i konstrukcji metalowych:

— obrabiarek do metali skrawających 33,6 tys. sztuk o wartości około 3.852,2 mln zł w cenach porównywalnych, co stanowi wzrost o 8,4%;

— maszyn do obróbki plastycznej metali 11,2 tys. ton o wartości 442,3 mln zł w cenach porównywalnych, co stanowi wzrost o 3,9%;

— łożysk tocznych 54 mln sztuk, co stanowi wzrost o 15,9%;

— maszyn i narzędzi rolniczych oraz dla gospodarki leśnej o wartości około 5.684 mln zł w cenach porównywalnych, co stanowi wzrost o 9,8%;

— maszyn górniczych o wartości 4.665 mln zł w cenach porównywalnych, co stanowi wzrost o 1,4%, w tym 40 sztuk wrębiarek oraz 13,3 tys. sztuk stojaków hydraulicznych;

— maszyn papierniczych 7,1 tys. ton, co stanowi wzrost o 7,6%;

— maszyn do robót ziemnych, budowlanych i drogowych 97,3 tys. ton, co stanowi wzrost o 5,5%;

— kotłów parowych wodnorurkowych 154 sztuk, o wydajności 5.200 tp/h, co oznacza wzrost w porównaniu z 1969 r. o 15,5%;

— turbin parowych energetycznych 13 sztuk o łącznej mocy 1.008 MW, co stanowi 78,6% poziomu produkcji z 1969 r.;

2) w zakresie przemysłu elektrotechnicznego:

— maszyn elektrycznych wirujących łącznie z mikrosilnikami 7.766,4 MW, co stanowi wzrost o 11,2% w porównaniu z 1969 r.;

— automatycznych central telefonicznych miejskich 62 tys. NN;

— odbiorników radiowych i radioli 1.050 tys. sztuk, co stanowi wzrost o 19,3%;

— odbiorników telewizyjnych 610 tys. sztuk, co stanowi wzrost o 3,4%;

3) w zakresie przemysłu środków transportu:

— lokomotyw spalinowych na tor szeroki i normalny 346 sztuk, co stanowi 100% poziomu produkcji 1969 r., w tym lokomotyw o mocy 750—800 KM 140 sztuk;

— lokomotyw elektrycznych na tor szeroki i normalny 75 sztuk, co stanowi 85,2% poziomu produkcji z 1969 r.;

— wagonów osobowych i usługowych na tor szeroki i normalny 576 sztuk, co stanowi 97% poziomu produkcji z 1969 r.;

— wagonów towarowych na tor szeroki i normalny 15.421 sztuk, co stanowi wzrost o 7,4%;

— samochodów osobowych i ciężarowych łącznie 104.270 sztuk, co stanowi wzrost o 15,3%, w tym samochodów ciężarowych 36.770 sztuk;

— ciągników dwuosioowych 46,3 tys. sztuk, co stanowi wzrost o 4,7%, w tym 18 tys. sztuk ciągników C-330 oraz 500 sztuk ciągników C-385;

— statków powyżej 100 DWT 57 sztuk o łącznym tonażu 522,2 tys. DWT, co stanowi wzrost o 11,6% w porównaniu z 1969 r.

W 1970 r. należy między innymi:

— przedsięwziąć niezbędne środki organizacyjno-techniczne zapewniające pełne wykonanie zadań eksportowych w zakresie wyrobów przemysłu maszynowego oraz dalsze zwiększenie produkcji wyrobów charakteryzujących się opłacalnością eksportu i popytem na rynkach zagranicznych;

— zapewnić pokrycie krajowych potrzeb inwestycyjnych w zakresie maszyn i urządzeń, przy nieprzekraczaniu obowiązujących terminów dostaw;

— przedsięwziąć niezbędne środki w celu usunięcia dysproporcji między produkcją finalną a bazą kooperacyjną przez zapewnienie odpowiedniego rozwoju bazy produkcyjnej półfabrykatów oraz podzespołów i elementów, a w szczególności odlewów, odkuwek, przekładni, hydrauliczki siłowej, silników elektrycznych i podzespołów elektronicznych;

— dokonać intensyfikacji prac konstrukcyjnych w zakresie stałego obniżania ciężaru produkowanych maszyn i urządzeń;

— przedsięwziąć niezbędne kroki organizacyjno-techniczne dla zapewnienia pełnej realizacji dostaw części zamiennych do będących w eksploatacji i bieżąco produkowanych maszyn, urządzeń i środków transportu;

— dołożyć starań w celu zapewnienia niezbędnych wielkości dostaw na rynek wewnętrzny ze szczególnym zwróceniem uwagi na podwyższenie jakości i rozszerzenie asortymentu produkcji artykułów trwałego użytku i gospodarstwa domowego, w tym również drobnych artykułów wchodzących w skład grupy „1001 drobiazgow”;

— podjąć odpowiednie kroki organizacyjno-techniczne w celu osiągnięcia polepszenia określonych planem wskaźników ekonomicznych przemysłu maszynowego.

W 1970 r. należy oddać do użytku między innymi następujące nowe obiekty:

— odlewnię staliwa i metali kolorowych o zdolności produkcyjnej 14 tys. ton rocznie, wytwórnię przekładni zębatych o zdolności produkcyjnej 900 ton rocznie w Zakładach Mechanicznych w Elblągu;

— odlewnię „B” o zdolności produkcyjnej 25 tys. ton rocznie w Odlewni Żeliwa w Śremie;

— cynkownię drutu o zdolności produkcyjnej 18 tys. ton rocznie w Zakładach Przemysłowych im. Komuny Paryskiej w Radomsku;

— odlewnię staliwa o zdolności produkcyjnej 22,5 tys. ton rocznie w Zakładach Metalurgicznych Przemysłu Maszyn Budowlanych w Końskich;

— oddział produkcji szlifierek o zdolności produkcyjnej 1518 sztuk rocznie w Zakładach Mechanicznych im. Strzelczyka w Łodzi;

— oddział w Bielsku Podlaskim o zdolności produkcyjnej 3,3 tys. ton rocznie Fabryki Przyrządów i Uchwytów w Białymstoku.

W ramach środków inwestycyjnych należy w 1970 r. rozpocząć między innymi następujące nowe zadania inwestycyjne:

— rozbudowę i modernizację Kieleckiej Fabryki Pomp w Białogonie;

— budowę Wydziału Mechanicznego II w Zakładach Budowy Urządzeń Chemicznych i Armatury w Kielcach;

— modernizację Odlewni Sanitarii w Zakładach Metalurgicznych w Przemkowie;

— rozbudowę wydziału sprzęgieł elektromagnetycznych w Fabryce Urządzeń Mechanicznych w Ostrzeszowie;

— rozbudowę Zakładów Sprzętu Mechanicznego „Praszka” w celu uruchomienia produkcji hamulców;

— budowę oddziału produkcji narzędzi pomiarowych w Fabryce Wyrobów Precyzyjnych im. K. Świerczewskiego w Warszawie.

Przemysł chemiczny i gumowy.

W celu zwiększenia zaopatrzenia gospodarki narodowej w półprodukty i wyroby chemiczne, uzyskania maksymalnego ich eksportu oraz dostaw artykułów chemicznych na rynek — produkcja podstawowych wyrobów przemysłu chemicznego powinna w 1970 r. osiągnąć co najmniej następujący poziom:

— siarki — 3,0 mln ton, co stanowi wzrost o 42,9% w porównaniu z 1969 r.;

— nawozów azotowych (w przeliczeniu na czysty składnik) — 1.080 tys. ton, co stanowi wzrost o 13,8%;

— nawozów fosforowych (w przeliczeniu na czysty składnik) — 692 tys. ton, co stanowi wzrost o 22,5%;

— tworzyw sztucznych — 278,2 tys. ton, co stanowi wzrost o 15,1%;

— włókien chemicznych 139,3 tys. ton, co stanowi wzrost o 6,5%, w tym włókien syntetycznych 55,9 tys. ton, co stanowi wzrost o 17,9%;

— kauczuku syntetycznego — 69,0 tys. ton, co stanowi wzrost o 43,8%;

— proszków do prania 121 tys. ton, co stanowi wzrost o 12,9% (w tym syntetycznych 34,6 tys. ton, co stanowi wzrost o 41,8%);

— wyrobów farmaceutycznych — 12,0 mld zł według cen porównywalnych, co stanowi wzrost o 10,4%;

— opon trakcyjnych 4.640 tys. sztuk, co stanowi wzrost o 10%;

— obuwia gumowego 34,8 mln par, co stanowi wzrost o 11,5%.

W celu realizacji zadań przemysłu chemicznego w 1970 r. należy dokonać usprawnień techniczno-organizacyjnych zmierzających do maksymalnego wykorzystania istniejących mocy produkcyjnych oraz osiągnąć skrócenie okresów dochodzenia do projektowych zdolności produkcyjnych nowo uruchomionych obiektów.

Środki przeznaczone na działalność inwestycyjną w przemyśle chemicznym powinny zapewnić realizację w 1970 r. między innymi następujących ważniejszych przedsięwzięć:

— oddanie do eksploatacji:

— nowych zdolności produkcyjnych siarki w kopalniach otworowych „Grzybów” i „Jeziórko” w łącznej wysokości 850 tys. ton siarki rocznie;

— wytwórni butadienu o zdolności produkcyjnej 75 tys. ton rocznie w Mazowieckich Zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych w Płocku;

— wytwórni nawozów kompleksowych o zdolności

produkcyjnej 110 tys. ton w przeliczeniu na P_2O_5 w Zakładach Chemicznych „Police”;

— III oddziału kordu poliamidowego o zdolności produkcyjnej 7,0 tys. ton rocznie w Zakładach Włókien Sztucznych „Stilon” w Gorzowie; instalacji tereftalanu dwumetylu o zdolności produkcyjnej 15 tys. ton rocznie — w Zakładach Włókien Sztucznych „Elana” w Toruniu; bloku tomofanowego w Tomaszowskich Zakładach Włókien Sztucznych o zdolności produkcyjnej 3.000 ton tomofanu rocznie;

— Zakładu Obuwia Gumowego „Teofilów” w Łodzi z przyrostem w 1970 r. zdolności produkcyjnej 10 mln par;

— rozpoczęcie budowy:

— instalacji do ekstrakcji aromatów z dealkilocją o zdolności produkcyjnej 480 tys. ton wsadu rocznie, IV instalacji reformingu benzyn o zdolności produkcyjnej 300 tys. ton rocznie w Mazowieckich Zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych w Płocku;

— III wytwórni styrenu o zdolności produkcyjnej 30 tys. ton rocznie oraz wytwórni kopolimerów o zdolności produkcyjnej 12 tys. ton rocznie w Zakładach Chemicznych „Oświęcim”;

— oddziału półproduktów WT 17 o zdolności produkcyjnej 700 ton rocznie oraz oddziału barwników helaktynowych o zdolności produkcyjnej około 890 ton rocznie — w Zakładach Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu;

— oddziału polwinitu o zdolności produkcyjnej 6,0 tys. ton rocznie — w Zakładach Chemicznych „Krywałd”;

— oddziału płytek podłogowych o zdolności produkcyjnej 2,5 mln m^2 rocznie w Zakładach Chemicznych „Boryszew”.

Przemysł materiałów budowlanych.

Produkcja ważniejszych wyrobów w przemyśle materiałów budowlanych powinna osiągnąć w 1970 r. co najmniej następujący poziom:

— cementu 12,5 mln ton, co stanowi wzrost o 5,4% w porównaniu z 1969 r.;

— materiałów ściennych w przeliczeniu na cegłę 8.000 mln sztuk, co stanowi wzrost o 11,1%;

— materiałów dachowych 74,6 mln m^2 krycia, co stanowi wzrost o 5,2%.

W 1970 r. należy przekazać do eksploatacji następujące ważniejsze nowe obiekty:

— Cementownię Chełm II o zdolności produkcyjnej 1200 tys. ton cementu rocznie;

— oddział produkcji wapna w Zakładach Przemysłu Wapienniczego Kowala (woj. kieleckie) o zdolności produkcyjnej 230 tys. ton rocznie;

— Cegielnię Winiary (woj. poznańskie) o zdolności produkcyjnej 36 mln sztuk cegły rocznie;

— Zakłady Wapienno-Piaskowe Hedwizyn (woj. lubelskie) o zdolności produkcyjnej 44,0 mln sztuk cegły rocznie;

— wytwórnie betonów komórkowych: w Żeliszawicach (woj. kieleckie); Gorzkowicach (woj. łódzkie) i Pile (woj. poznańskie) o zdolności produkcyjnej po 133 tys. m^3 betonów komórkowych rocznie każda.

W ramach inwestycji nowo rozpoczynanych w 1970 r. należy rozpocząć budowę:

— cementowni Nowiny II o zdolności produkcyjnej 830 tys. ton cementu rocznie;

— zakładu produkcji elementów budowlanych w Łągiszy o zdolności produkcyjnej 305 tys. m^3 betonów komórkowych rocznie.

Przemysł szklarski i porcelanowo-fajansowy.

W zakresie przemysłu szklarskiego i porcelanowo-fajansowego należy między innymi osiągnąć w 1970 r. produkcję szkła okiennego ciągniętego w przeliczeniu na 2 mm w ilości 48 mln m^2 , co stanowi wzrost o 3,7% w porównaniu z 1969 r., oraz ceramiki stołowej wartości 952 mln zł w cenach zbytu, co stanowi wzrost o 12,3%.

Dla osiągnięcia dalszego przyrostu produkcji należy między innymi w 1970 r.:

— przekazać do eksploatacji oddział produkcji szkła oświetleniowego w Hucie Szkła Białostok o zdolności produkcyjnej około 2.080 ton rocznie;

— przekazać do eksploatacji oddział produkcji szkła gospodarczego „Krosno III” w Krośnieńskich Hutach Szkła o zdolności produkcyjnej około 2.200 ton rocznie;

— uruchomić nowo budowane zakłady wyrobów sanitarnych „Krasnystaw” o zdolności produkcyjnej 4.500 ton rocznie;

— uruchomić nowo budowane Zakłady Kamionki Kanalizacyjnej Stąporków (woj. kieleckie) o zdolności produkcyjnej 54 tys. ton rocznie.

Przemysł drzewny.

Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu drzewnego w 1970 r. powinna osiągnąć następujący poziom:

— tarcicy ogółem około 6,6 mln m^3 , co stanowi wzrost o 1,0% w porównaniu z 1969 r.;

— płyt pilśniowych 269 tys. ton, co stanowi wzrost o 7%;

— płyt wiórowych 216 tys. m^3 , co stanowi wzrost o 9,5%;

— mebli ogółem o wartości 14,6 mld zł w cenach zbytu, co stanowi wzrost o 8,9%, w tym mebli drewnianych o wartości 13,5 mld zł, co stanowi wzrost o 9,3%.

W 1970 r. powinny być oddane do eksploatacji:

— oddział płyt wiórowych w Hajnowskich Zakładach Przemysłu Drzewnego w Hajnówce o zdolności produkcyjnej 10 tys. m^3 rocznie;

— oddział płyt pilśniowych porowatych w Fabryce Płyt Pilśniowych w Przemysłu o zdolności produkcyjnej 36 tys. ton rocznie;

— oddział lakierowania płyt pilśniowych w Fabryce Płyt Pilśniowych w Czarnkowie o zdolności produkcyjnej 3 mln m^2 rocznie.

W ramach inwestycji nowo rozpoczynanych w 1970 r. należy rozpocząć budowę oddziału płyt wiórowych w Bystrzyckich Zakładach Przemysłu Zapalczanego w Bystrzycy Kłodzkiej i oddziału płyt wiórowych w Wielkopolskich Zakładach Przemysłu Sklejkowego w Ostrowie Wielkopolskim o łącznej zdolności produkcyjnej 30 tys. m^3 rocznie.

Przemysł papierniczy.

W 1970 r. produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu papierniczego powinna osiągnąć następujący poziom:

— celulozy ogółem 463—465 tys. ton, co oznaczać będzie w zasadzie utrzymanie produkcji na poziomie 1969 r.;

— papieru ogółem 765,9 tys. ton, co stanowi wzrost o 8,8% w porównaniu z 1969 r.;

— tektury ogółem 187,6 tys. ton, co stanowi wzrost o 1,4%;

— tektury falistej 133 tys. ton, co stanowi wzrost o 8,1%.

W 1970 r. powinny być oddane do eksploatacji: I maszyna papiernicza w Zakładach Celulozy i Papieru w Świeciu, II maszyna papiernicza w Kostrzyńskiej Fabryce Celulozy i Papieru w Kostrzynie oraz maszyna do produkcji tektury falistej w Bystrzyckich Zakładach Wyrobów Papierowych w Bystrzycy.

Należy kontynuować w 1970 r. budowę: II maszyny papierniczej w Zakładach Celulozy i Papieru w Świeciu, Kieleckich Zakładów Wyrobów Papierowych w Kielcach oraz oddziału tektury falistej w Chojnowskich Zakładach Wyrobów Papierowych w Chojnowie.

Należy rozpocząć w 1970 r. budowę maszyny papierniczej III do produkcji papieru toaletowego w Jeleniogórskich Zakładach Papierniczych w Piechowicach.

W zakresie gospodarki papierem i opakowaniami papierowymi należy zintensyfikować odzysk opakowań i wtórne ich wykorzystanie, szczególnie pudeł tekturowych po artykułach spożywczych i przemysłowych.

W produkcji papieru i tektury należy w 1970 r. w znacznie większym stopniu wykorzystywać makulaturę.

Przemysł lekki (włókienniczy, odzieżowy i skórzanobuwniczy).

Zasadniczym zadaniem przemysłu lekkiego w 1970 r. jest pokrycie zapotrzebowania rynku wewnętrznego na podstawowe wyroby tego przemysłu oraz rozwijanie eksportu przy zapewnieniu poprawy jego opłacalności.

Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu lekkiego powinna w 1970 r. osiągnąć następujący poziom:

— tkanin bawełnianych i bawełnopodobnych wykończonych 878,6 mln mb, co stanowi wzrost o 3,9% w porównaniu z 1969 r.;

— tkanin wełnianych i wełnopodobnych wykończonych 99,0 mln mb, co stanowi wzrost o 0,9%;

— tkanin lnianych i pakulanych wykończonych 126,1 mln mb, co stanowi wzrost o 5,5%;

— tkanin jedwabnych wykończonych 154,2 mln mb, co stanowi wzrost o 1,6%;

— wyrobów dziewiarskich 267,9 mln sztuk, co stanowi wzrost o 8,3%;

— wyrobów pończosznicych 122,6 mln par, co stanowi wzrost o 14,8%;

— obuwia z wierzchami skórzanymi i skóropodobnymi 70,15 mln par, co stanowi wzrost o 2,6%;

— obuwia z wierzchami tekstylnymi 38,55 mln par, co stanowi wzrost o 16,4%.

W 1970 r. powinna nastąpić zmiana struktury asortymentowej wyrobów przemysłu lekkiego w kierunku wydatnego zwiększenia produkcji wyrobów deficytowych na rynku wewnętrznym oraz opłacalnych

w eksporcie. W szczególności powinien nastąpić wysoki wzrost produkcji takich wyrobów, jak wyroby dziewiarskie z przędzy teksturowanych, koszule poliamidowe, bielizna jedwabna i stylonowa damska i dziewczęca, pończochy poliamidowe oraz z przędzy teksturowanej, tkaniny bawełniane петельkowe, poszwowoprześcieradłowe, sukienkowe i dekoracyjne film-druk, wełniane sukienkowe wysokoprocentowe, jedwabne ortalionowe i wodoodporne, wyroby pasmanteryjne.

Należy uzyskać również zwiększenie produkcji wyrobów z udziałem włókien syntetycznych, a przede wszystkim tkanin elano-bawełnianych, elanowo-wełnianych oraz wełnianych z udziałem przędzy torlenowej.

Niezależnie od ilościowego wzrostu produkcji powinna nastąpić znaczna poprawa jakości i gatunkowości produkowanych wyrobów. Poprawę jakości i gatunkowości wyrobów należy uzyskać w wyniku szerszego zastosowania włókien syntetycznych, zwiększenia produkcji tkanin wykończonych apreturami szlachetnymi, poprawy parametrów użytkowych wyrobów, a zwłaszcza zmniejszenia kurczliwości i gniotliwości tkanin oraz poprawy elastyczności wyrobów dziewiarskich. Zwrócić należy uwagę na lepsze dostosowywanie asortymentu produkcji do sezonowego zapotrzebowania.

Udział włókien chemicznych w ogólnym zużyciu surowców włókienniczych w 1970 r. powinien wynieść 49,3%, wobec 47,0% w 1969 r., w tym udział włókien syntetycznych 15,7% wobec 13,6% w 1969 r.

Środki przeznaczone na inwestycje w przemyśle lekkim powinny umożliwić zrealizowanie w 1970 r. m. in. następujących ważniejszych przedsięwzięć:

— oddanie do eksploatacji w 1970 r.: przędzalni odpadkowej w Moszczenicy o zdolności produkcyjnej 3,4 tys. ton przędzy rocznie, przędzalni średnioprzędnej w Lubaniu I o zdolności produkcyjnej 7,0 tys. ton przędzy rocznie, tkalni bawełny w Ozorkowie o zdolności produkcyjnej 10,8 mln mb tkanin rocznie, zakładu przemysłu wełnianego w Białej Podlaskiej o zdolności produkcyjnej: przędzalnia 1,3 tys. ton przędzy rocznie i tkalnia 5,3 mln mb tkanin rocznie, przędzalni pakulanej w Szczytnie o zdolności produkcyjnej 3,2 tys. ton przędzy rocznie, zakładu produkcji firanek i koronek w Łodzi o zdolności produkcyjnej 10,3 mln m² koronek rocznie, 331 tys. m² firanek i 520 tys. m² tiulu rocznie, wykończalni tkanin w Kaliskiej Fabryce Pluszu i Aksamitu w Kaliszu o zdolności produkcyjnej 2,2 mln mb rocznie;

— kontynuowanie budowy w 1970 r.: wykończalni i farbiarni tkanin wełnianych w Białej Podlaskiej o zdolności produkcyjnej 6 mln mb rocznie, tkalni wełnianej w Łodzi o zdolności produkcyjnej 8,2 mln mb rocznie, tkalni i wykończalni przy Zakładach Przemysłu Wełnianego w Kętach o zdolności produkcyjnej 6 mln mb rocznie, wykończalni tkanin jedwabnych w Gorzowie Wlkp. o zdolności produkcyjnej 47 mln mb rocznie, wykończalni tkanin jedwabnych w Łomży o zdolności produkcyjnej 42,6 mln mb rocznie, zakładu dziewiarskiego „Luxpol” w Stargardzie o zdolności produkcyjnej 1,2 tys. ton dzianin rocznie, zakładu dziewiarskiego „Olimpia” w Łodzi o zdolności produkcyjnej 1,6 tys. ton dzianin rocznie, garbarni w Radomiu o zdol-

ności produkcyjnej 12 tys. ton skóry wagi zielonej rocznie;

— rozpoczęcie budowy w 1970 r.:

garbarni we Włodawie o zdolności produkcyjnej 12 tys. ton skóry wagi zielonej rocznie, zakładu przemysłu dziewiarskiego „Wanda” w Sosnowcu o zdolności produkcyjnej 1,2 tys. ton wyrobów dziewiarskich rocznie, 2 gumowni w Nowym Targu i Otmęcie o łącznej zdolności produkcyjnej 12,5 tys. ton rocznie, zakładu konfekcji dziewiarskiej w Radomsku o zdolności produkcyjnej 1,2 tys. ton dzianin rocznie, wytwórni tkanin technicznych w Pieszycach o zdolności produkcyjnej 7,3 mln mb tkanin rocznie, wytwórni płyt paździerzowych w Wołczynie o zdolności produkcyjnej 48.930 m³ płyt rocznie.

Przemysł spożywczy.

Szczególna uwaga w przemyśle spożywczym w 1970 r. powinna być zwrócona na intensyfikację produkcji artykułów spożywczych w drodze pełnego i efektywniejszego wykorzystania bazy surowcowej.

Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego powinna w 1970 r. osiągnąć następujący poziom:

— mięsa z uboju 1317 tys. ton, co stanowi 96,7% poziomu produkcji z 1969 r.;

— bekonów 53 tys. ton, co stanowi wzrost o 1%;

— połowów ryb morskich 430 tys. ton, co stanowi wzrost o 8,9%;

— mleka spożywczego 1510 mln l, co stanowi wzrost o 6,3%;

— masła 121 tys. ton, co stanowi wzrost o 0,8%;

— serów dojrziałych 44 tys. ton, co stanowi wzrost o 7,3%;

— olejów i tłuszczów jadalnych 196 tys. ton, co stanowi wzrost o 6,1%, w tym margaryny 150 tys. ton;

— cukru w okresie kampanii 1585 tys. ton, co stanowi wzrost o 5,7%;

— wyrobów czekoladowych 53,2 tys. ton, co stanowi wzrost o 1,5%;

— spirytusu surowego 153,8 mln l 100°, co stanowi 77,6% poziomu produkcji z 1969 r.;

— wódek i spirytusu butelkowanego 116 mln l 100°, co stanowi 100,0% poziomu produkcji z 1969 r.;

— papierosów 73,0 mld sztuk, co stanowi wzrost o 6,4%.

W wyniku realizacji programu inwestycyjnego należy dążyć do zapewnienia niezbędnych przyrostów zdolności produkcyjnych przede wszystkim w drodze modernizacji, rekonstrukcji i rozbudowy istniejących zakładów. Zapewnić należy również rozbudowę powierzchni magazynowych, powierzchni chłodnictwa składowego, poprawę gospodarki paliwowo-energetycznej i wodno-ściekowej.

W 1970 r. należy zapewnić oddanie do eksploatacji następujących ważniejszych obiektów:

— 3 chłodni składowych w Poznaniu, Bydgoszczy i Warszawie-Zerań o łącznej pojemności 99.958 m³;

— 7 elewatorów zbożowych w Męce, Łęborku, Suwałkach, Wałczu, Łukowie, Pabianicach i Baborowie o łącznej pojemności 131 tys. ton;

— wytwórni pasz w Wyszku o zdolności produkcyjnej 92 tys. ton mieszanek paszowych rocznie;

— 5 zakładów mleczarskich w Radzynie Podlaskim, Gdyni, Szczecinku, Łowiczu i Rykach o łącznej zdolności produkcyjnej około 260 mln l rocznie

W 1970 r. należy kontynuować budowę następujących ważniejszych obiektów: chłodni w Koszalinie, zakładów mięsnych w Łukowie, Elku, Tarnowie, przetwórni mięsnej w Rybniku, elewatorów w Człuchowie, Czerwonaku, Pyrzycach, Kaliszu, młyna w Kozłowie, kaszarni i płatkarni w Wągrowcu, wytwórni pasz w Grodkowie i Olsztynku, browaru w Sierpcu.

W 1970 r. należy rozpocząć budowę fabryki osłonek białkowych w Białej koło Makowa o zdolności produkcyjnej 50 mln mb z przewidzianą docelową zdolnością do 100 mln mb.

Ponadto należy rozpocząć budowę 3 chłodni, 3 elewatorów zbożowych oraz 2 zakładów mleczarskich.

Należy rozszerzać produkcję nowych i uszlachetnionych wyrobów dostosowanych do wymagań nowoczesnej nauki o żywności i żywieniu.

Należy wdrażać nowoczesne technologie przetwórstwa i konserwacji produktów rolnych, zmierzające do obniżenia strat, lepszego wykorzystania surowców, podniesienia jakości oraz przedłużenia trwałości artykułów żywnościowych i używek.

IV. Rozwój nauki i techniki.

W 1970 r. należy realizować selektywny rozwój nauki i techniki, koncentrując wysiłki na pracach związanych z rozwojem wybranych branż i wyrobów. W tym celu należy doprowadzić do dalszego zmniejszenia ilości rozwiązywanych problemów przy jednoczesnej koncentracji środków na opracowywaniu technologii produkcji wyrobów i wysokowydajnych materiałów stanowiących istotne nośniki postępu technicznego.

Należy doprowadzić do zwiększenia efektywności prac badawczych i szybszego ich wdrażania do praktyki oraz do jak najpełniejszego wykorzystania krajowych wynalazków i patentów. Przyspieszenie tempa zastosowań nowoczesnej techniki i technologii w przedsiębiorstwach w oparciu o lepszą organizację pracy powinno stać się podstawowym źródłem wzrostu wydajności pracy, wykorzystania rezerw produkcyjnych, poprawy jakości wyrobów i zmniejszenia zużycia materiałów.

Szczególny nacisk należy położyć na wykorzystanie w gospodarce narodowej oryginalnych rozwiązań technicznych, pozwalających na obniżenie kosztów własnych, unowocześnienie produkcji i zwiększenie produktywności przedsiębiorstw.

Nowo opracowywane konstrukcje powinny zapewnić poprawę cech użytkowych, a zwłaszcza trwałości i niezawodności, uwzględniać normy oraz w szerokim zakresie opierać się o elementy i zespoły stypizowane i zunifikowane, a także zapewnić technologiczność rozwiązań w zakresie wykonawstwa elementów i montażu podzespołów, zespołów i wyrobów finalnych.

Węzłowe problemy badawcze powinny być powiązane z problematyką rozwojową wynikającą z wytycznych do planu badań naukowych i rozwoju technicznego w latach 1971--1975, zwłaszcza w zakresie:

— rozwoju wybranych wyrobów i technologii w szczególności w przemyśle elektromaszynowym, chemicznym i hutnictwie;

— ekonomicznego wykorzystania bazy surowcowej, między innymi paliw, metali nieżelaznych, stali

i drewna, oraz usprawnienia gospodarki materiałowej głównie w zakresie wyrobów chemicznych, hutniczych żelaznych i nieżelaznych;

— ekonomicznego wytwarzania i przetwarzania energii;

— dalszego rozwoju mechanizacji i automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle, rolnictwie i usługach, rozwoju elektronicznej techniki cyfrowej oraz rozszerzenia zastosowania aparatury naukowo-badawczej i kontrolno-pomiarowej;

— intensyfikacji produkcji rolnej i nowych technologii w przemyśle spożywczym, zwiększenia produktywności lasów, rozwoju metod i środków skutecznej ochrony wód i powietrza oraz nowoczesnej gospodarki wodnej.

W dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony pracy należy rozwijać badania i pozytywne wyniki wdrażać do produkcji, mając na celu poprawę klimatyzacji, wentylacji, walkę z hałasem, a także poprawę jakości i estetyki odzieży ochronnej.

Należy rozwijać badania podstawowe, zwłaszcza, związane z rozwojem przemysłu maszynowego, automatyki, elektroniki, z potrzebami procesów chemicznych, aparatury badawczej, rozwojem nauk biologicznych i medycznych oraz nauk społecznych.

W celu zwiększenia efektywności badań należy usprawnić działalność placówek bazy naukowo-technicznej w drodze:

— merytorycznej integracji prac przez powiązanie placówek realizujących poszczególne fazy procesu badawczo-rozwojowego systemem umów i wzajemnych zobowiązań służących realizacji ostatecznego celu;

— organizacyjnej integracji zaplecza naukowo-technicznego przede wszystkim w wybranych branżach przemysłu; w tym celu w 1970 r. należy stworzyć organizacyjno-prawne podstawy powoływania i działalności takich zintegrowanych placówek badawczo-wdrożeniowych;

— doprowadzenia do szybkiego przechodzenia placówek naukowo-technicznych na rozrachunek gospodarczy;

— opracowania programu rozbudowy zakładowego zaplecza naukowo-technicznego przy większych zakładach i kombinatach oraz jego stopniowej realizacji;

— rozbudowy i tworzenia nowych zakładów doświadczalnych;

— większej koncentracji działalności placówek Polskiej Akademii Nauk i resortu oświaty i szkolnictwa wyższego na węzłowej problematyce badawczo-rozwojowej;

— poprawy stanu wyposażenia w aparaturę badawczą i stopnia jej wykorzystania, zwłaszcza w zakresie aparatury unikalnej, usprawnienia organizacji w zakresie informacji techniczno-ekonomicznej;

— znacznej intensyfikacji prac w zakresie oceny efektywności ekonomicznej podejmowanych prac badawczych i rozwojowych.

Wobec szczególnego znaczenia dla przyszłościowego rozwoju nauki i techniki kadr naukowych w zakresie matematyki, fizyki i chemii należy stworzyć warunki usprawniające możliwość naboru na te kierunki studiów wybitnie utalentowanej młodzieży.

Należy dążyć do zwiększenia potencjału kadrowego placówek naukowo-badawczych przez zwiększenie

w ogólnym zatrudnieniu udziału pracowników wysoko kwalifikowanych ze stopniami naukowymi. W tym celu należy kontynuować otwieranie studiów doktoranckich w dyscyplinach deficytowych, a w szczególności w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych, fizycznych i chemicznych oraz technologii.

Szkoły wyższe, placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk oraz instytuty naukowo-badawcze kształcące kadry ze stopniami naukowymi powinny w swoich planach kształcenia uwzględniać w szczególności kształcenie kadr naukowych dla potrzeb placówek zaplecza naukowo-badawczego resortów.

Należy rozszerzyć zakres i poziom doskonalenia oraz dokształcania kadr inżyniersko-technicznych, kierowniczych i organizatorskich już zatrudnionych w gospodarce narodowej, wprowadzić dla tych kadr obowiązek systematycznego aktualizowania i pogłębiania swojej wiedzy.

Należy również dążyć do lepszego wykorzystania potencjału naukowo-badawczego placówek Polskiej Akademii Nauk oraz resortu oświaty i szkolnictwa wyższego w drodze włączania tego potencjału do rozwiązywania węzłowych problemów badawczych i rozwojowych.

Należy wprowadzać nowe formy organizowania prac badawczych i rozwojowych przez tworzenie zespołów dla realizacji ważnych problemów badawczych oraz podjęcie wykonawstwa zadań w oparciu o plany koordynacyjne dla problemów o pełnych cyklach rozwojowych oraz kompleksowe plany rozwoju wyrobów wiodących, celem ściślejszego powiązania prac zaplecza naukowo-badawczego z przemysłem i skrócenia cykli prac związanych z przygotowaniem i wdrożeniem nowej techniki.

W przemyśle maszynowym i elektrotechnicznym należy koncentrować prace badawcze, rozwojowe i wdrożeniowe szczególnie:

— w branżach warunkujących rozwój przemysłu maszynowego, a zwłaszcza obrabiarek, narzędzi i urządzeń technologicznych;

— w branżach zapewniających rozwój eksportu, jak zwłaszcza taboru morskiego i kolejowego, maszyn i aparatów elektrycznych, silników spalinowych, aparatury pomiarowej, urządzeń peryferyjnych do maszyn matematycznych, maszyn matematycznych, maszyn budowlanych i drogowych, taboru motoryzacyjnego;

— w branżach produkujących elementy i zespoły maszynowe oraz elektrotechniczne ogólnego zastosowania, jak zespoły i elementy ogólnego użytku (łożyska, przekładnie itp.), zespoły elektryczne i sprzętu elektrotechnicznego oraz podzespoły elektroniczne;

— w branżach maszyn i urządzeń, a zwłaszcza ciągników, maszyn rolniczych, urządzeń technologicznych dla rolnictwa i zmechanizowanego sprzętu powszechnego użytku, maszyn górniczych, aparatury chemicznej, maszyn papierniczych, środków automatyzacji oraz urządzeń energetycznych.

W przemyśle maszynowym badania naukowe należy ukierunkować na zagadnienia postępowych procesów technologicznych i automatyzacji procesów produkcyjnych. Przy przygotowaniu i wprowadzeniu do produkcji nowoczesnych wyrobów należy szerzej wykorzystywać dokumentację uzyskaną z krajów RWPG, a także zakupione licencje.

W zakresie przygotowania i uruchomienia produkcji nowych maszyn i urządzeń należy w szczególności przygotować i uruchomić produkcję:

- szlifierek do wałków z automatycznym cyklem pracy typu SWE-25, szlifiarki typ RGFS do pierścieni łożysk tocznych, frezarki wzdłużnej FEA63N ze sterowaniem numerycznym, wiertarki współrzędnościowej z optycznym układem położenia typu WWP3, zunifikowanej wielozabiegowej prasy, maszyn i urządzeń odlewniczych, uniwersalnego pieca elektrokomorowego do obróbki cieplnej w regulowanych atmosferach;

- urządzeń hydrauliki siłowej;

- bloków i elementów krajowego systemu automatyki epiplanarnych tranzystorów krzemowych typ BSY-52 na wielką częstotliwość graniczną (350 MHz) do maszyn matematycznych w układach o wielkiej szybkości przełączania oraz do wzmacniaczy małej i pośredniej częstotliwości, diody krzemowej nanosekundowej typ BAY-55;

- statku masowca 55.000 ton i szybkiego statku drobnicowca 12.500 ton;

- lokomotywy spalinowej o mocy 1.700 KM i aparatury elektrycznej do niej;

- transformatora blokowego 240 MVA — 400 kV;

- maszyny wyciągowej 2-linowej zrębowej;

- zgrzeblarek pokrywkowych typ 600 Mark IIIA, rozciągarki wałkowej do bawełny typu Globbe 740, klejarki do osnów typ A-4, maszyny szybkoobrotowej (550 m/min) papierniczej do wyrobu kartonu, wtryskarki ślimakowej do tworzyw sztucznych typ MONOMAT, wirówki 3-kolumnowej jednobiegowej kwasoodpornej, deszczowni polowych 10 ha, sieczkarni polowej.

W dziedzinie automatyki należy:

- opracować dalsze elementy i aparaty Krajowego Systemu Automatyki oraz rozpocząć prace nad zastosowaniem mikroukładów do hybrydowego sterowania systemu;

- prowadzić badania przebiegu procesów technologicznych w przemyśle chemicznym, hutniczym, cementowym oraz energetyce i w tym zakresie opracować między innymi układy sterowania optymalnego dla wybranych procesów.

W dziedzinie elektroniki należy:

- prowadzić dalsze prace naukowo-badawcze, doświadczalno-konstrukcyjne i technologiczne związane z opracowaniem technologii epiplanarnej do wytwarzania elementów półprzewodnikowych oraz opracować metody i przyrządy pomiarowe tych elementów;

- prowadzić dalsze prace związane z udoskonaleniem konstrukcji i technologii materiałów i podzespołów magnetycznych, pojemnościowych stykowych oraz elektromechanicznych podzespołów drgających;

- opracować technologię i zorganizować doświadczalną produkcję mikroukładów hybrydowych, rozpocząć prace nad opracowaniem technologii układów scalonych i ich miernictwem.

W dziedzinie telekomunikacji należy:

- prowadzić dalsze badania z zakresu telefonicznych wysokokrotnych systemów nośnych oraz nad systemami o czasowym podziale kanałów i modulacją impulsowokodową;

- opracować system i przygotować uruchomienie przemysłowej produkcji urządzeń o średniej szybkości modulacji dla transmisji danych;

- opracować koncepcję systemu sieci otwartych łądowej radiokomunikacji ruchomej oraz prowadzić prace w zakresie przygotowania do produkcji i eksploatacji urządzeń dla tego systemu.

W dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej należy:

- skoncentrować prace nad opracowaniem i przygotowaniem produkcji przemysłowej elektronicznych maszyn matematycznych cyfrowych III generacji średniej wielkości w oparciu o współpracę z krajami RWPG;

- rozwijać prace związane z unowocześnieniem rozwiązań konstrukcyjnych urządzeń współpracujących z maszynami III generacji oraz urządzeń pamiętających dla potrzeb własnych i eksportu.

W dziedzinie przemysłu elektrotechnicznego należy:

- prowadzić dalsze badania nad opracowaniem materiałów stykowych dla aparatury elektrycznej niskiego i wysokiego napięcia;

- prowadzić prace naukowo-techniczne związane z unowocześnieniem konstrukcji maszyn elektrycznych wirujących i opracowaniem konstrukcji wielkich transformatorów.

W dziedzinie przemysłu chemicznego należy:

- prowadzić dalsze prace nad wykorzystaniem rodzimych surowców i unowocześnieniem ich przerobu, a w szczególności w zakresie udoskonalenia technologii wydobycia siarki i zwiększenia jej odzysku ze złoża;

- prowadzić badania nad surowcami petrochemicznymi i rozpuszczalnikami, uruchomieniem produkcji paliw silnikowych o wyższych własnościach użytkowych, uruchomieniem produkcji petrochemikali (olefiny i ich pochodne) w oparciu o nowoczesne procesy technologiczne, rozszerzeniem bazy surowcowej dla przemysłu tworzyw sztucznych i włókien syntetycznych (kwasy i bezwodniki organiczne);

- rozwijać prace badawcze nad technologią barwników do włókien syntetycznych oraz technologią nowych tworzyw sztucznych i ich przetwórstwem, a między innymi zakończyć prace w zakresie technologii polieterów propylenowych, izocynów, nowych lakierów elektroizolacyjnych, włókien poliestrowych i poliuretanowych oraz innych;

- skoncentrować prace badawcze nad udoskonaleniem metod produkcji i zwiększeniem wydajności antybiotyków, nad rozszerzeniem i unowocześnieniem asortymentu środków ochrony roślin oraz nad zagospodarowaniem surowców wtórnych (złom gumowy, odpadowe tworzywa i włókna sztuczne).

W dziedzinie hutnictwa żelaza i stali należy:

- prowadzić dalsze prace nad rozszerzeniem asortymentów stali jakościowych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb przemysłu energetycznego, chemicznego i narzędziowego, a między innymi opracować technologię produkcji stali o zwiększonej granicy plastyczności, stali na blachy walczaków kotłowych oraz stali kwasoodpornych.

W dziedzinie przemysłu metali nieżelaznych należy:

- doskonalic technologię przerobu rud miedzi oraz cynku i ołowiu z uwzględnieniem odzysku metali towarzyszących i utylizacji odpadów;

- prowadzić dalsze prace nad udoskonaleniem wytopu cynku i ołowiu w piecach szybowych.

W dziedzinie górnictwa należy:

— prowadzić dalsze prace nad nowymi konstrukcjami, mechanizacją i częściową automatyzacją procesów wydobywczych w kopalniach węgla kamiennego, rud miedzi i rud cynkowo-olowiowych;

— prowadzić dalsze prace nad doskonaleniem metod zwalczania zagrożeń powodowanych zawałami stropu, pyłowych, gazowych oraz wodnych;

— zapewnić rozwój metod oraz bardziej efektywne wykorzystanie środków w poszukiwaniach bituminów.

W dziedzinie wykorzystania energii jądrowej należy prowadzić dalsze prace nad zastosowaniem izotopów promieniotwórczych i aparatury jądrowej w usprawnianiu technologii.

W dziedzinie rolnictwa należy:

— prowadzić dalsze prace nad wyhodowaniem: nowych odmian zbóż odpornych na rdzę, wyleganie i mroź, nowych ziemniaków wysokoskrobiowych, wysokoplennych odmian roślin pastewnych;

— opracować technologie: nawożenia wysokimi dawkami przy różnym stosunku NPK, stosowania P i K pod rośliny motylkowe i użytki zielone;

— prowadzić dalsze prace nad integrowaniem metod biologicznych i agrotechnicznych z chemicznymi oraz nad skutecznością działania nowych pestycydów w zakresie walki z chwastami oraz szkodnikami i chorobami roślin uprawnych;

— rozszerzać stosowanie nowych metod hodowlanych w produkcji zwierzęcej;

— rozszerzać mechanizację prac rolnych przez zwiększenie liczby ciągników, zwiększenie wyposażenia w maszyny i narzędzia dostosowane do nowoczesnych technologii uprawy, pielęgnacji i zbioru roślin.

W dziedzinie budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych należy:

— przyspieszyć pełne uprzemysłowienie procesów budowy przez wprowadzenie systemu typizacji otwartej w budownictwie mieszkaniowym;

— opracować metody i rozwiązania materiałowo-konstrukcyjne dla wykonywania lekkich budowli halowych.

V. Rolnictwo i skup.

1. Przyjmuje się, że wartość produkcji globalnej rolnictwa w 1970 roku powinna wzrosnąć o około 2,9%, w tym produkcja roślinna o 4,2%, a produkcja zwierzęca o około 1%. Produkcja końcowa rolnictwa powinna wzrosnąć o około 8,0%.

Przyjmuje się, że wartość produkcji globalnej w państwowych gospodarstwach rolnych podległych Ministrowi Rolnictwa w roku kalendarzowym 1970 wzrośnie o około 8,6%, w tym produkcja roślinna o 10,4%, a produkcja zwierzęca o 5,0%.

2. Zgodnie z przyjętą metodą szacunku plonów na poziomie średnich wyników z 4 ostatnich lat zakłada się w 1970 r. następujący poziom plonów podstawowych ziemiopłodów: zboża ogółem 20,2 q z ha, oleiste 17 q z ha, buraki cukrowe 331 q z ha, ziemniaki 174 q z ha.

3. W produkcji zwierzęcej zadaniem na 1970 r. jest utrzymanie pogłowia bydła i trzody chlewnej co najmniej na poziomie osiągniętym w 1969 r. Pogłowie koni — w związku z zakładanym wzrostem mechanizacji prac rolnych i transportu — powinno zmniejszyć się w 1970 r. o 1,3—2,1%.

4. Na podstawie założonego poziomu plonów i produkcji zwierzęcej ustala się następujące wielkości skupu podstawowych produktów rolnych:

1) skup podstawowych produktów roślinnych ze zbiorów 1970 r. powinien osiągnąć: zbóż 4,5 mln ton, to jest ukształtować się na poziomie przewidywanego wykonania w 1969 r., oleistych 530 tys. ton, to jest ponad 2,5-krotnie więcej niż w 1969 r., buraków cukrowych 13.240 tys. ton, to jest o 9,2% więcej, ziemniaków 5,5 mln ton, to jest o 37% więcej niż w 1969 r.;

2) skup produktów zwierzęcych w roku kalendarzowym 1970 powinien osiągnąć: żywca ogółem 2.167—2.197 tys. ton, to jest w granicach 96,5—97,9% poziomu z 1969 r., w tym żywca wieprzowego 1.140—1.170 tys. ton, to jest 97,4—100% poziomu z 1969 r., żywca wołowego 820 tys. ton, to jest 95,3% poziomu z 1969 r. Skup mleka powinien wynieść co najmniej 5.200 mln litrów, to jest o 2,6% więcej niż w 1969 r., skup jaj 2.400 mln sztuk, to jest o 7,1% więcej niż w 1969 r.

5. Dostawy dla rolnictwa pasz treściwych z zasobów państwowych w roku kalendarzowym 1970 powinny wynieść 4000 tys. ton, w tym 3600 tys. ton mieszanek i koncentratów paszowych.

6. Dostawy nawozów mineralnych pod zbiory 1970 r. powinny wynieść 2.580 tys. ton czystego składnika, w tym nawozów azotowych 860 tys. ton, fosforowych 655 tys. ton i 1065 tys. ton nawozów potasowych.

Realizacja ustalonych w planie wielkości dostaw nawozów mineralnych pod zbiory 1970 r. umożliwi wzrost nawożenia na 1 hektar użytków rolnych ze 109 kg NPK w 1969 r. do ok. 133 kg NPK w 1970 r.

Dostawy wapna nawozowego dla rolnictwa w 1970 r. w przeliczeniu na CaO powinny wynieść 1800 tys. ton, co oznacza wzrost w porównaniu z 1969 r. o 4,3%.

7. W ramach ogólnych nakładów inwestycyjnych zakłada się wykonanie następujących zadań:

1) oddanie do użytku melioracji nowych na gruntach ornych na obszarze około 111 tys. ha, w tym drenowań nowych na obszarze około 101 tys. ha oraz w wyniku przeprowadzenia modernizacji i odbudowy urządzeń melioracyjnych około 44 tys. ha, w tym w wyniku odbudowy drenowań na obszarze ok. 34 tys. ha;

2) oddanie do użytku melioracji nowych na trwałych użytkach zielonych na około 57 tys. ha oraz w wyniku przeprowadzenia modernizacji i odbudowy urządzeń melioracyjnych na około 37,0 tys. ha; zagospodarowaniem pomelioracyjnym należy objąć około 110 tys. ha łąk i pastwisk, a nawadnianiem za pomocą deszczowni obszar około 2,5 tys. ha użytków rolnych;

3) w zakresie melioracji podstawowych należy oddać do użytku w wyniku odbudowy i modernizacji około 2 tys. km rzek i kanałów oraz wałów przeciwpowodziowych;

4) w zakresie elektryfikacji rolnictwa zostanie zelektryfikowanych około 50 tys. zagród chłopskich oraz 469 państwowych gospodarstw rolnych, w tym 454 gospodarstwa państwowe objęte zostaną przebudową instalacji elektrycznych;

5) w zakresie budownictwa rolniczego należy szczególną uwagę skoncentrować na zabezpieczeniu

odpowiedniego przyrostu nowych stanowisk dla pogłowia zwierząt gospodarskich oraz na dalszym budownictwie mieszkaniowym w państwowych gospodarstwach rolnych, budowie agronomówek i szkół rolniczych.

8. Kredyty inwestycyjne dla indywidualnych gospodarstw chłopskich rolniczych spółdzielni produkcyjnych i kółek rolniczych wyniosą w 1970 r. 7,3 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z 1969 r. o 4,8%. Szacuje się, że kredyty obrotowe ogółem dla wymienionych wyżej jednostek gospodarczych wyniosą w 1970 r. 16,9 mld zł, co oznacza wzrost w stosunku do 1969 r. o 8%.

9. W zakresie zaopatrzenia rolnictwa w ciągniki i maszyny rolnicze przyjmuje się, że:

1) wartość dostaw ciągników, silników i maszyn rolniczych dla całego rolnictwa powinna wynieść w 1970 r. około 9,5 mld zł;

2) dostawy ciągników w 1970 r. powinny wynieść około 29,5 tys. szt.; w przeliczeniu na 15 KM dostawy ciągników wyniosą 43,2 tys. szt.

10. Zaopatrzenie rynku wiejskiego w podstawowe materiały budowlane (łącznie z produkcją zespołów chłopskich i innych) osiągnie w 1970 r. następujące rozmiary: w cement 3.435 tys. ton, materiały ścienne 3.420 mln jednostek ceramicznych, wapno budowlane 650 tys. ton, tarcicę i drewno tartaczne w przeliczeniu na tarcicę ok. 1.325 tys. m³, wyroby hutnicze około 234 tys. ton.

11. Realizacja założonego w planie poziomu produkcji rolnej i skupu produktów rolnych stawia w 1970 r. zadania wymagające szczególnie dużego wysiłku i sprawnego działania, a w szczególności:

— zapewnienia, odpowiednio do sytuacji gospodarczej poszczególnych regionów kraju, prawidłowego rozdziału i efektywnego wykorzystania zwiększonych dostaw pasz, nawozów mineralnych i pozostałych środków produkcji;

— przewyciężenia skutków tegorocznej suszy i przeciwdziałania tendencjom do zahamowania rozwoju produkcji zwierzęcej, zwłaszcza trzody chlewnej;

— prowadzenia oszczędnej i racjonalnej gospodarki paszami własnymi gospodarstw i stosowania efektywnego żywienia paszami przemysłowymi;

— zapewnienia środków umożliwiających realizację założonego w planie zwiększenia ogólnej powierzchni zasiewów, w tym upraw zbóż, roślin oleistych, warzyw oraz pastewnych upraw wieloletnich;

— zapewnienia warunków do rozszerzenia instruktażu i szkolenia rolników oraz rozwoju specjalistycznych form usług w zakresie stosowania środków chemicznych w ochronie roślin, wysiewu nawozów i wapna nawozowego oraz w zakresie transportu;

— w dziedzinie hodowli należy dążyć do poprawy jakości pogłowia przez rozszerzenie oceny wartości użytkowej oraz dalszy rozwój inseminacji i opieki weterynaryjnej;

— poprawy efektywności nakładów inwestycyjnych w wyniku skrócenia terminów oddawania obiektów do użytku oraz przestrzegania zasady kompleksowego działania warunkującego przyspieszenie pełnego ich wykorzystania produkcyjnego;

— wzmocnienia wysiłków organizacyjnych wszystkich jednostek skupujących produkty rolne w celu zabezpieczenia realizacji ustalonych zadań skupu

i zapewnienia środków organizacyjnych i technicznych zmierzających do usprawnienia kontraktacji produkcji i obsługi producentów w zakresie odbioru produktów rolnych;

— zapewnienia pełnej realizacji programu rzeczowego w dziedzinie melioracji rolnych oraz zabezpieczenia środków na realizację zadań w zakresie konserwacji i eksploatacji urządzeń melioracyjnych;

— zapewnienia warunków do pełnej realizacji zadań w zakresie zagospodarowania gruntów przejmowanych przez państwowe gospodarstwa rolne.

VI. Leśnictwo.

1. W całym leśnictwie ustala się pozyskanie drewna grubizny w 1970 r. w wysokości 18.348 tys. m³, z tego w przedsiębiorstwach lasów państwowych 16.900 tys. m³, w tym w użytkowaniu rębny (bez przygodnego) około 10,2 mln m³.

2. W zakresie hodowli lasu zakłada się następujące zadania: zalesienia i odnowienia sztuczne lasu należy wykonać w 1970 r. na obszarze około 109,0 tys. ha, w tym w przedsiębiorstwach lasów państwowych na obszarze 83,0 tys. ha. Przy niższych zadaniach w zalesieniach i odnowieniach w 1970 r. w porównaniu z latami poprzednimi — z powodu zmniejszonej produkcji materiału sadzeniowego w wyniku długotrwałej suszy w 1969 r. — należy zwrócić szczególną uwagę na poprawę jakości wykonywanych prac hodowlanych.

Prace pielęgnacyjne w uprawach, młodnikach i drzewostanach starszych należy wykonać w 1970 r. na obszarze około 544 tys. ha, w tym w przedsiębiorstwach lasów państwowych na powierzchni co najmniej 500 tys. ha.

3. W ramach realizacji programu zadrzewiania kraju należy zasadzić około 12,6 mln sztuk drzewek.

4. W wyniku działalności inwestycyjnej w leśnictwie przewiduje się w 1970 r. oddanie do użytku 213 osad leśnych, wybudowanie 78,5 km dróg leśnych, zmeliorowanie 11,9 tys. ha gruntów leśnych.

VII. Transport i łączność.

1. Podstawowym zadaniem w transporcie jest zaspokojenie w możliwie szerokim zakresie zapotrzebowania gospodarki narodowej na przewozy. We wszystkich jednostkach gospodarki narodowej szczególna uwaga powinna być zwrócona na dalsze usprawnienie przewozów, zwłaszcza przez poprawę organizacji pracy w poszczególnych gałęziach transportu oraz odpowiednią racjonalizację i koordynację przewozów, zapewniającą lepsze wykorzystanie potencjału przewozowego i usługowego.

Niezbędne jest zwłaszcza usprawnienie przewozów na terenie Śląska ze szczególnym uwzględnieniem wywozu węgla kamiennego.

Należy zwrócić uwagę na odpowiednie wzmocnienie zaplecza techniczno-remontowego dla zapewnienia niezbędnych napraw taboru kolejowego i samochodowego.

W zakresie łączności należy położyć nacisk na rozszerzenie i usprawnienie usług pocztowych i telekomunikacyjnych oraz na rozwój nowoczesnych urządzeń w zakresie telekomunikacji, radia i telewizji oraz polepszenie stopnia ich wykorzystania.

2. Przewozy ładunków transportem publicznym i branżowym (bez transportu morskiego) powinny

osiągnąć w 1970 r. około 783 mln ton, co oznacza wzrost w porównaniu z przewidywanym wykonaniem w 1969 r. o 6,7%, w tym przewozy ładunków transportem kolejowym normalnotorowym 375,0 mln ton, co oznacza wzrost o 2,7% w porównaniu do 1969 r., transportem samochodowym publicznym i branżowym około 372 mln ton, co oznacza wzrost o 10,9%, a transportem wodnym śródlądowym 8,5 mln ton, co oznacza wzrost o 19,7%.

3. Szacuje się, że przewozy pasażerów transportem publicznym osiągną w 1970 r. około 2.453 mln pasażerów, co oznacza wzrost o 5,7% w porównaniu do 1969 r.

Przewiduje się, że przewozy pasażerów transportem kolejowym normalnotorowym wyniosą 1.037 mln pasażerów, co oznacza wzrost o 1,3% w porównaniu do 1969 r., a transportem samochodowym (wojewódzkie przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej) około 1.370 mln pasażerów, co oznacza wzrost o 9,7% w stosunku do 1969 r.

4. Należy kontynuować zapoczątkowany w 1969 r. program modernizacji i rozbudowy stacji i węzłów kolejowych, mający na celu zwiększenie zdolności eksploatacyjnej stacji oraz koncentrację pracy manewrowej na sieci PKP.

W zakresie modernizacji trakcji zakłada się dalszy wzrost elektryfikacji. W 1970 r. należy włączyć do eksploatacji następujące ważniejsze odcinki:

— Skierniewice — Pilawa	100 km
— Łazy—Katowice Muchowiec—	
—Chorzów Batory	41 km
— Bielsko — Żywiec	21 km
— Kraków Płaszów — Spytkowo	43 km
— Oborniki Śląskie — Rawicz — Kościan	116 km.

5. W 1970 r. w ramach planu centralnego należy zbudować i przebudować około 190 km dróg oraz zbudować około 1600 mb mostów i wiaduktów. W ramach planu terenowego przewiduje się budowę i przebudowę ok. 67 km dróg lokalnych oraz budowę około 1.120 mb mostów.

6. Stan floty morskiej ogółem powinien zwiększyć się z około 1,7 mln DWT na koniec 1969 r. do około 1,9 mln DWT na koniec 1970 r. Przewozy ładunków flotą ogółem powinny w 1970 r. osiągnąć około 18,3 mln ton i około 61,3 mld tonomil.

7. Przewiduje się, że przeładunki portów morskich wyniosą w 1970 r. około 32 mln ton, co stanowi wzrost o około 2% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 1969 r.

8. Wartość usług łączności ogółem według cen bieżących powinna osiągnąć w 1970 r. poziom około 8,5 mld zł, co oznacza wzrost o 7,4% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem w 1969 r.

W 1970 r. powinna nastąpić dalsza rozbudowa następujących urządzeń łączności:

— przyrost telefonicznej sieci miejscowej o około 112 tys. km par, to jest osiągnąć stan około 2,7 mln km par;

— przyrost pojemności central miejscowych o około 66 tys. numerów, to jest osiągnąć stan około 1,3 mln numerów;

— przyrost abonentów telefonicznych o około 50 tys. abonentów, to jest osiągnąć stan około 1,1 mln abonentów.

9. W 1970 r. należy zapewnić uruchomienie 6 na-

dajników telewizyjnych oraz 15 nadajników radiofonicznych, w tym 7 nadajników ultrakrótkofalowych.

VIII. Inwestycje, budownictwo, kapitalne remonty.

A. Inwestycje.

1. W zakresie inwestycji w gospodarce narodowej w 1970 r. przyjmuje się poziom nakładów dostosowany do możliwości materiałowych, dostaw maszyn i urządzeń oraz potencjału wykonawczego budownictwa.

W polityce inwestycyjnej ustala się preferencje dla inwestycji kontynuowanych, przewidzianych do ukończenia w 1970 r. Należy zapewnić im niezbędne środki materiałowo-techniczne i finansowe, dla terminowego oddania obiektów do użytku i osiągnięcia planowanego przyrostu zdolności produkcyjnych i usługowych.

W inwestycjach nowo rozpoczynanych należy skoncentrować środki dla przedsięwzięć związanych z koniecznym zwiększeniem zdolności produkcyjnych i usługowych przede wszystkim w zakresie energetyki, uszlachetnionego przetwórstwa hutniczego, przemysłu węglowego, przedsiębiorstw przemysłu maszynowego i elektrotechnicznego, wytwarzających elementy i zespoły maszyn dla kooperacji, chemii, przemysłu materiałów budowlanych oraz transportu kolejowego na odcinku jego przepustowości i zdolności przewozowej.

Należy dołożyć starań, by przedsięwzięcia inwestycyjne zapewniały osiągnięcie wysokich wskaźników efektywnościowych.

2. Zakłada się, że globalne rozmiary nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej wyniosą w 1970 r. 198,6 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z przewidywanym wykonaniem w 1969 r. o 2,5%. Oznacza to udział inwestycji netto w dochodzie narodowym do podziału w 1970 r. w wysokości 19,2% wobec 20,1% w przewidywanym wykonaniu 1969 r.

Zakłada się, że w ramach globalnych nakładów inwestycyjnych nakłady na roboty budowlano-montażowe w gospodarce narodowej wyniosą w 1970 r. 108,6 mld zł, tj. wzrosną w porównaniu z przewidywanym wykonaniem planu w 1969 r. o 2,7%.

3. Globalne nakłady inwestycyjne w gospodarce uspołecznionej wyniosą w 1970 r. 176,8 mld zł, co stanowi wzrost o 2,5% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem planu w 1969 r.

4. Szacuje się, że w zakresie gospodarki nie uspołecznionej ogólna kwota nakładów na inwestycje wyniesie w 1970 r. 21,8 mld zł, co oznacza wzrost o 2,5% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem planu w 1969 r., w tym nakłady w indywidualnych gospodarstwach rolnych wyniosą 16,0 mld zł, a nakłady na indywidualne budownictwo mieszkaniowe ludności — 5,4 mld zł.

5. W 1970 r. zakłada się wzrost majątku trwałego z tytułu budownictwa inwestycyjnego ogółem o około 127 mld zł, w tym w przemyśle o około 67 mld zł.

B. Budownictwo.

1. Do podstawowych zadań budownictwa w 1970 r. należy:

— zwiększenie koncentracji potencjału wykonaw-

czego budownictwa na obiektach kontynuowanych, w szczególności przewidzianych do ukończenia w ciągu roku, w celu zabezpieczenia terminowego oddania ich do użytku;

— skoncentrowanie uwagi na robotach typu wykończeniowego;

— dążenie do bardziej intensywnego wykorzystania posiadanych maszyn i urządzeń przez lepszą organizację robót na placu budowy;

— zwrócenie szczególnej uwagi na bardziej oszczędne i bardziej racjonalne zużycie materiałów budowlanych, zwłaszcza importowanych i deficytowych.

2. Zakłada się, że globalne rozmiary robót budowlano-montażowych w gospodarce narodowej, obejmujące zarówno roboty o charakterze inwestycyjnym, jak i roboty remontowe, osiągną w 1970 r. poziom 149,7 mld zł, co oznacza wzrost o 2,9% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem w 1969 r.

3. Z globalnej kwoty robót budowlano-montażowych w kraju przedsiębiorstwa budowlano-montażowe zrealizują w 1970 r. zadania produkcyjne w wysokości 105,8 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z przewidywanym wykonaniem w 1969 r. o 4,7%.

Przewiduje się, że jednostki organizacyjne systemu gospodarczego zrealizują w 1970 r. produkcję budowlano-montażową w wysokości 26,2 mld zł, co oznacza spadek w stosunku do poziomu robót przewidywanego do osiągnięcia w 1969 r. o 3,1%.

C. Kapitalne remonty.

Przewiduje się, że globalne nakłady na kapitalne remonty środków trwałych w gospodarce społecznej wyniosą w 1970 r. 43,6 mld zł, co oznacza wzrost o 5,2% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem planu w 1969 r.

IX. Handel zagraniczny.

1. Podstawowym zadaniem handlu zagranicznego w 1970 r. jest takie ukształtowanie obrotów towarowych, które zapewniłoby wzmocnienie równowagi bilansu płatniczego.

W szczególności należy dążyć do podniesienia jakości wyrobów eksportowych i pełniejszego zaspokajania wymagań zagranicznych nabywców. Należy podjąć maksymalne starania, zarówno ze strony producentów, jak i aparatu handlu zagranicznego, w celu przekroczenia ustalonych w planie zadań w dziedzinie eksportu we wszystkich tych przypadkach, gdy pozwala na to sytuacja na rynku wewnętrznym. Jednocześnie należy dążyć do zastępowania importowanych maszyn i surowców w ekonomicznie uzasadnionych przypadkach produkcją krajową.

2. Zakłada się dalszą poprawę opłacalności dewizowej eksportu zarówno w obrotach z krajami socjalistycznymi, jak też kapitalistycznymi przy bardziej konsekwentnym stosowaniu systemu nagradzania za opłacalny eksport i rozszerzeniu go na szereg dalszych grup towarowych oraz w drodze wzmocnienia wysiłków przez poszczególne resorty przemysłowe w kierunku zwiększenia w eksporcie udziału towarów opłacalnych.

3. Wartość eksportu ogółem w 1970 r. powinna wynieść 12.753 mln zł dewizowych, co stanowi wzrost w porównaniu z planem skorygowanym na

1969 r. o 7,1%. Eksport maszyn, urządzeń i środków transportu powinien wynieść co najmniej 5.165 mln zł dewizowych, co stanowi wzrost w porównaniu z planem skorygowanym na 1969 r. o 8,4%.

4. Wartość importu ogółem w 1970 r. ustala się na 13.187 mln zł dewizowych, co stanowi wzrost w porównaniu z planem skorygowanym na 1969 r. o 4,9%. Import maszyn, urządzeń i środków transportu powinien wynieść 4.921 mln zł dewizowych, co stanowi wzrost o 3,5% w porównaniu z planem skorygowanym na 1969 r.

5. Zakłada się, że struktura obrotów towarów handlu zagranicznego w 1970 r. kształtować się będzie następująco (w %):

Eksport ogółem	100,0
w tym:	
maszyny, urządzenia i środki transportu	40,5
surowce, paliwa i materiały do produkcji	32,0
towary rolno-spożywcze	10,5
towary konsumpcyjno-przemysłowe	17,0
Import ogółem	100,0
w tym:	
maszyny, urządzenia i środki transportu	37,3
surowce, paliwa i materiały do produkcji	48,0
towary rolno-spożywcze	10,0
towary konsumpcyjno-przemysłowe	4,7

6. Zakłada się, że w 1970 r. dodatnie saldo obrotów usługowych z zagranicą powinno wynieść 758 mln zł dewizowych.

7. Należy dążyć do dalszego umocnienia współpracy i pogłębienia specjalizacji w ramach Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, zwłaszcza w zakresie kooperacji.

X. Wzrost poziomu życiowego ludności.

A. Handel wewnętrzny.

1. Zakładany na 1970 r. wzrost stopy życiowej w oparciu o przyjęte w planie zwiększenie dochodów ludności i produkcji towarów rynkowych wymaga zapewnienia większego dostosowania struktury asortymentowej oraz podaży towarów do kształtującego się popytu, jak również dalszej poprawy działalności handlu w obsłudze nabywców.

Dla zrealizowania tych zadań niezbędne jest zacieśnienie współpracy handlu z przemysłem w dziedzinie:

— poprawy jakości, trwałości i użytkowości towarów rynkowych;

— wprowadzania do produkcji i na rynek nowych, dotychczas nie produkowanych asortymentów;

— likwidowania lub ograniczania dokuczliwych braków niektórych towarów lub asortymentów.

2. Podstawowe wskaźniki planu handlu wewnętrznego powinny osiągnąć w 1970 r. następujący poziom:

1) Wartość dostaw towarów przeznaczonych na zaopatrzenie rynku w 1970 r. powinna osiągnąć kwotę 493,9 mld zł, co oznacza wzrost o 6,2% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem w 1969 r. W strukturze dostaw tych towarów zakłada się zmniejszenie udziału artykułów żywnościowych

2) W ramach ogólnych dostaw na zaopatrzenie rynku dostawy podstawowych grup wyrobów i artykułów powinny osiągnąć w porównaniu z 1969 r. następujący wzrost:

— wartość dostaw wyrobów przemysłu spożywczego (łącznie z użytkami) o 6,7%, w tym ilościowe dostawy z produkcji krajowej: mięsa, przetworów i drobiu o 2,1%, tłuszczów zwierzęcych o 6,3%, ryb i przetworów z ryb o 8,8%, mleka spożywczego o 6,5%, masła o 1,9%, jaj o 9,5%, tłuszczów roślinnych o 5,8%, cukru o 5,2%;

— wartość dostaw wyrobów przemysłu lekkiego (włókienniczego, odzieżowego i skórano-obuwniczego) o 6,5%, w tym ilościowe dostawy z produkcji krajowej: tkanin w metrażu i przerobionych na konfekcję łącznie o 8,0% (w tym tkanin wełnianych o 1,7% i bawełnianych o 10,8%), obuwia skórzanego i tekstylnego o 5,4%; wartość wyrobów dziewiarskich o 8,8% i wyrobów pończosznicy o 9,2%;

— wartość dostaw wyrobów przemysłu elektrotechnicznego i metalowego o 4,7%, w tym ilościowe dostawy z produkcji krajowej: radioodbiorników o 21,9%, odbiorników telewizyjnych o 4,0%, magnetofonów o 12,5%, lodówek o 16,6%;

— dostawy samochodów osobowych z produkcji krajowej o 4,9%, a motorowerów o 21,4%;

— wartość dostaw wyrobów przemysłu chemicznego i gumowego o 9,6%, w tym ilościowe dostawy z produkcji krajowej: proszków do prania o 10,0%, opon do samochodów osobowych o 16,1%; wartość nawozów sztucznych o 14,9%;

— wartość dostaw wyrobów przemysłu drzewnego i papierniczego o 7,0%, w tym z dostaw krajowych: mebli o 8,8%, płyt pilśniowych o 15,4%;

— z innych gałęzi przemysłu: dostawy porcelany stołowej o 18,0%, materiałów ściennych z produkcji uspołecznionej o 20,7%, płyt dachowych azbestowo-cementowych o 13,9%.

3) Sprzedaż detaliczna ogółem w 1970 r. powinna wynieść 453,5 mld zł, co oznacza wzrost o 5,5% w porównaniu z 1969 r., w tym na sprzedaż detaliczną dla ludności, odpowiadającą szacunkowi siły nabywczej kierowanej na zakup towarów, przypada 394,0 mld zł.

3. W 1970 r. powinna być prowadzona elastyczna polityka handlowa dostosowana do sytuacji rynkowej, a zwłaszcza należy prowadzić oszczędną gospodarkę artykułami żywnościowymi, których zwiększenie podaży może być utrudnione, oraz wydatnie intensyfikować sprzedaż artykułów będących substytutami mięsa i masła.

4. Niezbędna jest dalsza intensyfikacja rozwoju odpłatnych usług, zwłaszcza najbardziej deficytowych.

5. Należy wydatnie ograniczyć sprzedaż pozarynkową dla przedsiębiorstw i jednostek o charakterze administracyjnym.

B. Oświata, kultura i ochrona zdrowia.

1. W zakresie szkolnictwa wyższego zakłada się, że liczba studentów na I roku studiów dziennych w 1970 r. wyniesie 42,0 tys. osób, tj. o 7,4 tys. studentów mniej niż w 1969 r. Zmniejszenie to wiąże się z reformą szkolnictwa średniego i brakiem absolwentów liceów ogólnokształcących w 1970 r.

W przypadku większego dopływu kandydatów dopuszcza się możliwość przekroczenia liczby młodzieży na I roku studiów w deficytowych kierunkach kształcenia.

Liczba miejsc w domach akademickich w 1970 r.

wzrośnie z 79,0 tys. miejsc w 1969 r. do 86,6 tys. miejsc w 1970 r. Stanowi to wzrost o 9,6% w stosunku do przewidywanego wykonania w 1969 r.

2. W zakresie szkolnictwa zawodowego zakłada się, że liczba uczniów w klasie I szkół zawodowych dla młodzieży w 1970 r. wyniesie 571,7 tys. osób, tj. o 1,3% więcej niż w 1969 r. Największy wzrost przyjmuje się w zasadniczych szkołach zawodowych, w tym w szczególności w kierunkach budowlanych o 9,1%, rolniczych łącznie ze szkołami przysposobienia rolniczego o 9,6%.

Liczba uczniów ogółem w zasadniczych szkołach zawodowych w 1970 r. wyniesie ponad 835,0 tys. osób, tj. o 19,3% więcej niż w 1969 r., w tym w szkołach przyzakładowych i międzyzakładowych 381 tys. osób, tj. o 15% więcej niż w 1969 r.

3. W zakresie szkolnictwa ogólnokształcącego przyjmuje się, że w związku z mniejszą liczebnością roczników dzieci, wstępujących do szkoły podstawowej w 1970 r., zmniejszy się liczba uczniów w szkołach podstawowych w stosunku do przewidywanego wykonania w 1969 r. o 142,6 tys. i wyniesie 5.300 tys. uczniów. Liczba izb lekcyjnych w szkołach podstawowych wyniesie około 146 tys. izb. Oznacza to wzrost o około 1,9 tys. izb. Pozwoli to na zmniejszenie liczby uczniów przypadających na jedną izbę lekcyjną z 37,7 w 1969 r. do 36,2 uczniów w 1970 r.

4. W zakresie internatów dla uczniów szkół ogólnokształcących i zawodowych zakłada się, że liczba miejsc w 1970 r. wyniesie około 250 tys., tj. o około 3% więcej niż w 1969 r.

5. W zakresie opieki nad dzieckiem przyjmuje się, że liczba dzieci w przedszkolach wzrośnie z 525 tys. w 1969 r. o 541 tys. w 1970 r., tj. o 3,1%. Oznacza to, że opieką przedszkolną w 1970 r. zostanie objętych 26,2% dzieci w wieku 3—6 lat wobec 24,8% w 1969 r.

6. W zakresie ochrony zdrowia przewiduje się dalszy rozwój lecznictwa zamkniętego i otwartego. W zakładach lecznictwa zamkniętego zakłada się wzrost liczby łóżek z 227,9 tys. w 1969 r. do 232,1 tys. w 1970 r., w tym w szpitalach ogólnych i klinicznych ze 168,7 tys. do 172,5 tys. łóżek. Liczba ośrodków zdrowia na wsi, łącznie ze spółdzielczymi, wynosić będzie w 1970 r. 2.557 wobec 2.430 w 1969 r. Oznacza to wzrost o ponad 5%.

7. Liczba miejsc w zakładach pomocy społecznej wzrośnie do 48,8 tys. w 1970 r. wobec 47,0 tys. w 1969 r., tj. o około 4%.

8. Liczba miejsc noclegowych w stałych ogólnodostępnych obiektach turystycznych wyniesie około 119 tys. w 1970 r. wobec około 105 tys. w 1969 r. Oznacza to przyrost w wysokości około 14 tys. miejsc, tj. o ponad 13%.

9. Liczba korzystających z wczasów w 1970 r. wyniesie około 2.435 tys. osób wobec około 2.107 tys. osób w 1969 r.

10. Na cele wydawnicze w 1970 r. przeznaczają się około 158 tys. ton papieru.

11. Zakłada się uruchomienie w 1970 r. w wymiarze około 360 godzin II programu telewizyjnego nadawanego w pierwszym okresie dla Warszawy, Łodzi, Krakowa i Katowic.

C. Gospodarka mieszkaniowa.

1. Do podstawowych zadań gospodarki mieszkaniowej w 1970 r. należy poprawa rytmiczności i jakości przekazywanych do użytku obiektów oraz przestrzeganie dyscypliny w zakresie kosztów jednego metra kwadratowego powierzchni użytkowej mieszkań.

2. Szczególnie ważnym zadaniem roku 1970 jest dołożenie starań przez wszystkich inwestorów i wykonawców, aby w ramach ustalonych w planie nakładów efekty rzeczowe uspołecznionego budownictwa mieszkaniowego dla ludności nierolniczej nie były niższe od osiągniętych w 1969 r., co oznacza oddanie do użytku około 5,5 mln m² powierzchni użytkowej mieszkań, tj. około 377 tys. izb. Niezbędne jest przy tym, równocześnie z budownictwem mieszkaniowym, realizowanie obiektów budownictwa towarzyszącego w ilościach zgodnych z obowiązującym normatywnym osiedlowym. Inwestorzy i wykonawcy budownictwa mieszkaniowego powinni podjąć wysiłki w kierunku uzyskania większych efektów rzeczowych poprzez obniżenie kosztów tego budownictwa bez pomniejszania wartości użytkowych.

3. W 1970 r. nakłady na budownictwo mieszkaniowe uspołecznione dla ludności nierolniczej w planie terenowym wyniosą ogółem około 12.130 mln zł, z tego na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1.860 mln zł, a na budownictwo mieszkaniowe spółdzielcze powszechne i zakładowe około 9.890 mln zł.

Nakłady na budownictwo mieszkaniowe resortowe państwowe i spółdzielcze zostaną określone przez ministrów i kierowników urzędów centralnych w ramach globalnych nakładów inwestycyjnych resortów.

4. Zadania rzeczowe na 1970 r. w zakresie budownictwa mieszkaniowego uspołecznionego dla ludności rolniczej wyniosą około 701 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań.

Szacuje się, że w budownictwie indywidualnym dla ludności nierolniczej zostanie oddanych do użytku około 1.830 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań.

5. Na pomoc dla ludności nierolniczej realizującej budownictwo mieszkaniowe indywidualne przeznaczają się kredyty bankowe w kwocie 1.050 mln zł.

6. Dla ludności przystępującej do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego, a będącej w trudnych warunkach finansowych, przewiduje się — niezależnie od pomocy udzielanej pracownikom przez zakłady pracy z zakładowych funduszy mieszkaniowych — 200 mln zł średnioterminowego kredytu bankowego na uzupełnienie środków własnych oraz kwotę umorzeń tych kredytów w wysokości 35 mln zł.

7. W 1970 r. należy dokonać dalszego usprawnienia działalności remontowej w celu poprawy stanu technicznego i podniesienia poziomu bieżącej eksploatacji zasobów mieszkaniowych.

D. Gospodarka komunalna.

1. Podstawowym zadaniem w gospodarce komunalnej jest uzyskanie poprawy w funkcjonowaniu istniejących urządzeń, zwłaszcza wodociągów, kanalizacji i komunikacji miejskiej. Szczególny nacisk należy położyć na rozbudowę urządzeń inżynierskich związanych z uzbrojeniem terenów miejskich,

warunkujących rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz przemysłu.

2. Zakłada się, że łączna wartość produkcji i usług wytwarzanych na rzecz ludności i jednostek gospodarczych przez przedsiębiorstwa komunalne powinna wzrosnąć w 1970 r. o około 5%.

Przewiduje się dalszą poprawę obsługi ludności, zwłaszcza na odcinku zaopatrzenia w wodę i komunikacji miejskiej. Zakłada się, że dostawy wody dla gospodarstw domowych powinny wzrosnąć o około 4%, natomiast stan taboru komunikacji miejskiej o około 7%.

Przewiduje się, że dostawy gazu płynnego, głównie na zaopatrzenie ludności, wyniosą około 50 tys. ton, co stanowi wzrost o ponad 40% w porównaniu do 1969 r.

XI. Gospodarka wodna i ochrona powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem.

A. Gospodarka wodna.

1. W 1970 r. w zakresie gospodarki wodnej należy uzyskać następujące ważniejsze efekty:

— wydajność ujęć wodnych powinna wzrosnąć o około 270 mln m³ w skali rocznej;

— ilość ścieków nie oczyszczonych powinna się zmniejszyć o około 100 mln m³ w skali rocznej, tj. o około 4% w stosunku do ilości ścieków nie oczyszczonych na koniec 1969 r.;

— zostanie wybudowanych lub odbudowanych około 150 km wałów przeciwpowodziowych;

— zostanie uregulowanych — łącznie z odbudową zniszczonych urządzeń — około 1.800 km rzek i kanałów.

2. Szacuje się, że wielkość realizowanych przez poszczególne resorty nakładów inwestycyjnych na gospodarkę wodną wyniesie około 6,2 mld zł.

B. Ochrona powietrza atmosferycznego

1. Nakłady inwestycyjne na ochronę powietrza atmosferycznego w 1970 r. szacuje się w wysokości około 450 mln zł.

2. Szczególna uwaga w 1970 r. powinna być zwrócona na poprawę sytuacji w rejonach najbardziej zapyłonych, zwłaszcza na Śląsku.

XII. Zatrudnienie i płace.

W zakresie polityki w gospodarowaniu zatrudnieniem i funduszem płac przyjmuje się następujące ustalenia:

1. Dla zapewnienia w 1970 r. ogólnej równowagi gospodarczej kraju powinny być bezwzględnie utrzymane w trakcie realizacji planu przyjęte w niniejszej uchwale relacje ekonomiczne między zadaniami i angażowanymi środkami w postaci zatrudnienia i funduszu płac, zarówno w jednostkach o limitowanym, jak i w jednostkach o nie limitowanym zatrudnieniu i funduszu płac.

2. Założone w planie zadania wzrostu wydajności pracy w jednostkach produkcyjnych powinny być osiągnięte przede wszystkim przez:

— poprawę organizacji pracy,

— szybkie wdrażanie postępu techniczno-organizacyjnego.

Wzrost wydajności pracy powinien wyprzedzać

wzrost technicznego uzbrojenia pracy. W 1970 r. należy podjąć w całej gospodarce uspołecznionej działania zmierzające do zahamowania nadmiernego wzrostu liczby pracowników umysłowych, w tym zwłaszcza pracowników administracyjno-biurowych.

3. Przy ustalaniu zadań planowych na 1970 r. dla poszczególnych jednostek gospodarczych należy zapewnić — przez planowe rezerwy i system korekty bankowej funduszu płac — możliwość elastycznego dostosowywania zadań produkcyjnych zarówno do zdolności produkcyjnych i możliwości zaopatrzeniowych, jak i potrzeb w zakresie eksportu i rynku wewnętrznego.

4. W 1970 r. we wszystkich jednostkach gospodarki uspołecznionej powinny być bezwzględnie przestrzegane zasady dyscypliny pracy i gospodarności w dysponowaniu środkami funduszu płac; szczególna uwaga powinna być zwrócona na gospodarkę funduszami tworzonymi i wypłacanymi poza planem funduszu płac, a także funduszem bezosobowym i funduszem honorariów.

5. W bieżącej polityce zatrudnienia należy zapewnić pełną realizację następujących zasad:

— obsadzenia stanowisk pracy, zwalnianych z tytułu fluktuacji i ubytku rzeczywistego, pracownikami posiadającymi odpowiednie kwalifikacje;

— zabezpieczenia w pierwszej kolejności dopływu pracowników kwalifikowanych do przedsiębiorstw preferowanych w rozwoju.

6. Szacuje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce narodowej poza rolnictwem indywidualnym wyniesie w 1970 r. średnio 10.360 tys. osób. Przewidywany w 1970 r. wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej w skali kraju wchłonie przyrost zasobów siły roboczej.

W gospodarce uspołecznionej liczba zatrudnionych (bez uczniów) wyniesie w 1970 r. średnio 9.714,7 tys. osób, co oznacza wzrost w porównaniu z 1969 r. o 1,9%.

W poszczególnych działach gospodarki uspołecznionej zatrudnienie, w przeliczeniu na pełne etaty, kształtować się będzie następująco (w tys. osób):

Wyszczególnienie	1970 r.	%/o 1970 r. 1969 r.
1. Przemysł	4.113,2	102,2
2. Budownictwo	1.007,0	100,2
3. Rolnictwo (bez spółdzielni produkcyjnych)	577,5	102,1
4. Transport i łączność	927,9	102,1
5. Obrót towarowy	864,7	101,9
6. Gospodarka komunalna i mieszkaniowa	344,2	103,1
7. Oświata, nauka, kultura i sztuka	729,6	101,9
8. Ochrona zdrowia, opieka społeczna, kultura fizyczna	456,6	103,8

7. Szacuje się, że liczba uczniów zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej w 1970 r. wyniesie 348 tys. osób, tj. wzrośnie w porównaniu z 1969 r. o 6,8%.

8. Zakłada się, że wydajność pracy w przemyśle uspołecznionym wyrażona w wartości produkcji globalnej przypadającej na pracownika wzrośnie w

1970 r. o 5,2%, a w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych o 5,0% w porównaniu z 1969 r.

9. Zakłada się, że globalny fundusz płac brutto w gospodarce uspołecznionej wyniesie w 1970 r. 315,0 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z 1969 r. o 5,2%. Osobowy fundusz płac brutto (bez uczniów) wzrośnie w 1970 r. o 4,5%, a przeciętna płaca brutto o 2,5%.

XIII. Kierunki działania w rozwoju gospodarczym i kulturalnym województw.

Rozwój gospodarczy województw powinien być przedmiotem zwiększonego wysiłku resortów i rad narodowych przy maksymalnym wykorzystaniu istniejącego majątku trwałego i przydzielonych środków. Szczególnego skoncentrowania uwagi wymagają następujące dziedziny:

1. Dla zapewnienia harmonijnego rozwoju gospodarczego poszczególnych województw niezbędne jest dokonanie w 1970 r. wydatnego usprawnienia działalności inwestycyjnej.

Uzyskanie określonych w planie efektów gospodarczych w wyniku działalności inwestycyjnej może zapewnić tylko wspólny i skoordynowany wysiłek wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego.

Istotnym zadaniem w zakresie zwiększenia efektywności inwestowania powinno być przeprowadzenie przez wszystkie jednostki planujące — zarówno w ramach planu centralnego, jak i terenowego — maksymalnej koncentracji nakładów inwestycyjnych w celu osiągnięcia wydatnego zwięzienia i ustabilizowania frontu budownictwa inwestycyjnego oraz przyśpieszenia terminów oddania do użytku realizowanych zadań.

Rezultaty te powinny być osiągnięte przede wszystkim przez przeznaczanie przyznaných środków na zapewnienie prawidłowej i rytmicznej realizacji inwestycji kontynuowanych ujętych w planie oraz przez odpowiednie ograniczenie ilości zadań nowo rozpoczynanych. Nie powinna być rozpoczynana w 1970 r. realizacja zadań w zakresie budownictwa administracyjnego. Należy czasowo ograniczyć realizację obiektów administracyjnych już rozpoczętych.

Ministrowie i prezydja rad narodowych powinni spowodować, aby w nadzorowanych jednostkach planujących ustalenie szczegółowych zadań włączanych do planu poprzedzone było rzetelną analizą zmierzającą do uzyskania potanienia kosztów tych inwestycji oraz pełną weryfikacją ich kosztorysów.

Konieczne jest zapewnienie pełnego przestrzegania dyscypliny inwestycyjnej i niedopuszczanie do podejmowania działalności inwestycyjno-budowlanej poza ustalonymi zadaniami planowymi.

2. Szersze zastosowanie w pracach nad projektami planów na 1970 r. zasady selekcji w ustalaniu zadań planowych wymaga od rad narodowych zwiększonego wysiłku zmierzającego do zapewnienia prawidłowego rozwoju poszczególnych dziedzin gospodarczych oraz zharmonizowanego rozwoju całej gospodarki na terenie województwa. Zadania gospodarki terenowej powinny być ustalone i realizowane w ścisłym powiązaniu z zadaniami jednostek planu centralnego. Efektem tego powiązania powinno być wzajemne ujawnienie i wykorzystywanie rezerw produkcyjnych i usługowych, optymalne wykorzystanie środków oraz udzielenie bezpośredniej pomocy

przy realizacji ważniejszych zadań i zwalczaniu występujących trudności i zahamowań. Szczególną uwagę rady narodowe powinny zwrócić na sprawę realizacji programu inwestycji wspólnych i towarzyszących, stanowiących jedną z efektywniejszych form zacieśniania współpracy jednostek planu centralnego i terenowego oraz aktywizacji gospodarczej województw.

3. W zakresie przemysłu podstawowa działalność resortów i rad narodowych powinna zmierzać do:

— dalszej rekonstrukcji i unowocześniania przemysłu poprzez selektywny rozwój preferowanych branż i wyrobów;

— usprawnienia organizacji pracy i produkcji oraz wykorzystania środków trwałych w celu realizacji produkcji wysokiej jakości dostosowanej do potrzeb eksportu i rynku krajowego;

— obniżenia materiałochłonności produkcji i podjęcia dalszych kroków dla maksymalnego wykorzystania posiadanych zasobów surowcowych;

— pogłębienia systemu koordynacji branżowej i terenowo-branżowej, zwłaszcza w rozwijaniu ekonomicznie uzasadnionej kooperacji z uwzględnieniem prawidłowości powiązań w układzie terytorialnym.

Istotne znaczenie dla zapewnienia intensywnego rozwoju przemysłu powinno mieć prowadzenie bieżącej analizy i kontroli wykonania planowanych założeń celem zapewnienia właściwych relacji ekonomicznych między zadaniami i środkami przeznaczonymi dla ich realizacji.

4. W zakresie eksportu wysuwa się na pierwszy plan konieczność pełnej realizacji planowanych dostaw oraz problem uzyskania dodatkowej produkcji na eksport i poprawy na odcinku opłacalności. Należy przy tym zwrócić szczególną uwagę na rozwijanie eksportu wyrobów osiągających korzystne wskaźniki opłacalności dewizowej i równocześnie poszukiwanych przez odbiorców zagranicznych.

Przedsiębiorstwom i zakładom specjalizującym się w produkcji eksportowej należy zagwarantować wszechstronną pomoc i opiekę, zwłaszcza w zaopatrzeniu materiałowym i technicznym, zatrudnieniu i wykonawstwie inwestycyjnym.

W zakresie produkcji wyrobów przeznaczonych na zaopatrzenie rynku wewnętrznego należy dążyć do optymalnego dostosowania ilościowego i jakościowego produkcji do potrzeb odbiorców. W szczególności zadaniem przemysłu jest stałe podnoszenie jakości i estetyki wyrobów, unowocześnianie i wzbogacanie produkowanych wzorów i modeli, jak również dostarczanie wyrobów w rozmiarach i typach niezbędnych do pełnego pokrycia zapotrzebowania rynku.

5. Rady narodowe, w ścisłym współdziałaniu z ministrami koordynującymi właściwe działy usług, powinny zapewnić w pierwszej kolejności intensywny wzrost usług konserwacyjno-remontowych maszyn i urządzeń mechanicznych oraz elektrycznych używanych w gospodarstwie domowym, pojazdów mechanicznych, maszyn rolniczych i innych urządzeń mechanicznych. Równie intensywnie należy rozwijać usługi remontowo-budowlane, pralnicze, gazyfikacji bezprzewodowej oraz inne usługi dla gospodarstw domowych.

Polityka lokalizacyjna powinna zmierzać do stopniowego wyrównywania dysproporcji w rozmieszcze-

niu zakładów i pawilonów usługowych. Należy ponadto zapewnić:

— poprawę wykorzystania parku maszynowego w istniejących placówkach usługowych;

— polepszenie wskaźników zmianowości i wydajności pracy;

— potaniecie kosztów świadczonych usług;

— stałe podnoszenie poziomu obsługi, skracanie terminów wykonania i poprawę jakości.

Potencjał wytwórczo-usługowy rzemiosła w 1970 r. w większym stopniu powinien być wykorzystany dla zaspokojenia potrzeb ludności wiejskiej w dziedzinie różnorodnych wyrobów i usług rzemieślniczych. W szczególności należy popierać i udzielać niezbędnej pomocy rzemieślnikom zamierzającym organizować warsztaty na wsi, w małych miastach i osiedlach, wykonujące poszukiwane usługi.

6. W działalności gospodarczej i eksploatacyjnej należy zwrócić szczególną uwagę na oszczędną gospodarkę materiałami i surowcami. W tym celu konieczne jest:

— prowadzenie analiz właściwego wykorzystania surowców i materiałów zgodnie z ustalonymi normami zużycia;

— dokonywanie systematycznych kontroli gospodarki materiałowej, a zwłaszcza stanu zapasów, celem doprowadzenia do likwidacji zapasów zbędnych i nadmiernych;

— zastępowanie w produkcji deficytowych surowców podstawowych surowcami zastępczymi;

— intensyfikacja wykorzystania w produkcji surowców miejscowych, wtórnych i odpadowych.

7. Wykonanie podstawowych zadań w zakresie gospodarki mieszkaniowej wymaga:

— poprawy rytmiczności i jakości przekazywanych do użytku budynków mieszkalnych oraz towarzyszących urządzeń osiedlowych;

— podjęcia energicznego działania zmierzającego do zahamowania wzrostu kosztów inwestorskich budownictwa mieszkaniowego, w celu umożliwienia osiągania większych efektów rzeczowych;

— przygotowania odpowiedniej ilości stanów surowych budynków mieszkalnych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb mieszkaniowych zakładów pracy;

— wprowadzenia dalszego usprawnienia działalności remontowej w celu poprawy stanu technicznego budynków mieszkalnych i podniesienia poziomu bieżącej eksploatacji zasobów mieszkaniowych.

8. Do podstawowych zadań gospodarki komunalnej należy zwiększenie tempa uzbrojenia terenów w podstawowe urządzenia sieciowe, zwłaszcza w tych miejscowościach, gdzie rozwój budownictwa mieszkaniowego i przemysłu uzależniony jest od rozbudowy podstawowej infrastruktury komunalnej.

Ministerstwo Gospodarki Komunalnej i prezydium wojewódzkich rad narodowych w planie na 1970 r. powinny ponadto:

— zwrócić uwagę na racjonalną gospodarkę terenami miejskimi;

— skoordynować rozwój urządzeń komunalnych z zamierzeniami rozwojowymi jednostek gospodarczych planu centralnego, zwłaszcza przemysłu;

— zapewnić szybszy rozwój usług świadczonych na rzecz ludności przez zakłady komunalne, a szczególnie w zakresie usług komunikacji miejskiej oraz zaopatrzenia w wodę.

9. Podstawowym zadaniem w dziedzinie szkolnictwa jest pełniejsza synchronizacja kształcenia zawodowego z zapotrzebowaniem gospodarki narodowej na robotników kwalifikowanych oraz na pracowników ze średnim i wyższym wykształceniem zawodowym.

Dostosowując plany kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki narodowej, należy wiązać je z potrzebami branż i zakładów rozwojowych, a także z potrzebami budownictwa i rolnictwa.

10. Realizacja podstawowych zadań w zakresie ochrony zdrowia i opieki społecznej wymaga skoncentrowania uwagi przede wszystkim na zepewnieniu prawidłowego przebiegu wykonawstwa obiektów służby zdrowia oraz wykorzystania w maksymalnym stopniu wszelkich możliwości w uzyskaniu dodatkowych pomieszczeń dla zakładów opieki społecznej.

Dalszych wysiłków wymaga również rozszerzenie i usprawnienie opieki, w szczególności nad ludźmi zniechęconymi i chorymi w domu.

Należy przyspieszyć likwidację występujących dysproporcji w rozmieszczeniu kadr medycznych, przede wszystkim w drodze zapewnienia odpowiednich mieszkań młodym lekarzom podejmującym pracę w małych miastach i na wsi.

Dążyć należy także do ściślejszego wiązania działalności lecznictwa zamkniętego z otwartym, co pozwala na lepsze wykorzystanie kadry, aparatury i sprzętu medycznego.

W dalszym ciągu należy poprawiać opiekę lekarską nad ludnością wiejską poprzez dalszy rozwój działalności profilaktycznej oraz rozszerzanie sieci ośrodków zdrowia.

11. Rozwój różnych form społecznego ruchu kulturalnego w mieście i na wsi powinien w większym niż dotychczas stopniu opierać się na inicjowaniu i koordynacji wspólnych poczynań wszystkich jednostek powołanych do prowadzenia działalności kulturalnej. Rozwój ten należy łączyć z intensywniejszym wykorzystaniem bibliotek, muzeów, świetlic i domów kultury zarówno ogólnie dostępnych, jak i działających przy zakładach pracy. Istotną przy tym rzeczą jest zwrócenie uwagi na modernizację i wyposażenie placówek kulturalnych, w szczególności kin wiejskich.

12. Zwiększenie uprawnień rad narodowych w planowaniu gospodarczym, a zwłaszcza w oddziaływaniu na kompleksowy rozwój całej gospodarki na ich terenie, powinno przyspieszyć proces koordynacji gospodarki centralnej i terenowej. Wzajemna współpraca rad narodowych i jednostek gospodarki centralnej przy opracowywaniu i realizacji planów gospodarczych powinna wyzwolić i zaktywizować inicjatywę organizacji gospodarczych przedsiębiorstw, organów samorządu robotniczego, związków zawodowych i załóg zakładów pracy, zmierzającą do efektywnego zażytkowania środków przeznaczonych przez Państwo na rozwój gospodarczy kraju, zaspokojenie potrzeb ludności, oraz do ujawniania i wykorzystania własnych rezerw.

Nowa rola rad narodowych w planowaniu gospodarczym zwiększa ich odpowiedzialność za prawidłowe kształtowanie rozwoju całej gospodarki województwa i sprawną realizację ważniejszych zadań gospodarczych. Przy realizacji tej nowej funkcji rady narodowe powinny w większym stopniu współpracować z miejscowym aktywnym społeczno-gospodarczym, nawiązać częstsze i bezpośrednie kontakty z jednostkami planu centralnego oraz częściej analizować i kontrolować przebieg realizacji ważniejszych zadań planowych — by nie dopuścić do powstawania zakłóceń w prawidłowej realizacji planu.

XIV. Postanowienia końcowe.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej podejmując niniejszą uchwałę upoważnia Radę Ministrów do:

1) ustalenia na podstawie niniejszej uchwały szczegółowych zadań planowych dla poszczególnych ministerstw, prezydów wojewódzkich rad narodowych i innych dziedzin,

2) dokonywania w ciągu roku, w razie istotnych i uzasadnionych ekonomicznie konieczności i potrzeb, zmian w planach szczegółowych w stosunku do postanowień niniejszej uchwały, mając na uwadze zachowanie proporcji planu.

Marszałek Sejmu: Cz. Wycech

18

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 9 grudnia 1969 r.

zmieniające rozporządzenia w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych oraz w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego i geologicznych.

(Dziennik Ustaw z dnia 22 grudnia 1969 r. Nr 35, poz. 299)

Na podstawie art. 2 ust. 3 i 4 oraz art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) po zasięgnięciu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 października 1965 r. w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Dz. U. z 1965 r. Nr 45, poz. 279, z 1967 r.

Nr 26, poz. 120, z 1968 r. Nr 29, poz. 190 oraz z 1969 r. Nr 7, poz. 58 i Nr 14, poz. 101) wprowadza się następującą zmianę:

w § 17 wprowadza się ust. 3—5 w brzmieniu:

„3. Fundusz zakładowy w kombinatach powołanych w trybie uchwały nr 193 Rady Ministrów z dnia 23 października 1969 r. w sprawie kombinatów przemysłowych i budowlanych (Monitor Polski Nr 46, poz. 362) tworzy się i wypłaca w poszczególnych zakładach kombinatu.

4. Fundusz zakładowy dla kierownictwa i pracowników zarządu kombinatu tworzy się i wypłaca w ramach zakładu wiodącego, w którym fundusz płac kierownictwa i pracowników zarządu kombinatu wlicza się do podstawy ustalenia wysokości funduszu zakładowego.

5. Decyzje o przyznaniu funduszu zakładowego (ust. 3 i 4) lub o zwiększeniu odpisów, o których mowa w § 7 ust. 2, wydaje:

— dyrektor zjednoczenia w granicach kwoty równej 0,2%,

— dyrektor kombinatu w granicach kwoty równej 0,3%

planowanego osobowego funduszu płac zakładów wchodzących w skład kombinatu.”

§ 2. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 maja 1962 r. w sprawie tworzenia funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego i geologicznych (Dz. U. z 1967 r. Nr 22, poz. 105) wprowadza się następującą zmianę:

po § 22 wprowadza się § 22a w następującym brzmieniu:

„§ 22a. 1. Fundusz zakładowy w kombinatach po-

wołanych w trybie uchwały nr 193 Rady Ministrów z dnia 23 października 1969 r. w sprawie kombinatów przemysłowych i budowlanych (Monitor Polski Nr 46, poz. 362) tworzy się i wypłaca w poszczególnych zakładach kombinatu.

2. Fundusz zakładowy dla kierownictwa i pracowników zarządu kombinatu tworzy się i wypłaca w ramach zakładu wiodącego, w którym fundusz płac kierownictwa i pracowników zarządu kombinatu wlicza się do podstawy ustalenia wysokości funduszu zakładowego.

3. Decyzje o przyznaniu funduszu zakładowego (ust. 1 i 2) lub o zwiększeniu odpisów, o których mowa w § 14 ust. 3 pkt 1, wydaje

— dyrektor zjednoczenia w granicach kwoty równej 0,2%,

— dyrektor kombinatu w granicach kwoty równej 0,3%

planowanego osobowego funduszu płac zakładów wchodzących w skład kombinatu.”

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1970 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

19

UCHWAŁA Nr 205 RADY MINISTRÓW

z dnia 24 listopada 1969 r.

w sprawie dodatkowego premiowania za terminową i prawidłową realizację inwestycji.

(Monitor Polski z dnia 9 grudnia 1969 r. Nr 51, poz. 391)

Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

Rozdział 1.

Zakres obowiązywania uchwały.

§ 1. 1. Uchwała ustala szczegółowe zasady uruchamiania dodatkowego funduszu premiowego za terminową i prawidłową realizację inwestycji, tworzonego na podstawie przepisów uchwały nr 124 Rady Ministrów z dnia 15 lipca 1969 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitalnych remontów jednostek państwowych (Monitor Polski Nr 32, poz. 237), oraz zasady premiowania pracowników z tego funduszu.

2. Przepisy uchwały stosuje się do pracowników służby inwestycyjnej zatrudnionych w jednostkach bezpośrednio realizujących oraz w jednostkach nadzorujących realizację następujących inwestycji:

1) branżowych planu centralnego i terenowego,

2) jednostek i zakładów budżetowych planu centralnego i terenowego,

3) budownictwa mieszkaniowego rad narodowych oraz budownictwa mieszkaniowego innych jednostek państwowych

polegających na budownictwie inwestycyjnym, finansowanym kredytem bankowym.

3. Klasyfikacji inwestycji, o których mowa w ust. 2, dokonuje się zgodnie z przepisami uchwały nr 124 Rady Ministrów z dnia 15 lipca 1969 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitalnych remontów jednostek państwowych.

4. Przepisy uchwały stosuje się również do pra-

owników służby eksploatacyjnej użytkownika danej inwestycji w zakresie ustalonym w niniejszej uchwale.

§ 2. 1. Przez jednostki bezpośrednio realizujące inwestycje, zwane dalej „inwestorem”, należy rozumieć:

- 1) przedsiębiorstwa w budowie,
- 2) kombinaty zgrupowane w zjednoczeniach,
- 3) przedsiębiorstwa czynne,
- 4) zarządy inwestycji produkcyjnych,
- 5) zarządy inwestycji nieprodukcyjnych,
- 6) dyrekcje inwestycji miejskich,
- 7) terenowe inspektoraty budownictwa rolniczego,
- 8) powiatowe inspektoraty wodnych melioracji.

2. Przez jednostki nadzorujące realizację inwestycji, zwane dalej „jednostkami nadzorującymi realizację inwestycji”, należy rozumieć:

- 1) zjednoczenia branżowe (jednostki równorzędne),
- 2) kombinaty nadzorowane bezpośrednio przez ministra (kierownika urzędu centralnego),
- 3) wojewódzkie zarządy inwestycji miejskich,
- 4) dyrekcje budownictwa rolniczego,
- 5) wojewódzkie zarządy wodnych melioracji.

3. Jeżeli jednostki wymienione w ust. 2 realizują bezpośrednio poszczególne zadania inwestycyjne, stosuje się do nich przepisy uchwały dotyczące jednostek wymienionych w ust. 1 w zakresie realizacji tych zadań.

4. Właściwy minister (kierownik urzędu centralnego) może objąć przepisami uchwały pracowników jednostek organizacyjnych służby inwestycyjnej nie wymienionych w ust. 1 i 2, które realizują lub nadzorują realizację inwestycji określonych w § 1 i zostały powołane w obowiązującym trybie.

Rozdział 2.

Zasady i tryb tworzenia oraz uruchamiania dodatkowego funduszu premiowego.

§ 3. Dodatkowy fundusz premiowy przeznaczony jest na premiowanie pracowników, o których mowa w § 1, za:

- 1) zrealizowanie inwestycji zgodnie z dyrektywnym (normatywnym) cyklem,
- 2) zrealizowanie inwestycji w granicach planowanego kosztu,
- 3) skrócenie dyrektywnego (normatywnego) cyklu realizacji inwestycji,
- 4) obniżenie planowanego kosztu inwestycji.

§ 4. 1. Warunkiem utworzenia dodatkowego funduszu premiowego jest przyjęcie przez bank finansujący inwestycję rozliczenia przedstawionego przez inwestora z wykonania zadania inwestycyjnego i oddania do użytku zdolności produkcyjnych lub usługowych bądź innych efektów.

2. Przedstawienie właściwemu bankowi rozliczenia inwestycji, o którym mowa w ust. 1, następuje zgodnie z przepisami o rozliczaniu inwestycji, po uprzednim zaakceptowaniu rozliczenia przez jednostkę nadrzędną.

3. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w rozliczeniu inwestycji, o którym mowa w ust. 1, bank finansujący inwestycję nie dokonuje przelewu tytułem zwrotu części odsetek pobranych od kredytów, stanowiących podstawę utworzenia dodatkowego funduszu premiowego.

§ 5. 1. Dodatkowy fundusz premiowy uruchamia do wypłaty w dwóch częściach dyrektor (kierownik) jednostki nadrzędnej nad inwestorem (przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej) według następujących zasad:

1) część pierwszą — 50% utworzonego dodatkowego funduszu premiowego po przyjęciu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, rozliczenia inwestycji, o którym mowa w § 4 ust. 1,

2) część drugą — pozostałe 50% po przyjęciu zgodnie z obowiązującymi przepisami rozliczenia z zagospodarowania oddanej do użytku inwestycji i osiągnięcia planowanych efektów gospodarczych:

a) dla inwestycji branżowych — stwierdzającego osiągnięcie w dyrektywnym (normatywnym) okresie projektowanych zdolności produkcyjnych, usługowych lub innych efektów gospodarczych i osiągnięcie niektórych wskaźników techniczno-ekonomicznych, które są określone w założeniach techniczno-ekonomicznych będących podstawą powzięcia decyzji inwestycyjnej, a ustalone przez właściwego ministra (przewodniczącego prezydium właściwej rady narodowej),

b) dla inwestycji jednostek budżetowych i budownictwa mieszkaniowego oraz innych inwestycji rozliczanych zgodnie z obowiązującymi przepisami w jednym etapie — stwierdzającego po upływie okresu gwarancyjnego prawidłowe i bezusterkowe działanie obiektu w okresie gwarancyjnym.

2. Stwierdzone nieznaczne usterki, które nie spowodowały trudności w eksploatacji obiektu i zostały usunięte w okresie gwarancyjnym, nie powodują wstrzymania wypłaty drugiej części funduszu premiowego, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

3. W razie niez uzyskania w dyrektywnym okresie

projektowanych zdolności produkcyjnych, usługowych lub innych efektów gospodarczych, druga część dodatkowego funduszu premiowego ulega przypadkowi na rzecz budżetu.

Rozdział 3.

Zasady i tryb podziału oraz wypłaty premii z dodatkowego funduszu premiowego.

§ 6. 1. Część pierwszą dodatkowego funduszu premiowego przeznacza się na premie dla pracowników służby inwestycyjnej inwestora oraz jednostki nadzorującej realizację inwestycji, wymienionych w § 2.

2. Z części pierwszej dodatkowego funduszu premiowego dla poszczególnych jednostek przeznacza się:

1) za realizację inwestycji branżowych, z wyłączeniem inwestycji realizowanych przez przedsiębiorstwa czynne i kombinaty zgrupowane w zjednoczeniach:

a) 90% — na premie dla pracowników służby inwestycyjnej inwestora,

b) 10% — na premie dla pracowników służby inwestycyjnej jednostki nadzorującej realizację inwestycji,

2) za realizację inwestycji branżowych realizowanych przez przedsiębiorstwa czynne i kombinaty zgrupowane w zjednoczeniach:

a) 85% — na premie dla pracowników służby inwestycyjnej inwestora z wyłączeniem dyrektora i jego zastępców,

b) 15% — na premie dla pracowników służby inwestycyjnej jednostki nadzorującej realizację inwestycji oraz dyrektora i jego zastępców przedsiębiorstwa czynnego i kombinatu zgrupowanego w zjednoczeniu,

3) za realizację inwestycji jednostek i zakładów budżetowych i budownictwa mieszkaniowego rad narodowych:

a) 90% — na premie dla pracowników służby inwestycyjnej inwestora,

b) 10% — na premie dla pracowników służby inwestycyjnej jednostek nadzorujących realizację inwestycji.

3. Dyrektor przedsiębiorstwa czynnego lub kombinatu zgrupowanego w zjednoczeniu, realizującego bezpośrednio inwestycję, może wydzielić z części funduszu, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a), kwotę w wysokości do 10% tej części z przeznaczeniem na premie dla pracowników, którzy w sposób szczególnie przyczynili się do prawidłowej i terminowej realizacji inwestycji, a zatrudnieni są w innych komórkach przedsiębiorstwa lub kombinatu.

§ 7. 1. Część drugą dodatkowego funduszu premiowego przeznacza się na premie dla pracowników służby inwestycyjnej inwestora oraz pracowników służby eksploatacyjnej jednostki użytkującej inwestycję oraz jednostki nadzorującej realizację inwestycji.

2. Z części drugiej dodatkowego funduszu premiowego dla poszczególnych jednostek przeznacza się:

1) za realizację inwestycji branżowych:

a) co najmniej 70% — na premie dla pracowników służby inwestycyjnej inwestora; premie z tej części funduszu premiowego mogą otrzymywać pracownicy służby inwestycyjnej, niezależnie od tego,

gdzie są zatrudnieni w chwili dokonywania wypłaty, jeżeli uzyskali prawo do premii wypłacanej z części pierwszej dodatkowego funduszu premiowego,

b) do 30% — na premie dla pracowników innych komórek przedsiębiorstwa oraz jednostki nadzorującej realizację inwestycji, którzy przyczynili się do osiągnięcia w dyrektywnym okresie planowanych zdolności produkcyjnych lub innych planowanych efektów gospodarczych;

2) za realizację inwestycji jednostek i zakładów budżetowych i budownictwa mieszkaniowego:

a) co najmniej 95% — na premie dla pracowników służby inwestycyjnej inwestora; premie z tej części dodatkowego funduszu premiowego mogą otrzymać pracownicy służby inwestycyjnej, niezależnie od tego, gdzie są zatrudnieni w chwili dokonywania wypłaty, jeżeli uzyskali prawo do premii wypłacanej z części pierwszej dodatkowego funduszu,

b) do 5% — na premie dla pracowników służby inwestycyjnej jednostki nadzorującej realizację inwestycji.

3. W wypadkach uzasadnionych szczególnie skomplikowaną technologią produkcji właściwy minister może zwiększyć część funduszu, o której mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b), do 50%, zmniejszając odpowiednio część funduszu, o której mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a).

Rozdział 4.

Pracownicy uprawnieni do premii dodatkowych.

§ 8. 1. Do otrzymania premii z dodatkowego funduszu premiowego uprawnieni są pracownicy służby inwestycyjnej inwestora zajmujący następujące stanowiska:

1) w jednostkach organizacyjnych określonych w § 2 ust. 1 z wyłączeniem przedsiębiorstw czynnych i kombinatów — dyrektora, jego zastępcy oraz głównego księgowego, kierownika działu, wydziału, sekcji technicznej i ekonomicznej, inspektora nadzoru technicznego oraz samodzielne stanowiska techniczne i ekonomiczne;

2) w komórkach służby inwestycyjnej przedsiębiorstw czynnych i kombinatów realizujących bezpośrednio inwestycje — dyrektora, jego zastępcy oraz głównego księgowego, kierownika działu, oddziału, sekcji, pionu inwestycyjnego realizujących zadania inwestycyjne oraz inspektora nadzoru.

2. Wykaz stanowisk kierowniczych oraz samodzielnych technicznych i ekonomicznych stanowisk służby inwestycyjnej jednostek nadzorujących realizację inwestycji oraz służby eksploatacyjnej użytkownika inwestycji, na których zatrudnieni pracownicy są uprawnieni do premii z dodatkowego funduszu premiowego, ustala dyrektor (kierownik) jednostki nadrzędnej (przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej).

3. Wysokość premii ustala:

1) dla dyrektorów, ich zastępców oraz głównego księgowego — dyrektor (kierownik) jednostki bezpośrednio nadrzędnej (przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej),

2) dla pozostałych pracowników — dyrektor danej jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej,

3) dla pracowników przedmiotowo właściwej komórki służby inwestycyjnej przedsiębiorstwa czyn-

nego lub kombinatu — dyrektor przedsiębiorstwa lub kombinatu.

4. Szczegółowe zasady wypłaty premii oraz szczególony wykaz stanowisk uprawnionych do premii ustalają wewnętrzne regulaminy premiowania, opracowane w porozumieniu z radą zakładową.

5. Z funduszu premiowego tworzonego na podstawie niniejszej uchwały nie mogą być przyznawane premie pracownikom ministerstw (urzędów centralnych) i prezydium rad narodowych.

§ 9. 1. Maksymalna wysokość premii dodatkowej za wykonanie danego zadania inwestycyjnego, wypłacanej na podstawie niniejszej uchwały, nie może przekroczyć 6-miesięcznego wynagrodzenia pracownika obliczonego jak za urlop wypoczynkowy, z tym że wysokość premii dodatkowej z części pierwszej dodatkowego funduszu nie może przekroczyć 3-miesięcznego wynagrodzenia pracownika

2. W razie realizacji i oddania do użytku w danym roku kalendarzowym kilku zadań inwestycyjnych, premia indywidualna za wykonanie wszystkich zadań łącznie nie może przekroczyć wysokości określonej w ust. 1.

3. Nie wykorzystany fundusz premiiowy w związku z ograniczeniem maksymalnej wysokości premii indywidualnej zwiększa fundusz inwestycyjny zjednoczenia właściwej jednostki tworzącej fundusz inwestycyjny dla inwestycji branżowych bądź środki budżetowe na działalność bieżącą danej jednostki budżetowej.

§ 10. Przepisy uchwały mogą mieć odpowiednie zastosowanie do pracowników jednostek organizacyjnych służby inwestycyjnej, realizujących bezpośrednio lub nadzorujących realizację inwestycji polegających na budownictwie inwestycyjnym finansowanym kredytem bankowym, nie wymienionych w § 1, jeżeli przepisy o finansowaniu danej inwestycji przewidują tworzenie dodatkowego funduszu premiowego za terminową i prawidłową realizację inwestycji.

§ 11. Upoważnia się Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Przewodniczącym Zarządu Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego oraz w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Finansów do zastosowania przepisów uchwały do pracowników jednostek realizujących spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe.

Rozdział 5.

Przepisy końcowe.

§ 12. 1. Premie przewidziane w niniejszej uchwale przysługują za realizację inwestycji rozpoczynanych po dniu 1 stycznia 1970 r.

2. Przez inwestycję należy rozumieć zadanie inwestycyjne podlegające rozliczeniu.

3. W odniesieniu do inwestycji rozpoczętych przed dniem 1 stycznia 1970 r., które finansowane będą w 1970 r. na zasadach dotychczasowych, z wyłączeniem inwestycji kończonych w 1970 r., wysokość dodatkowego funduszu premiowego oblicza się zgodnie z przepisami niniejszej uchwały proporcjonalnie do wartości inwestycji pozostającej do realizacji po dniu 1 stycznia 1970 r., ustalonej na zasadach określonych w załączniku do uchwały nr 129 Rady Mi-

nistrów z dnia 17 lipca 1969 r. w sprawie premiovania pracowników umysłowych w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 33, poz. 244).

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do inwestycji budownictwa mieszkaniowego.

§ 13. Premie dodatkowe przysługujące na podstawie niniejszej uchwały:

- 1) wypłacane są poza planem funduszu płac,
- 2) nie obciążają ustalonych limitów premii indywidualnych, wypłacanych na podstawie innych przepisów,
- 3) nie wchodzi do podstawy obliczenia wynagro-

dzenia za urlop wypoczynkowy oraz wymiaru rent i emerytur.

§ 14. W związku z utworzeniem dodatkowego funduszu premiowego znosi się dotychczasowe fundusze nagród, ustalone odrębnymi uchwałami i decyzjami za terminową lub przedterminową realizację niektórych zadań inwestycyjnych, przewidziane do uruchomienia za roboty wykonywane po dniu 1 stycznia 1970 r.

§ 15. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1970 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

20

UCHWAŁA Nr 212 RADY MINISTRÓW

z dnia 2 grudnia 1969 r.

w sprawie zasad premiowania pracowników zatrudnionych w państwowych jednostkach organizacyjnych służby inwestycyjnej.

(Monitor Polski z dnia 9 grudnia 1969 r. Nr 51, poz. 393)

Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. Zasady premiowania określone w uchwale stosuje się do pracowników zatrudnionych w następujących jednostkach organizacyjnych służby inwestycyjnej:

- 1) w przedsiębiorstwach w budowie,
- 2) w zarządach inwestycji produkcyjnych,
- 3) w zarządach inwestycji nieprodukcyjnych,
- 4) w dyrekcjach inwestycji miejskich,
- 5) w wojewódzkich zarządach inwestycji miejskich,
- 6) w dyrekcjach budownictwa rolniczego i terenowych inspektoratach budownictwa rolniczego,
- 7) w wojewódzkich zarządach wodnych melioracji oraz powiatowych inspektoratach wodnych melioracji.

I. Ustalenie i podział funduszu premiowego.

§ 2. 1. Fundusz premiowy w kwocie bezwzględnej dla danej jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej, w ramach planowanego rocznego funduszu płac, ustala dyrektor (kierownik) jednostki bezpośrednio nadrzędnej (przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej) w zależności od charakteru, rodzaju i zakresu zadań przypadających do wykonania przez daną jednostkę organizacyjną.

2. Fundusz premiowy ustalony zgodnie z ust. 1 nie może przekroczyć 35% funduszu płac zasadniczych pracowników danej jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej. Ustalenie wyższego funduszu premiowego wymaga zgody Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac.

§ 3. 1. W ramach planowanego funduszu premiowego dla danej jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej, ustalonego zgodnie z § 2, dyrektor (kierownik) jednostki nadrzędnej (przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej):

- 1) może pozostawić do swej dyspozycji rezerwę w wysokości do 5% funduszu premiowego z przeznaczeniem na premie za zrealizowanie zadań zle-

conych dodatkowo do wykonania w ciągu roku oraz na premie za szczególne osiągnięcia,

2) wydziela kwotę funduszu premiowego na premie kwartalne dla dyrektora (kierownika) jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej, jego zastępców oraz głównego księgowego,

3) wydziela na wniosek dyrektora (kierownika) danej jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej kwotę nie przekraczającą 15% miesięcznych płac zasadniczych pracowników uprawnionych do premiowania za terminowe sporządzenie bilansu.

2. Funduszem premiowym pozostałym po wydzieleniu kwot, o których mowa w ust. 1, dysponuje dyrektor (kierownik) danej jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej z przeznaczeniem na premie dla pozostałych pracowników uprawnionych do premiowania.

II. Zasady i warunki wypłaty premii dla dyrektora, jego zastępców oraz głównego księgowego.

§ 4. 1. Dyrektor (kierownik) jednostki bezpośrednio nadrzędnej (przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej) dokonuje podziału wydzielonej kwoty funduszu premiowego (§ 3 ust. 1 pkt 2) na kwartały, wyznacza zadania, których wykonanie stanowi podstawę wypłaty premii dla dyrektora jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej, jego zastępców i głównego księgowego, oraz określa — w ramach kwartalnego funduszu premiowego — w kwotach bezwzględnych wysokość premii przysługującej za wykonanie każdego z tych zadań. Zadania oraz wysokość premii za ich wykonanie powinny być ustalone przed rozpoczęciem kwartału, w którym zadania mają być wykonane. Liczba zadań premiowych wyznaczonych na dany kwartał nie może przekraczać 3. Niewykonanie zadania w danym kwartale powoduje całkowitą utratę premii ustalonej za to zadanie.

2. W zadaniach stanowiących podstawę wypłaty premii kwartalnej dla dyrektora (kierownika) jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej, jego zastępców oraz głównego księgowego (ust. 1) dyrektor

jednostki bezpośrednio nadrzędnej (przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej) powinien uwzględnić w szczególności:

- 1) terminowe opracowanie danych programowych niezbędnych do sporządzenia założeń techniczno-ekonomicznych inwestycji,
- 2) dotrzymanie terminu przygotowania i dostarczenia wykonawcom założeń techniczno-ekonomicznych lub projektu technicznego,
- 3) terminowe opracowanie dokumentacji prawnej inwestycji,
- 4) dotrzymanie terminu przekazania wykonawcy terenu pod plac budowy,
- 5) zapewnienie wykonawstwa oraz terminowej dostawy maszyn i urządzeń dla zapewnienia wykonania inwestycji zgodnie z normatywnym (dyrektywnym) cyklem budowy,
- 6) terminowe dokonanie odbioru obiektu,
- 7) przygotowanie w terminie warunków do prawidłowej eksploatacji zadania inwestycyjnego (objektu lub jego etapów), a w szczególności przygotowanie kadr łącznie z ich przeszkoleniem,
- 8) dotrzymanie terminu rozliczenia inwestycji.

3. 1) Ustalając zadania i przysługujące kwoty premii za ich wykonanie w poszczególnych kwartałach, dyrektor (kierownik) jednostki bezpośrednio nadrzędnej (przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej) zobowiązany jest uwarunkować wypłatę całości premii za wykonanie wszystkich ustalonych zadań do wykonania w danym kwartale od dotrzymania terminu oddania do eksploatacji lub użytkowania ważnego obiektu inwestycyjnego lub terminu ukończenia ważnego etapu, którego termin zakończenia przypada w danym kwartale.

2) W razie niedotrzymania terminu oddania wyznaczonego obiektu do eksploatacji lub użytkowania (ukończenia etapu) w danym kwartale (pkt 1) i ustalenia nowego terminu oddania do eksploatacji lub użytkowania tego obiektu (ukończenia etapu) dyrektor (kierownik) jednostki bezpośrednio nadrzędnej (przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej) zobowiązany jest ponownie uwarunkować wypłatę całości premii za dany kwartał od dotrzymania wyznaczonego terminu.

4. Dyrektor (kierownik) jednostki bezpośrednio nadrzędnej (przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej) zobowiązany jest pozbawić dyrektora (kierownika), jego zastępców oraz głównego księgowego jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej premii za okres 2 kwartałów, jeżeli z winy tej jednostki stwierdzono nieuzasadnione przekroczenie kosztów w stosunku do kosztów, które stanowiły podstawę przyjęcia inwestycji do finansowania. Pozbawienie premii następuje począwszy od tego kwartału, w którym ujawniono wymienione okoliczności.

5. W razie zastosowania sankcji pozbawienia premii za niedotrzymanie terminu oddania obiektu do eksploatacji lub użytkowania (ust. 3) oraz sankcji za nieuzasadnione przekroczenie kosztów (ust. 4) należy odpowiednio stosować tabelę potrąceń, ustalonych w § 13 i § 14 ust. 2 uchwały nr 129 Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1969 r. w sprawie premiowania pracowników umysłowych w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 33, poz. 244).

6. Nie wypłacone premie ulegają przepadkowi.

III. Zasady i warunki wypłaty premii inspektorom nadzoru oraz pracownikom inżynieryjno-technicznym i ekonomicznym.

§ 5. 1. Fundusz premiowy, o którym mowa w § 3 ust. 2, dyrektor (kierownik) jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej — po wydzieleniu nie więcej niż 10% tego funduszu na premie dla pracowników administracyjnych i obsługi za dobre wyniki pracy oraz na premie za zadania dodatkowe i szczególne osiągnięcia — dzieli na poszczególne kwartały, w zależności od liczby i ważności zadań przypadających do wykonania w danym kwartale.

2. Zadania dla grupy lub poszczególnych pracowników (inspektorów nadzoru, pracowników inżynieryjno-technicznych i ekonomicznych, radców prawnych), przypadające im do wykonania w danym kwartale, ustala dyrektor (kierownik) jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej oraz wyznacza w ramach kwartalnego funduszu premiowego (ust. 1) kwoty premii przypadającej za wykonanie poszczególnych zadań; dyrektor (kierownik) jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej może uzależnić wypłatę całej premii od wykonania wszystkich wyznaczonych zadań. Liczba zadań premiowych wyznaczonych do wykonania w danym kwartale grupie lub poszczególnym pracownikom nie powinna przekroczyć 3.

3. Przy ustalaniu zadań przypadających do wykonania w danym kwartale przez pracowników, o których mowa w ust. 2, należy uwzględnić przede wszystkim zadania ustalone do wykonania zgodnie z § 4 ust. 2. Zadania powinny być ustalone w formie jednoznacznej, w sposób umożliwiający kontrolę ich terminowej i prawidłowej realizacji. Zadania ustalone dla inspektorów nadzoru powinny zapewniać w szczególności: terminowe protokolarne przekazanie terenu pod plac budowy przedsiębiorstwom wykonawczym, prawidłową jakość realizowanej inwestycji, terminowe przygotowanie do końcowego odbioru obiektu dokumentów i materiałów, określonych przepisami szczegółowymi o odbiorach inwestycji.

4. Dla każdego zadania kwotę premii należy zróżnicować w zależności od:

- 1) preferencji poszczególnych zadań w danym okresie,
- 2) trudności wykonania i złożoności danego zadania.

5. Kwota funduszu premiowego ustalona za wykonanie zadania nie może być niższa niż 4% płac zasadniczych grupy lub poszczególnych pracowników, dla których ustalono dane zadanie.

§ 6. 1. Premie dla grupy pracowników lub poszczególnych pracowników (inspektorów nadzoru, pracowników inżynieryjno-technicznych i ekonomicznych oraz radców prawnych) za wykonanie ustalonych zadań przyznaje dyrektor (kierownik) jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej.

2. Niewykonanie przez pracownika lub grupę pracowników w danym kwartale powoduje całkowitą utratę premii ustalonej za to zadanie. Nie wypłacone pracownikom premie dyrektor (kierownik) jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej może przeznaczyć na premie dla tych pracowników, którzy wyróżnili się w wykonywaniu swych zadań lub którym zlecono wykonanie zadań dodatkowych.

IV. Wysokość premii indywidualnych.

§ 7. 1. Wysokość premii indywidualnych nie może przekraczać w okresie rozliczeniowym:

1) 80% wynagrodzenia zasadniczego — dla dyrektora (kierownika), jego zastępców, głównego księgowego, kierownika zespołu inspektorów nadzoru, głównego inspektora nadzoru,

2) 60% wynagrodzenia zasadniczego — dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych i inspektorów nadzoru,

3) 50% wynagrodzenia zasadniczego — dla pozostałych pracowników inżynieryjno-technicznych, ekonomicznych oraz radcy prawnego.

2. Premie wypłacane z rezerwy funduszu premioowego dyrektora jednostki nadrzędnej (§ 3 ust. 1 pkt 1) oraz z wydzielonej części funduszu premioowego do dyspozycji dyrektora jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej (§ 5 ust. 1) nie mogą spowodować przekroczenia wysokości premii indywidualnej określonej w ust. 1.

3. Dla pracowników jednostek organizacyjnych służby inwestycyjnej, w których wysokość funduszu premioowego podwyższono ponad 35% funduszu płac zasadniczych zgodnie z § 2 ust. 2, wysokość premii indywidualnych określona w ust. 1 może być podniesiona za zgodą Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac.

§ 8. 1. Premie indywidualne wypłacane pracownikom finansowo-księgowym za terminowe sporządzenie bilansu (§ 3 ust. 1 pkt 3) nie mogą przekraczać 30% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego pracownika.

2. Premie indywidualne pracowników administracyjnych i obsługi nie mogą przekraczać 25% wynagrodzenia zasadniczego danego pracownika i wypłacane są w ramach wydzielonej części funduszu premioowego zgodnie z § 5 ust. 1.

§ 9. Premie maszynistek zatrudnionych w maszynopisowniach wypłacane są na podstawie odrębnych przepisów.

§ 10. Szczegółowe zasady wypłaty premii określają regulaminy premiovania opracowane przez dyrekcję danej jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej w porozumieniu z radą zakładową. Regulaminy te podlegają zatwierdzeniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

V. Przepisy końcowe.

§ 11. Zobowiązuje się ministrów (kierowników urzędów centralnych) do:

1) zawarcia z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych protokołów dodatkowych do układów zbiorowych pracy w oparciu o zasady określone w niniejszej uchwale,

2) wprowadzenia w porozumieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych zasad premiovania ustalonych w niniejszej uchwale dla jednostek organizacyjnych służby inwestycyjnej, w których układy zbiorowe pracy nie obowiązują.

§ 12. Wprowadzenie zasad premiovania określonych niniejszą uchwałą następuje w ramach planowanego funduszu płac, zatwierdzonego dla danej jednostki organizacyjnej służby inwestycyjnej, zgodnie z obowiązującymi przepisami, z uwzględnieniem skutków opodatkowania likwidowanych nagród wypłacanych dotychczas w ramach planowanego funduszu premioowego.

§ 13. 1. Ministrowie Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego oraz Przemysłu Chemicznego w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz w uzgodnieniu z zarządem głównym właściwego związku zawodowego mogą ustalić dla pracowników kopalń węgla, rud i surowców chemicznych, będących w budowie, odmienne zasady premiovania od ustalonych w uchwale.

2. Uruchomienie funduszu premioowego dla pracowników umysłowych wojewódzkich zarządów wodnych melioracji oraz powiatowych inspektoratów wodnych melioracji uzależnia się również od wykonania zadań w zakresie konserwacji i eksploatacji urządzeń wodno-melioracyjnych. Upoważnia się Ministra Rolnictwa do wydania odpowiednich wytycznych w tej sprawie.

3. Upoważnia się Ministra Obrony Narodowej do dostosowania w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac zasad premiovania określonych w uchwale do podległych jednostek organizacyjnych służby inwestycyjnej.

§ 14. Zaleca się centralnym związkom spółdzielczym zastosowanie w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac przepisów niniejszej uchwały do pracowników jednostek organizacyjnych służby inwestycyjnej spółdzielczości.

§ 15. 1. W zakresie uregulowanym niniejszą uchwałą tracą moc dotychczasowe przepisy.

2. W szczególności tracą moc:

1) § 2 ust. 2 uchwały nr 302 Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 1958 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników służby inwestycyjnej oraz § 2, 3, i 4 załącznika do tej uchwały,

2) § 12 ust. 2 zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 27 lipca 1965 r. w sprawie organizacji i zadań służby inwestycyjnej w państwowych jednostkach organizacyjnych (Monitor Polski Nr 41, poz. 234).

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1970 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

21

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 17 listopada 1969 r.

w sprawie warunków zdrowotnych wymaganych od osób zatrudnionych na polskich statkach morskich.*(Dziennik Ustaw z dnia 16 grudnia 1969 r. Nr 34, poz. 287)*

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 1952 r. o pracy na polskich morskich statkach handlowych w żegludze międzynarodowej (Dz. U. z 1952 r. Nr 25, poz. 171, z 1954 r. Nr 37, poz. 160 i z 1958 r. Nr 68, poz. 338), art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 21 maja 1963 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. Nr 22, poz. 115) oraz art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. Nr 13, poz. 91) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przepisy rozporządzenia mają zastosowanie do statków morskich używanych do:

- 1) przewozu ładunków lub pasażerów,
- 2) rybołówstwa morskiego lub eksploatacji innych bogactw morskich,
- 3) holowania lub ratownictwa innych statków morskich oraz innych urządzeń pływających, do wydobywania mienia zatopionego w morzu lub do innej działalności gospodarczej,
- 4) celów naukowo-badawczych,
- 5) specjalnej służby państwowej, w szczególności do statków hydrograficznych, dozorczych, pożarniczych, telekomunikacyjnych, celnych, sanitarnych, szkolnych, pilotowych, a także do statków używanych wyłącznie do ratowania życia na morzu lub do łamania lodów.

2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do jednostek pływających Marynarki Wojennej i organów ochrony granic, Milicji Obywatelskiej oraz do statków używanych wyłącznie do celów sportowych.

3. Za osoby zatrudnione na statkach morskich uważa się członków załóg statków morskich objętych ust. 1.

§ 2. 1. Na statkach morskich mogą być zatrudniane osoby, które w wyniku badania lekarskiego zostały uznane za zdolne do tej pracy oraz poddały się szczepieniom ochronnym przewidzianym w przepisach i umowach sanitarnych, których Polska jest sygnatariuszem.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, są obowiązane poddawać się następującym badaniom lekarskim:

- 1) badaniom wstępnym,
- 2) badaniom okresowym,
- 3) badaniom kontrolnym, oraz
- 4) badaniom doraźnym.

3. Badania lekarskie określone w ust. 2 są bezpłatne.

§ 3. 1. Badania lekarskie osób zamierzających podjąć pracę na statku morskim oraz osób zatrudnionych na takim statku przeprowadzają obwodowe przychodnie portowe, właściwe ze względu na sie-

dzibę armatora. Badania osób, które ubiegają się o uprawnienia do wykonywania rybołówstwa morskiego, lub osób wykonujących rybołówstwo morskie na własny rachunek — zwanych dalej rybakami indywidualnymi — przeprowadza obwodowa przychodnia portowa właściwa ze względu na miejsce zamieszkania osoby podlegającej badaniom.

2. W razie braku w miejscowościach, o których mowa w ust. 1, obwodowej przychodni portowej, obowiązkowe badania lekarskie przeprowadza inny zakład otwartej opieki zdrowotnej wyznaczony przez organ do spraw zdrowia prezydium właściwej rady narodowej.

3. Osoba podlegająca obowiązkowym badaniom lekarskim może poddać się badaniom okresowym w razie upływu terminu ważności świadectwa zdrowia lub badaniom doraźnym — w obwodowej przychodni portowej właściwej ze względu na miejsce postoju statku.

4. Podstawą do przeprowadzenia badania przez zakład właściwy w myśl ust. 3 jest skierowanie wystawione przez armatora lub lekarza statku, a w odniesieniu do rybaka indywidualnego — wniosek zainteresowanego.

§ 4. Zakład właściwy w myśl § 3 do przeprowadzania badań lekarskich może skierować osobę podlegającą obowiązkowym badaniom do innego zakładu społecznego służby zdrowia w celu przeprowadzenia badań, których nie może wykonać we własnym zakresie, a które okażą się konieczne do ustalenia stanu zdrowia.

§ 5. 1. Badaniom wstępnym podlegają kandydaci do pracy na statku morskim oraz osoby ubiegające się o uprawnienia do wykonywania rybołówstwa morskiego na własny rachunek.

2. Badaniom wstępnym nie podlegają osoby, które posiadają ważne świadectwo o stanie zdrowia.

§ 6. 1. Badania wstępne obejmują:

1) ogólne badanie lekarskie, w tym również badanie stanu uzębienia,

2) badanie narządów wzroku i słuchu,

3) badanie radiofotograficzne płuc, a w razie niemożności jego wykonania — prześwietlenie płuc, jeżeli badana osoba nie przedstawia wyników takiego badania (prześwietlenia) wykonanego w okresie 12 miesięcy przed datą badania wstępnego,

4) badanie serologiczne na kiłę,

5) inne badania pomocnicze i specjalistyczne w zakresie niezbędnym do wydania orzeczenia, jeżeli badana osoba nie przedstawia wyników takich badań wykonanych w okresie 3 miesięcy przed datą badania wstępnego.

2. Jeżeli osoba określona w § 5 ust. 1 ma wykony-

wać czynności, do których ze względów sanitarno-epidemiologicznych może być dopuszczona wyłącznie osoba odpowiadająca określonym warunkom zdrowotnym, oprócz badań określonych w ust. 1 należy przeprowadzić również inne badania przewidziane we właściwych przepisach.

§ 7. 1. Na badania wstępne kieruje:

1) kandydata do pracy na statku morskim — armator,

2) osobę ubiegającą się o zezwolenie na uprawianie rybołówstwa morskiego na własny rachunek — właściwy urząd morski.

2. W skierowaniu na badania wstępne należy określić stanowisko pracy oraz rodzaj statku, na którym kandydat ma podjąć pracę albo uprawiać rybołówstwo morskie.

§ 8. 1. Badaniom okresowym podlegają członkowie załóg statków morskich co najmniej raz na 2 lata, jeżeli ukończyli 21 rok życia, a jeżeli nie ukończyli 21 roku życia — co najmniej raz na rok.

2. Do kierowania na badania okresowe ma odpowiednio zastosowanie § 7 ust. 1.

§ 9. Do zakresu badań okresowych stosuje się odpowiednio przepisy § 6.

§ 10. 1. Badaniom kontrolnym podlegają członkowie załóg statków morskich przed podjęciem pracy po okresie trwającej ponad 30 dni niezdolności do pracy spowodowanej chorobą.

2. Za okres niezdolności do pracy spowodowanej chorobą uważa się:

1) okres czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby stwierdzony odpowiednim zaświadczeniem wydanym przez zakład społeczny służby zdrowia lub lekarza okrętowego,

2) okres trwania choroby stwierdzony przez właściwego w tym zakresie lekarza w porcie zagranicznym, oraz

3) okres niezdolności do pracy z powodu choroby wpisany do dziennika okrętowego.

3. Obowiązek poddania się badaniom kontrolnym ustala armator przez wydanie członkowi załogi skierowania do zakładu opieki zdrowotnej określonego w § 3.

4. Przepisy ust. 1—3 nie mają zastosowania do rybaków indywidualnych.

§ 11. 1. Badaniom doraźnym podlegają członkowie załóg statków morskich w razie stwierdzenia okoliczności mogących wskazywać na utratę niezbędnych warunków zdrowotnych.

2. Badania doraźne przeprowadza odpowiedni zakład społeczny służby zdrowia określony w § 3 na pisemny wniosek armatora, urzędu morskiego lub portowego inspektora sanitarnego.

§ 12. 1. Wyniki przeprowadzonych badań wpisuje się w indywidualnych kartach badania lekarskiego.

2. Indywidualne karty badania lekarskiego, łącznie z wynikami badań dodatkowych i specjalistycznych oraz odpisami wystawionych świadectw o stanie zdrowia, przechowuje obwodowa przychodnia portowa określona w § 3 ust. 1 lub inny zakład otwartej opieki zdrowotnej określonej w § 3 ust. 2.

3. Obwodowa przychodnia portowa, właściwa ze względu na miejsce postoju statku, po przeprowadzeniu badań, przesyła indywidualne karty badania lekarskiego zakładowi otwartej opieki zdrowotnej właściwemu do przechowywania kart, określone w ust. 2.

§ 13. Na podstawie wyników przeprowadzonych badań kierownik lub lekarz sanitarno-przemysłowy obwodowej przychodni portowej albo kierownik innego zakładu otwartej opieki zdrowotnej określonego w § 3 ust. 2 wystawia w 3 egzemplarzach świadectwo o stanie zdrowia według ustalonego wzoru. Pierwszy egzemplarz świadectwa wydaje się badanej osobie, drugi egzemplarz przesyła się niezwłocznie właściwemu portowemu inspektorowi sanitarnemu, trzeci egzemplarz przechowuje się w zakładzie, w którym przeprowadzono badania.

§ 14. 1. Za zdolną do pracy na statku morskim uznaje się osobę, u której nie stwierdzono stanów chorobowych, wad i ułomności wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Za zdolną do wykonywania rybołówstwa morskiego na własny rachunek uznaje się osobę, która nie jest dotknięta żadnym ze stanów chorobowych i ułomności wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

3. Osoba zatrudniona na statkach morskich przez okres dłuższy niż 10 lat może być uznana za zdolną do pracy albo do wykonywania rybołówstwa morskiego na własny rachunek, mimo stwierdzenia u niej stanów chorobowych, wad i ułomności wymienionych w ust. 1 i 2, jeżeli stan jej zdrowia i nabyte doświadczenie umożliwiają wykonywanie zawodu.

4. W wypadku określonym w ust. 3 świadectwo o stanie zdrowia wydaje komisja lekarska (§ 16) na wniosek zakładu właściwego do przeprowadzenia badań okresowych.

§ 15. 1. Osoba uznana za niezdolną do pracy na statku morskim albo za niezdolną do wykonywania rybołówstwa morskiego na własny rachunek oraz armator mogą w terminie 7 dni od dnia wystawienia świadectwa o stanie zdrowia zgłosić wniosek o przeprowadzenie komisyjnego badania lekarskiego.

2. Wniosek o przeprowadzenie komisyjnego badania lekarskiego może również zgłosić w terminie 7 dni od dnia wystawienia świadectwa o stanie zdrowia stwierdzającego zdolność do pracy na statku morskim lub do wykonywania rybołówstwa morskiego na własny rachunek — właściwy portowy inspektor sanitarny, jeżeli ma zastrzeżenia co do zasadności wydanego orzeczenia.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 i 2, zgłasza się do kierownika obwodowej przychodni portowej lub innego zakładu otwartej opieki zdrowotnej (§ 3), który wydał świadectwo o stanie zdrowia.

4. Kierownik obwodowej przychodni portowej lub innego zakładu otwartej opieki zdrowotnej (§ 3) przesyła wniosek o przeprowadzenie komisyjnego badania lekarskiego w terminie 3 dni wraz z aktami do właściwej wojewódzkiej przychodni przemysłowej, a w razie jej braku — do właściwej wojewódzkiej stacji sanitarno-epidemiologicznej.

§ 16. 1. Komisyjne badanie lekarskie przeprowadza komisja powołana przez wydział zdrowia i opieki społecznej prezydium wojewódzkiej rady narodowej przy wojewódzkiej przychodni przemysłowej, a w razie jej braku przy wojewódzkiej stacji sanitarno-epidemiologicznej.

2. W skład komisji wchodzi:

1) jako stali członkowie: lekarz specjalista II stopnia w zakresie medycyny morskiej i tropikalnej lub w zakresie medycyny przemysłowej jako przewodniczący, lekarz specjalista II stopnia w zakresie chorób wewnętrznych oraz lekarz — przedstawiciel wojewódzkiej stacji sanitarno-epidemiologicznej, a ponadto

2) jako członek niestały — lekarz specjalista II stopnia w dziedzinie właściwej dla danej wady zdrowia, wyznaczony z listy ustalonej przez organ do spraw zdrowia prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

3. Komisyjne badanie lekarskie powinno być przeprowadzone w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku.

4. Na podstawie wyników przeprowadzonego badania lekarskiego komisja lekarska:

1) stwierdza zasadność wydanego świadectwa o stanie zdrowia albo

2) wydaje nowe świadectwo o stanie zdrowia.

5. Komisja lekarska może zasięgać opinii Instytutu Medycyny Morskiej.

§ 17. 1. Osoba, której wydano świadectwo o stanie zdrowia, obowiązana jest przechowywać je i przedkładać do wglądu armatorowi oraz organom właściwym do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących warunków zdrowotnych wymaganych od osób zatrudnionych na statkach morskich.

2. Świadectwo o stanie zdrowia jest ważne w ciągu dwóch lat, a dla osób, które nie ukończyły 21 lat życia, w ciągu jednego roku, licząc od dnia wy-

stawienia świadectwa. Jeżeli podróż statku została rozpoczęta przed upływem tego terminu, świadectwo zachowuje ważność do czasu ukończenia podróży.

3. Świadectwo zdrowia traci ważność, jeżeli członek załogi nie poddał się badaniu lekarskiemu, na które został skierowany, lub w wyniku takiego badania został uznany za trwale niezdolnego do pracy na statku morskim lub do wykonywania rybołówstwa morskiego na własny rachunek.

§ 18. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów o wydawaniu świadectw o stanie zdrowia sprawują właściwi portowi inspektorzy sanitarni, z tym zastrzeżeniem, że nadzór nad działalnością w tym zakresie komisji lekarskich sprawują wojewódzcy inspektorzy sanitarni.

§ 19. Do osób objętych niniejszym rozporządzeniem nie mają zastosowania przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 22 kwietnia 1968 r. w sprawie lekarskich badań profilaktycznych pracowników (Dz. U. Nr 14, poz. 88).

§ 20. Tracą moc:

1) rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 sierpnia 1936 r. o badaniu stanu zdrowia osób zatrudnionych na polskich morskich statkach handlowych (Dz. U. Nr 73, poz. 521),

2) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 listopada 1957 r. w sprawie warunków zdrowia wymaganych od osób zatrudnionych na polskich morskich statkach handlowych w żegludze międzynarodowej (Dz. U. z 1958 r. Nr 9, poz. 30, z 1964 r. Nr 9, poz. 61 i z 1965 r. Nr 28, poz. 186),

3) rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 7 sierpnia 1963 r. w sprawie warunków zdrowia wymaganych od osób wykonujących rybołówstwo morskie (Dz. U. Nr 36, poz. 210).

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: w z *J. Grenda*

Załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 listopada 1969 r. (poz. 287).

WYKAZ STANÓW CHOROBYCH, WAD I UŁOMNOŚCI UNIEMOŻLIWIAJĄCYCH ALBO OGRANICZAJĄCYCH ZDOLNOŚĆ DO ZATRUDNIENIA NA STATKACH MORSKICH

Objaśnienia oznakowania:

- „1” — zatrudnienie dozwolone na wszystkich statkach,
 „2” — zatrudnienie dozwolone na wszystkich statkach z wyjątkiem statków odbywających rejsy do strefy tropikalnej i arktycznej,
 „3” — zatrudnienie dozwolone w żegludze i rybołówstwie przybrzeżnym oraz na morskich statkach naukowo-badawczych i statkach pełniących specjalną służbę państwową,
 „4” — zakaz zatrudnienia na statkach,
 „N” — kandydaci do pracy i nowo zatrudnieni poniżej 2 lat,
 „P” — zatrudnieni ponad 2 lata,
 „M” — marynarze,
 „R” — rybacy.

	M		R	
	P	N	P	N
Rodzaje chorób, wad i ułomności				
1) Układ krążenia				
Stany zapalne i zwyrodnienia mięśnia serca w okresie niewyrównania krążenia. Stan po zawale mięśnia sercowego z cechami niewydolności krążenia lub utrzymującą się niewydolnością wieńcową i napadami duszniczy bolesnej. Choroby wieńcowe z częstymi napadami bólowymi lub wyraźnymi zmianami w elektrokardiogramie. Choroba nadciśnieniowa w III okresie. Tętniaki serca i dużych naczyń. Serce płucne w okresie niewyrównania. Nie wyrównane wady serca wrodzone i nabyte. Inne choroby układu krążenia o przebiegu ciężkim uniemożliwiającym pracę zawodową według rozważania lekarza.	4	4	4	4
Zwyrodnienie mięśnia sercowego miażdżycowe lub innego pochodzenia bez cech niewydolności krążenia. Miażdżycza tętnicy głównej i naczyń wieńcowych o łagodnym przebiegu bez częstych napadów dławicowych. Zaburzenia rytmu serca o łagodnym przebiegu, nie upośledzające sprawności krążenia. Wady serca wyrównane. Stan po zawale mięśnia sercowego bez cech niewydolności krążenia oraz bez objawów duszniczy bolesnej i zaburzeń miarowości. Choroby nadciśnieniowe w okresie I i II. Inne choroby serca nieznacznie upośledzające sprawność ustroju.	2	4	3	4

	M		R	
	P	N	P	N
Choroby naczyń.				
Miażdżycza uogólniona daleko posunięta, upośledzająca sprawność ustroju w dużym stopniu. Przetoki tętniczo-żyłne. Zakrzepica. Zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń	4	4	4	4
2) Układ oddechowy				
Gruźlica płuc czynna, nie wyrównana lub w okresie chwiejnym. Zapalenie opłucnej	4	4	4	4
Gruźlica płuc włóknista wyrównana, do 1,5 roku po wyrównaniu	2-3	4	2-3	4
Rozedma płuc, zwłóknienie płuc, stany niedodmy, przewlekłe procesy zapalne śródmiąższowe, pylice oraz inne choroby płuc upośledzające sprawność ustroju lub powodujące niewydolność oddechową niewielkiego stopnia.	2-3	4	2-3	4
Marskość płuc — rozległe zmiany śródmiąższowe, rozedma dużego stopnia, nowotwory oraz inne postacie zmian restrykcyjnych powodujące niewydolność oddechowo-krążeniową.	4	4	4	4
Dychawica oskrzelowa o łagodnym przebiegu, przewlekły nieżyt oskrzeli z rozedmą niewielkiego stopnia. Rozstrzenie oskrzeli nie powikłane	2-3	4	2-3	4
3) Układ pokarmowy				
Wrzód żołądka lub dwunastnicy Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy bez czynnego wrzodu i w zależności od przebiegu i okresu choroby.	4	4	4	4
Przewlekły nieżyt żołądka, nieżyt jelita cienkiego i grubego bez upośledzenia odżywiania, w zależności od przebiegu choroby.	1-4	4	2-4	4
	1-3	4	2-3	4

	M		R	
	P	N	P	N
<p>Wydłużenie żołądka, zaburzenia opróżniania i perystaltyki żołądka.</p> <p>Stany po resekcji żołądka bez powikłań oraz inne zmiany organiczne i czynnościowe, jeżeli nie upośledzają odżywiania.</p>	1-3	4	1-3	4
<p>Nieżyty żołądka i jelit z częstymi zaostrzeniami, wymagające stałej diety i leczenia.</p> <p>Zniekształcenia odźwiernika, zniekształcenie żołądka lub dwunastnicy, rozstrzeń żołądka.</p> <p>Pozapalne i pooperacyjne zrosty otrzewnowe oraz stany po-resekcyjne, jeżeli upośledzają sprawność ustroju w znacznym stopniu.</p> <p>Nowotwory</p>	4	4	4	4
<p>Kamica żółciowa, zapalenie dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego z częstymi powikłaniami o ciężkim przebiegu.</p> <p>Zapalenie wątroby miąższowe i marskość wątroby zaawansowana.</p> <p>Nowotwory wątroby, dróg żółciowych i trzustki.</p> <p>Choroby trzustki powodujące wyniszczenie.</p> <p>Pasożyty wątroby (bąblowiec, przywry).</p> <p>Ropnie wątroby</p>	4	4	4	4
<p>Zapalenie pęcherzyka żółciowego przewlekłe, dyskinezy żółciowe oraz inne schorzenia wątroby i dróg żółciowych o łagodnym nie powikłanym przebiegu i niewielkim nasileniu</p>	1-3	4	2-3	4
<p>4) Układ moczopłciowy</p> <p>Ostre, podostre i przewlekłe zapalenie kłębków nerkowych.</p> <p>Nerczyce.</p> <p>Odmiedniczkowe zapalenie nerek.</p> <p>Zapalenie miedniczek nerkowych i pęcherza wymagające stałego leczenia.</p> <p>Wodonercze i roponercze.</p> <p>Kamica nerkowa, moczowodowa i pęcherzowa powikłana.</p> <p>Wszystkie postaci niewydolności nerkowych</p>	4	4	4	4
<p>Przewlekłe choroby nerek i dróg moczowych o przebiegu wyraźnie łagodnym, bez upośledzenia wydalania, wchłaniania zwrotnego i bez powikłań ze strony krążenia.</p> <p>Brak jednej nerki</p> <p>Kamica nerkowa stacjonarna bez powikłań</p> <p>Gruźlica układu moczopłciowego</p> <p>Zapalenie jąder i najądrzy.</p> <p>Żylaki powrózka nasiennego z powikłaniami.</p> <p>Wodniaki jąder.</p> <p>Przerost gruczołu krokowego utrudniający oddawanie moczu.</p> <p>Inne choroby układu moczopłciowego upośledzające sprawność ustroju w zależności od nasilenia</p> <p>Nowotwory układu moczopłciowego. Przetoki pęcherza lub cewki moczowej. Zwężenie cewki moczowej upośledzające znacznie oddawanie moczu. Powtarzające się zatrzymanie moczu. Moczzenie mimowolne. Wierchniactwo i spodziectwo.</p> <p>Obojnactwo</p>	1-3	4	1-3	4
<p>5) Układ wydzielania wewnętrznego</p> <p>Choroby gruczołów wydzielania wewnętrznego upośledzające sprawność ustroju w znacznym stopniu (Graves-Basedowa, Cushinga, Addisona, Simmonsa, tężyczka itp.).</p> <p>Choroby przemiany materii, jak hemochromatosis, porfiria itp.</p> <p>Zaburzenia przemiany materii (otyłość, dna itp.) w zależności od stopnia nasilenia objawów chorobowych. Cukrzyca, w zależności od postaci i stanowiska pracy badanego</p>	2-3	4	2-3	4
<p>6) Choroby krwi</p> <p>Niedokrwistość typu Addisona-Biermera nie wyrównana.</p> <p>Niedokrwistość wieloukładowa.</p>	2-4	4	2-4	4
	2-4	4	2-4	4

	M		R	
	P	N	P	N
Niedokrwistość hemolityczna. Czerwieńca. Skazy krwotoczne. Małopłytkowość. Białaczki szpikowe i limfatyczne. Granulocytopenie przewlekłe. Choroby nowotworowe układu krwiotwórczego. Splenomegalia. Ziarnica. Inne choroby układu siateczkowo-śródbłonkowego upośledzające sprawność ustroju				
Inne choroby krwi o przebiegu łagodnym, nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	2-3	4	2-3	4
7) Choroby układu nerwowego Niedorozwój umysłowy, przewlekłe i ostre choroby psychiczne z wyjątkiem niektórych ostrych krótkotrwałych zespołów psychotycznych. Psychozy aspołeczne. Narkomanie, psychozy alkoholowe. Alkoholizm przewlekły z objawami wyraźnej charakteropatii. Charakteropatie o innym podłożu z cechami utrudniającymi współżycie z otoczeniem				
Nerwice o znacznym nasileniu objawów chorobowych (histeria, neurastenia, nerwice lękowe, nerwice, zespoły reaktywne)	4	4	4	4
Nerwice o przebiegu łagodnym	2-3	4	2-3	4
Schorzenia organiczne ośrodkowego układu nerwowego. Miażdżyca mózgu, kiła układu nerwowego (wczesna i późna), nowotwory mózgu i rdzenia, choroby dziedziczne — rodzinne i tzw. zwyrodnieniowe oraz encefalopatie pourazowe i poinfekcyjne z zaburzeniami ruchowymi (piramidowymi i pozapiramidowymi), czuciowymi, wegetatywnymi i psychicznymi. Padaczka, wszystkie postacie (petit mal, ekwiwalenty padaczki)				
	4	4	4	4

	M		R	
	P	N	P	N
Zespoły organiczne ośrodkowego układu nerwowego, stopnia lekkiego o przebiegu stacjonarnym, bez wyraźnych zaburzeń ruchowych, czuciowych i psychicznych uniemożliwiających wykonywanie obowiązków zawodowych	2-3	4	2-3	4
Organiczne schorzenia obwodowego układu nerwowego. Uszkodzenie nerwów (monoi polyneuritis), splotów nerwowych, powrózków i korzonków nerwowych, rogów przednich rdzenia kręgowego na tle urazowym, infekcyjnym, toksycznym (wewnątrz- i zewnątrzpochodne) ze stałymi zaburzeniami ruchowymi, czuciowymi i wegetatywnymi				
	3	4	4	4
Schorzenia obwodowego układu nerwowego o lekkim przebiegu bez wyraźnych zaburzeń ruchowych i czuciowych (ubytkowych i podrażnieniowych) nie utrudniające wykonywania obowiązków służbowych	2-3	4	2-3	4
8) Układ ruchu Niedorozwój fizyczny. Wrodzone, rozwojowe i nabyte wady i ułomności kości, stawów i mięśni w zakresie tułowia i kończyn ze znacznymi zaburzeniami dynamiki i statyki ciała				
	4	4	4	4
Deformacje kości i stawów, przykurcze, niedowłady i zaniki mięśniowe znacznego stopnia, upośledzające sprawność fizyczną. Brak kończyny lub części kończyny uniemożliwiający wykonywanie zawodu				
	4	4	4	4
Gruźlica kości i stawów czynna. Inne stany zapalne kości i stawów. Zapalenie szpiku. Gościec stawowy ostry, pierwotnie przewlekły, zniekształcająco wytwórczy. Spondylosis, osteochondrosis oraz inne choroby kości i stawów o ciężkim przebiegu, nie poddające się leczeniu (np. choroby Potta, Pageta, Scheuerrmanna)				
	4	4	4	4
Gościec stawowy przewlekły, o łagodnym przebiegu. Niewielkiego stopnia zmiany zniekształcające kości, stawów i mięśni w okresie dobrego przystosowania ustroju. Brak poszczególnych palców lub części palców ręki, jeżeli nastąpiło dobre przystosowanie do wykonywania pracy zawodowej				
	1-3	4	1-3	4

	M		R +	
	P	N	P	N
9) Narząd wzroku				
<i>Załoga pokładowa:</i>				
*) Ostrość wzroku niższa od 1,0 na jedno oko przy ostrości 0,5 drugiego oka.				
Ostrość wzroku 0,9 jednego oka przy ostrości 0,6 drugiego oka lub ostrość wzroku niższa od 0,8 jednego oka przy ostrości 0,7 drugiego oka, czyli sumaryczna ostrość wzroku obu oczu niższa niż 1,5 pod warunkiem, że ostrość wzroku oka słabszego jest niższa niż 0,5.				
Normy dopuszczalne bez korekcji.				
<i>Załoga maszynowa:</i>				
Ostrość wzroku niższa od 0,5 dla każdego oka przy sumarycznej obu oczu niższej niż 1,0				
Normy dopuszczalne bez korekcji.				
Z korekcją ostrość wzroku nie mniejsza niż 0,8 dla jednego oka i 0,9 dla drugiego oka, sumaryczna nie mniejsza niż 1,7.				
<i>Załoga hotelowa:</i>				
Ostrość wzroku nie mniejsza niż 0,5 jednego oka i 0,3 drugiego oka przy sumarycznej nie mniejszej niż 0,8. Normy dopuszczalne bez korekcji.				
Z korekcją ostrość wzroku nie mniejsza niż 0,6 dla każdego oka i sumaryczna nie mniejsza niż 1,2 dla obu oczu	K**)	4	K	4
*) Jaskra. Daltonizm. Zapalenie tęczówki.				
Przewlekłe choroby naczyńki, siatkówki i nerwu wzrokowego. Inne schorzenia narządu wzroku upośledzające jego czynność	4	4	4	4
10) Narząd słuchu				
Schorzenia narządu słuchu pochodzenia ośrodkowego i obwodowego (szepł posłyszalny z odległości mniejszej niż 2 m w obu uszach, dla służby hotelowej szepł słyszalny z odległości mniejszej niż 1 m).				
Przewlekłe stany zapalne ucha środkowego obustronne lub ucha wewnętrznego jednostronne.				
Obustronne uoytki błony bębenkowej.	1-3	4	1-3	4
Nowotwory.				
Wady wymowy pochodzenia centralnego i obwodowego, zaburzenia równowagi	4	4	4	4

	M		R	
	P	N	P	N
Przewlekłe stany zapalne ucha środkowego jednostronne. Zniszczenie aparatu słuchowego ucha wewnętrznego jednostronne przy zachowanym słuchu ucha drugiego. Choroba Meniera.				
Jednostronny ubytek błony bębenkowej	1-3	4	1-3	4
Przewlekłe stany zapalne jam bocznych nosa.				
Wrodzone i nabyte zniekształcenie nosa i jamy nosogardłowej uniemożliwiające swobodne oddychanie przez nos. Przerosty tkanki adenoidalnej jamy gardła i nosa uniemożliwiające oddychanie przez nos.	2-3	4	2-3	4
Zanikowy cuchnący nieżyt nosa.				
Twardziel. Gruźlica nosa. Nowotwory złośliwe.				
Promienica	4	4	4	4
Zniekształcenie szczęki górnej, dolnej i podniebienia twardego, wrodzone i nabyte, upośledzające wymowę, utrudniające spożywanie pokarmów.				
Znacznego stopnia zniekształcenia twarzy budzące odrazę u otoczenia	4	4	4	4
Stany zapalne jamy ustnej, języka, gardła i krtani o ciężkim przebiegu, wymagające długiego leczenia (gruźlica, twardziel, promienica).				
Ślinienie patologiczne, przetoki ślinowe. Nowotwory złośliwe jamy ustnej, gardła i krtani oraz nowotwory dobrotliwe, jeżeli powodują duże zaburzenia wymowy, oddychania lub spożywania pokarmów	4	4	4	4
Dużego stopnia braki w uzupełnieniu nie uzupełnione protezami lub przewlekłe stany zapalne dziąseł, jak również przyzębica, jeżeli wyraźnie upośledzają zdolność żucia	2-3	4	2-3	4
11) Choroby skóry — upośledzające sprawność ustroju				
Przewlekłe choroby skóry wzbudzające odrazę w otoczeniu. Nowotwory powłok zewnętrznych łagodne upośledzające sprawność ustroju ze względu na umiejscowienie.				
Nowotwory złośliwe	4	4	4	4

*) Konieczne orzeczenie okulisty.

***) K — orzeczenie zastrzeżone dla komisji lekarskiej.

	M		R	
	P	N	P	N
12) Choroby węzłów chłonnych — obwodowych upośledzające sprawność ustroju (np. gruźlica, promienica). Przewlekłe ropienie węzłów chłonnych (przetoki).				
Ziarnica i nowotwory węzłów chłonnych	4	4	4	4
13*) Przepukliny — pachwinowe, udowe, mosznowe, przepukliny pooperacyjne.				
Rozstępy mięśni prostych brzucha	4	4	4	4
14) Guzy krwawniczne odbytu z owrzodzeniami, powiększone częstymi krwawieniami. Przetoki odbytu. Wypadnięcia nawykowe śluzówki odbytu	2—4	4	2—4	4
Nowotwory odbytu	4	4	4	4
15) Żylaki kończyn dolnych (postać guzowata ze ścieńczeniem ścianek naczyń i zmianami troficznymi skóry).				
Zapalenie naczyń zakrzepowe nawracające. Zapalenie naczyń zakrzepowe wędrujące	2—4	4	2—4	4

*) Po zabiegu chirurgicznym usprawniającym zatrudnienie dozwolone.

	M		R	
	P	N	P	N
16) Choroby weneryczne przewlekłe, czynne	4	4	4	4
17) Choroby kobiece: przewlekłe stany zapalne macicy, przydatków lub więzadeł miednicy małej. Znaczne nieprawidłowości położenia macicy. Zrosty macicy i przydatków z narządami miednicy małej powodujące znaczne dolegliwości.				
Krwawienia maciczne nieprawidłowe.				
Nowotwory	4	4	4	4
18) Choroby zakaźne i pasożytnicze zagrażające otoczeniu oraz o znaczeniu epidemicznym	4	4	4	4
Nosicielstwo duru brzuszego, durów rzekomych i czerwoni	4	4	4	4
19) Wszystkie nie wymienione w powyższym wykazie choroby i ułomności niewątpliwie uniemożliwiające pracę zawodową na statkach morskich	4	4	4	4

Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 listopada 1969 r. (poz. 287).

WYKAZ STANÓW CHOROBYCH I UŁOMNOŚCI UNIEMOŻLIWIAJĄCYCH WYKONYWANIE RYBOŁÓWSTWA MORSKIEGO NA WŁASNY RACHUNEK

1. Wady rozwojowe i ułomności nabyte, wyraźnie upośledzające sprawność ustroju, a w szczególności:

1) częściowy lub całkowity brak kończyny górnej lub dolnej,

2) brak palców upośledzający w znacznym stopniu zdolność wykonywania pracy,

3) ograniczenie ruchów w stawie lub stawach, upośledzające w znacznym stopniu zdolność wykonywania pracy,

4) zaniki mięśniowe ograniczające w znacznym stopniu sprawność ustroju.

2. Choroby psychiczne.

3. Padaczka.

4. Gruźlica w okresie czynnym.

5. Choroby układu krążenia w okresie niewydolności (ostrej i przewlekłej).

6. Zaburzenia równowagi oraz wady i zaburzenia słuchu z jedno- lub obustronnym osłabieniem słuchu ze zdolnością słyszenia szeptu z odległości poniżej 3 m.

7. Nieprawidłowości i schorzenia narządu wzroku:

1) ślepotą lub brak gałki ocznej,

2) daltonizm,

3) ostrość wzroku bez korekcji szklami: jednego oka mniej niż 0,5, drugiego oka mniej niż 0,3 albo mniej niż 0,4 w każdym oku,

4) łzawienie z powodu zwężenia kanałów łzowych lub innych przyczyn,

5) przewlekłe choroby naczyńiówki, siatkówki i nerwu wzrokowego,

6) inne schorzenia upośledzające czynności narządu wzroku.

8. Przepukliny wewnętrzne i zewnętrzne bez względu na umiejscowienie i pochodzenie.

9. Nosicielstwo duru brzuszego, durów rzekomych lub czerwoni bakteryjnej.

10. Choroby zakaźne i pasożytnicze.

11. Inne schorzenia, nie wymienione w wykazie, jeżeli znacznie upośledzają sprawność ustroju.

22

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SPRAWIEDLIWOŚCI I OBRONY NARODOWEJ

z dnia 10 grudnia 1969 r.

w sprawie ustalenia wykazu organizacji społecznych, które mogą zgłosić udział swego przedstawiciela w postępowaniu karnym.*(Dziennik Ustaw z dnia 30 grudnia 1969 r. Nr 37, poz. 323)*

Na podstawie art. 81 § 2 Kodeksu postępowania karnego oraz art. VI § 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 r. Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego zarządza się, co następuje:

§ 1. Organizacjami społecznymi, które mogą zgłosić udział swego przedstawiciela w postępowaniu karnym, są: związki zawodowe, Liga Kobiet, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Związek Młodzieży Socjalistycznej, Związek Młodzieży Wiejskiej, Społeczny Komitet Przeciwalkoholowy, Związek Bojowników o Wolność i Demokrację, Naczelna Organizacja Techniczna oraz Koła Młodzieży Wojskowej i Organizacja Rodzin Wojskowych.

§ 2. 1. Organizacja społeczna wymieniona w § 1 może zgłosić udział swego przedstawiciela w postępowaniu karnym, jeżeli zachodzi potrzeba obrony interesu społecznego objętego zadaniami statutowymi tej organizacji, w szczególności w sprawach do-

tyczących ochrony mienia społecznego lub praw obywateli.

2. Przedstawiciela wyznacza to ogniwo organizacji społecznej, w którego działalności oskarżony uczestniczy albo które działa w instytucji państwowej lub społecznej, w której oskarżony jest zatrudniony, lub na terenie jego miejsca zamieszkania, albo na którego terenie działania zostało popełnione przestępstwo, chyba że organizacja uzna za celowe wyznaczenie ogniwa innego. Przedstawiciela może wyznaczyć również ogniwo organizacji społecznej działającej w jednostce wojskowej, w której oskarżony pełni czynną służbę wojskową.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1970 r.

Minister Sprawiedliwości: *S. Walczak*
Minister Obrony Narodowej: *W. Jaruzelski*

23

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU NAUKI I TECHNIKI

z dnia 29 listopada 1969 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie zasad oraz trybu tworzenia i wykorzystania funduszu za osiągnięcia techniczne i ekonomiczne w przedsiębiorstwach doświadczalnych.*(Monitor Polski z dnia 19 grudnia 1969 r. Nr 52, poz. 414)*

Na podstawie § 3 uchwały nr 182 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 1965 r. w sprawie funduszu za osiągnięcia techniczne i ekonomiczne w zakładach i przedsiębiorstwach doświadczalnych (Monitor Polski z 1968 r. Nr 31, poz. 208) zarządza się, co następuje:

§ 1. W § 3 zarządzenia Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 8 marca 1966 r. w sprawie zasad oraz trybu tworzenia i wykorzystania funduszu za osiągnięcia techniczne i ekonomiczne w przedsiębiorstwach doświadczalnych (Monitor Polski z 1966 r. Nr 10, poz. 68 i z 1968 r. Nr 31, poz. 209) wprowadza się następujące zmiany:

1) po ust. 4 dodaje się nowy ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Przedsiębiorstwo doświadczałe za zgodą jednostki nadrzędnej może po upływie I półrocza i III kwartału dokonywać wypłat zaliczkowych w wyso-

kości nie przekraczającej 25% kwoty, o której mowa w ust. 4. Wypłata zaliczkowa następuje po upływie I półrocza i III kwartału z przeznaczeniem na nagrody i świadczenia według zasad określonych w regulaminach ustalonych przez właściwych ministrów (§ 7 ust. 5).”

2) w ust. 6 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „natomiast dokonane wypłaty zaliczkowe, o których mowa w ust. 4a, pomniejszone o wypłaty przewidziane w § 5, podlegają potrąceniu z odpisów na fundusz roku następnego.”

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki:
J. Kaczmarek

24

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 1 grudnia 1969 r.

w sprawie szczegółowych wytycznych o rejestracji i sprawozdawczości chorób zawodowych.*(Monitor Polski z dnia 19 grudnia 1969 r. Nr 52, poz. 411)*

Na podstawie § 8 ust. 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 16 kwietnia 1968 r. w sprawie zgłaszania chorób zawodowych i ich stwierdzania oraz dokumentacji, sprawozdaw-

czości i statystyki tych chorób (Dz. U. Nr 14, poz. 86 i Nr 34, poz. 242) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Jednostki organizacyjne i osoby zobowiązane w myśl § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia

i Opieki Społecznej z dnia 16 kwietnia 1968 r. w sprawie zgłaszania chorób zawodowych i ich stwierdzenia oraz dokumentacji, sprawozdawczości i statystyki tych chorób (Dz. U. Nr 14, poz. 86 i Nr 34, poz. 242), zwanego dalej „rozporządzeniem”, do zgłaszania chorób zawodowych oraz podejrzeń o taką chorobę dokonują zgłoszenia na druku Zd-1 „Zgłoszenie choroby zawodowej (podejrzania)”.

2. Zakłady pracy obowiązane są prowadzić rejestrację chorób zawodowych występujących wśród pracowników na druku Zd-2 „Rejestr zachorowań i podejrzeń o choroby zawodowe”, na podstawie zgłoszeń (ust. 1) oraz zawiadomień o stwierdzeniu choroby zawodowej na formularzu Mz/E-III-5.

§ 2. 1. Zakłady pracy sporządzają półroczne sprawozdania o stwierdzonych chorobach zawodowych (§ 8 ust. 2 rozporządzenia) na formularzu Mz/Zd-3.

2. Sprawozdanie (ust. 1) sporządza się na podstawie zapisów w rejestrze, dotyczących przypadków stwierdzonych chorób zawodowych.

3. Sprawozdania (ust. 1) przesyła się w terminie 15 dni po upływie każdego półrocza do właściwego zjednoczenia lub innej jednostki, której dany zakład bezpośrednio podlega.

4. Zjednoczenia (inne jednostki nadrzędne), na podstawie otrzymanych sprawozdań na formularzu Mz/Zd-3, sporządzają półroczne zbiorcze zestawienia stwierdzonych chorób zawodowych na formularzu Mz/Zd-4 i przesyłają je w terminie 30 dni po upływie okresu sprawozdawczego do właściwego ministerstwa (urzędu centralnego).

§ 3. 1. Wojewódzki inspektor sanitarny (inspektor sanitarny miasta wyłączonego z województwa) powiadamia o stwierdzeniu choroby zawodowej (§ 7 rozporządzenia) na formularzu Mz/E-III-5 wypełnionym pismem maszynowym:

- 1) zakład pracy zatrudniający pracownika,
- 2) wojewódzką (miejską) przychodnię przemysłową,
- 3) powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) inspektora sanitarnego właściwego ze względu na położenie zakładu pracy,
- 4) Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej — Departament Sanitarno-Epidemiologiczny z uwzględnieniem terminu i wymagań określonych w § 5 ust. 1.

2. Piąty egzemplarz formularza, o którym mowa

w ust. 1, wojewódzki inspektor sanitarny (inspektor sanitarny miasta wyłączonego z województwa) zatrzymuje jako materiał do prowadzonej kartoteki.

§ 4. 1. Zakłady pracy resortu komunikacji objęte opieką kolejowej służby zdrowia zobowiązane są do sporządzenia sprawozdań, o których mowa w § 2 ust. 1 i 2, na podstawie zawiadomienia o stwierdzeniu choroby zawodowej wystawionego przez okręgowego inspektora sanitarnego Polskich Kolei Państwowych (PKP).

2. Okręgowi inspektorzy sanitarni PKP zawiadamiają o stwierdzeniu choroby zawodowej na formularzu Mz/E-III-5 wypełnionym pismem maszynowym:

- 1) zakład pracy zatrudniający pracownika,
- 2) obwodowego inspektora sanitarnego właściwego ze względu na siedzibę kolejowego zakładu pracy,
- 3) Ministerstwo Komunikacji — Głównego Inspektora Sanitarnego PKP z uwzględnieniem terminu i wymagań określonych w § 5 ust. 1.

3. Czwarty egzemplarz formularza, o którym mowa w ust. 2, okręgowy inspektor sanitarny PKP zatrzymuje jako materiał do prowadzonej kartoteki.

§ 5. 1. Wojewódzki inspektor sanitarny (inspektor sanitarny miasta wyłączonego z województwa) w terminie 15 dni po upływie każdego półrocza przesyła zasymbolizowany formularz Mz/E-III-5 do Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej — Departament Sanitarno-Epidemiologiczny. Formularz Mz/E-III-5 należy wypełniać według wytycznych wydanych przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej.

2. Główny Inspektor Sanitarny PKP przesyła w terminie 30 dni po upływie każdego półrocza zasymbolizowany (ust. 1) jeden egzemplarz każdego formularza Mz/E-III-5 do Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej — Departament Sanitarno-Epidemiologiczny.

§ 6. 1. Druki Zd-1 i Zd-2 nabywa się w terenowo właściwych punktach wysyłkowych (sklepach) Przedsiębiorstwa Wydawniczo-Handlowego Druków Akcydensowych.

2. Formularze Mz/E-III-5, Mz/Zd-3 i Mz/Zd-4 Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej dostarcza ministerstwu (urzędowi centralnemu).

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1970 r.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *J. Kostrzewski*

25

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 4 grudnia 1969 r.

w sprawie zezwolenia na zatrudnianie młodocianych, którzy nie ukończyli szkoły podstawowej.

(*Monitor Polski z dnia 19 grudnia 1969 r. Nr 52, poz. 415*)

Na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226 i z 1961 r. Nr 32, poz. 160) zarządza się, co następuje:

§ 1. Młodociani, którzy nie ukończyli szkoły podstawowej, mogą być zatrudniani, jeżeli nieukończenie szkoły podstawowej było spowodowane:

1) brakiem ośmioklasowej szkoły podstawowej w miejscu zamieszkania młodocianego lub w innej pobliskiej miejscowości, do której młodociany mógłby codziennie dojeżdżać,

2) ograniczeniem zdolności fizycznych albo umysłowych młodocianego potrzebnych do ukończenia szkoły podstawowej,

3) stanem zdrowia młodocianego uniemożliwiającym terminowe ukończenie szkoły podstawowej,

4) niedostosowaniem społecznym młodocianego uwarunkowanym szczególną sytuacją życiową, jak np.: niewłaściwa opieka ze strony rodziny, zła sytuacja materialna rodziny, szkodliwe oddziaływanie najbliższego otoczenia, nieprawidłowy rozwój fizyczny i umysłowy dziecka.

§ 2. 1. Właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego organ do spraw oświaty prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej ustala na wniosek przedstawiciela ustawowego młodocianego ekoliczności, które spowodowały nieukończenie przez młodocianego szkoły podstawowej, i wydaje zezwolenie na zatrudnienie młodocianego mimo nieukończenia szkoły podstawowej.

2. Ograniczenie zdolności fizycznych albo umysłowych młodocianego potrzebnych do ukończenia szkoły podstawowej organ określony w ust. 1 stwierdza na podstawie orzeczeń wydanych na zasadach ustalonych rozporządzeniem Ministra Oświaty z dnia 31 października 1962 r. w sprawie zasad i trybu uznawania dzieci za niezdolne do nauki w normalnych szkołach podstawowych (Dz. U. z 1962 r. Nr 64, poz. 305 i z 1969 r. Nr 12, poz. 89).

3. Organ określony w ust. 1 przechowuje w swoich aktach całą dokumentację dotyczącą wydanych zaświadczeń, o których mowa w ust. 1.

§ 3. Młodociani, o których mowa w § 1, mogą być zatrudniani wyłącznie po przedłożeniu zezwolenia na zatrudnienie (§ 2).

§ 4. Młodociani, którzy nie ukończyli szkoły podstawowej, mogą być zatrudniani przy lekkich pracach sezonowych i dorywczych na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 lipca 1959 r. w sprawie zatrudniania młodocianych przy lekkich pracach sezonowych i dorywczych (Dz. U. Nr 45, poz. 277); w tych wypadkach przepisy §§ 1—3 nie mają zastosowania.

§ 5. Zakłady pracy zatrudniające młodocianych, o których mowa w § 1 zarządzenia, zobowiązane są — zgodnie z obowiązującymi przepisami — umożliwić tym młodocianym uzupełnienie wykształcenia podstawowego w szkołach podstawowych dla pracujących lub na kursach ogólnokształcących w zakresie szkoły podstawowej.

§ 6. Traci moc zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 4 listopada 1960 r. w sprawie zezwolenia na zatrudnianie młodocianych, którzy nie ukończyli 7 klas szkoły podstawowej (Monitor Polski Nr 84, poz. 382).

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *M. Krukowski*

26

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 8 grudnia 1969 r.

w sprawie oznaczania numerami statystycznymi chorób, urazów i przyczyn zgonów.

(Monitor Polski z dnia 19 grudnia 1969 r. Nr 52, poz. 413)

Na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 października 1948 r. o zakładach społecznych służby zdrowia i planowej gospodarce w służbie zdrowia (Dz. U. Nr 55, poz. 434 z późniejszymi zmianami) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zakłady społeczne służby zdrowia oraz organy służby zdrowia obowiązane są przy prowadzeniu dokumentacji lekarskiej, przy pracach w zakresie statystyki i sprawozdawczości medycznej oraz dla celów orzecznictwa o czasowej niezdolności do pracy stosować wyłącznie następujące numery statystyczne: 000—027, 030—046, 050—057, 060—068, 070—104, 110—117, 120—136, 140—163, 170—174, 180—228, 230—246, 250—258, 260—315, 320—324, 330—333, 340—358, 360—398, 400—404, 410—414, 420—438, 440—448, 450—458, 460—466, 470—474, 480—486, 490—493, 500—508, 510—537, 540—543, 550—553, 560—577, 580—584, 590—607, 610—616, 620—645, 650—662, 670—578, 680—686, 690—698, 700—718, 720—738, 740—796, E800—E807, E810—E823, E825—E827, E830—E838, E840—E845, E850—E877, E880—E887, E890—E936, E940—E978, E980—E999, N800—N848, N850—N854, N860—N887, N890—N897, N900—N907, N910—N918, N920—N999, Y00—Y12, Y19—Y21, Y29—Y34, Y39—Y44, Y49—Y51, Y59—Y62, Y69—Y71, Y79—Y87, Y89.

2. Nie stosuje się numerów statystycznych, o których mowa w ust. 1, przy wydawaniu zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy w przypadkach do-

tyczących potrzeby sprawowania opieki domowej nad chorym członkiem rodziny, porodu bez powikłań oraz decyzji o przymusowej izolacji pracownika z powodu stwierdzenia lub podejrzenia choroby zakaźnej albo jej nosicielstwa (kwarantanna). W przypadkach tych przyczynę wydania zaświadczeń podaje się słownie.

3. Obowiązujące mianownictwo chorób, urazów i przyczyn zgonów odpowiadające poszczególnym numerom statystycznym zawiera broszura pt. „Międzynarodowa klasyfikacja chorób, urazów i przyczyn zgonów” — wydana przez Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich w 1968 r. i przeznaczona wyłącznie do użytku służbowego zakładów społecznych służby zdrowia, organów służby zdrowia, oddziałów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz organów statystyki państwowej.

§ 2. 1. W razie stwierdzenia, że choroba powodująca czasową niezdolność do pracy pozostaje w związku przyczynowym z nadużyciem alkoholu, w zaświadczeniu o czasowej niezdolności do pracy, obok numeru statystycznego oznaczającego chorobę, należy wstawić oznaczenie „N980”.

2. W razie stwierdzenia czasowej niezdolności do pracy wywołanej wypadkiem, zatruciem lub urazem przy pracy, w zaświadczeniu o czasowej niezdolności do pracy, obok właściwego numeru statystycznego oznaczającego chorobę, należy zamieścić oznaczenie „Z”.

§ 3. 1. Zmiana numeru statystycznego w obrębie każdej z grup numerów:

010—019, 040—044, 090—097, 110—117, 140—199, 200—209, 210—228, 230—239, 240—242, 243—245, 260—269, 270—279, 280—289, 290—299, 300—309, 310—315, 320—324, 330—333, 350—358, 380—384, 390—398, 400—404, 410—414, 420—424, 425—429, 430—438, 440—448, 450—458, 460—466, 470—474, 480—486, 490—491, 531—534, 540—543, 550 i 552, 551 i 553, 574—576, 580—584, 592 i 594, 600—607, 610—611, 612 i 615, 613—614, 620—629 (bez numeru 627), 630—639, 640—645, 650—662, 670—678, 710—718 oznacza uściślenie poprzedniego rozpoznania lub wystąpienie powikłań w przebiegu schorzenia podstawowego i dlatego zmiana numeru statystycznego powinna być traktowana jako ten sam przypadek niezdolności do pracy, nie powodujący rozpoczęcia nowego okresu zasiłkowego.

2. Zmiana numeru statystycznego w grupie 230—239 na jeden z numerów 140—228 oraz zmiana numeru statystycznego 780—796 na jeden z numerów 000—778 stanowi uściślenie rozpoznania i dlatego powinna być traktowana jako ten sam przypadek niezdolności do pracy, nie powodujący rozpoczęcia nowego okresu zasiłkowego.

3. Numery statystyczne 010—019 dotyczą choroby, z powodu której wypłata zasiłku z ubezpieczenia społecznego przysługuje przez okres 39 tygodni z możliwością przedłużenia na dalsze 13 tygodni.

4. Numery statystyczne: 001, 002, 003, 004, 006, 010—019, 021, 023, 032, 034, 036, 037, 040—044, 045, 046, 050, 062, 063, 064, 065, 066, 070, 071, 072, 073, 074, 079, 080, 081, 082, 083, 084, 088, 090—097, 100, 101, 102, 103, 104, 124 dotyczą chorób o dłuższym okresie wylegania, uprawniających do zasiłku z ubezpieczenia społecznego po ustaniu zatrudnienia, jeżeli zachorowanie nastąpiło w ciągu czterech tygodni po ustaniu tego zatrudnienia.

5. Numery statystyczne: 000, 001, 002, 010—019, 020, 022, 024, 032, 036, 037, 040—044, 045, 046, 050, 062, 063, 064, 065, 066, 070, 071, 073, 074, 080, 081, 084, 088, 100, 101, 102, 103, 104 dotyczą chorób, z powodu których wypłaca się z ubezpieczenia społecznego zasiłek domowy w wysokości 70% zarobku lub zasiłek szpitalny w wysokości 35% zarobku.

6. Numer statystyczny N980 oznacza przypadek niezdolności do pracy nie uprawniający do zasiłku z ubezpieczenia społecznego przez pierwsze trzy dni niezdolności.

7. W razie chorób i urazów oznaczonych numerem statystycznym nie wymienionym w ust. 3—6 stosuje się zasady ogólne w zakresie ustalania uprawnień do zasiłku z ubezpieczenia społecznego.

§ 4. Broszura określona w § 1 ust. 3 powinna być doręczona za imiennym pokwitowaniem fachowym pracownikom służby zdrowia uprawnionym do wydawania orzeczeń o czasowej niezdolności do pracy oraz udostępniana wyłącznie do użytku służbowego innym pracownikom uprawnionym do sprawowania kontroli nad orzecznictwem o czasowej niezdolności do pracy oraz kontroli nad ustalaniem uprawnień do zasiłków z ubezpieczenia społecznego, a także organom służby zdrowia oraz statystyki państwowej.

§ 5. Traci moc zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 8 listopada 1958 r. w sprawie mianownictwa chorób, urazów i przyczyn zgonów (Monitor Polski Nr 92, poz. 507), z tym że do przypadków niezdolności do pracy rozpoczętych przed dniem 1 stycznia 1970 r. i trwających nadal stosuje się numery statystyczne i mianownictwo chorób określone w przepisach dotychczasowych.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1970 r.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *J. Kostrzewski*

27

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

z dnia 3 grudnia 1969 r.

w sprawie organizowania i prowadzenia publicznej działalności sportowej.

(*Monitor Polski z dnia 19 grudnia 1969 r. Nr 52, poz. 416*)

Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 3 ust. 3, art. 12 ust. 2, art. 20 oraz art. 21 ustawy z dnia 9 kwietnia 1968 r. o zezwoleniach na publiczną działalność artystyczną, rozrywkową i sportową (Dz. U. Nr 12, poz. 64) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zwalnia się od obowiązku uzyskiwania zezwolenia oraz dokonywania zgłoszenia na organizowanie i prowadzenie publicznej działalności sportowej Akademicki Związek Sportowy oraz stowarzyszenia zarejestrowane, których wyłączny lub podstawowy zakres statutowego działania obejmuje działalność sportową.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy obowiązku dokonania zgłoszenia międzypaństwowych i międzynarodowych imprez sportowych.

§ 2. 1. Zgłoszenie (§ 1 ust. 2) powinno być złożone komitetowi kultury fizycznej i turystyki prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej (rady na-

rodowej miasta wyłączonego z województwa) najpóźniej na 14 dni przed dniem imprezy.

2. Zgłoszenie powinno zawierać:

1) oznaczenie organizatora imprezy,

2) datę i miejsce oraz rodzaj organizowanej imprezy,

3) program lub regulamin imprezy.

§ 3. 1. Komitet kultury fizycznej i turystyki prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) może nie później niż na 5 dni przed terminem imprezy sportowej określić warunki i zgłosić zastrzeżenia, do których organizator imprezy obowiązany jest się zastosować.

2. Niezgodzenie warunków lub zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, oznacza, że impreza sportowa może się odbyć zgodnie z treścią zgłoszenia.

§ 4. Organizator imprezy sportowej zawiadamia

na piśmie właściwą jednostkę Milicji Obywatelskiej o terminie, miejscu i rodzaju imprezy sportowej najpóźniej na 7 dni przed dniem imprezy.

§ 5. 1. Osoba ubiegająca się o zezwolenie na organizowanie i prowadzenie publicznej działalności sportowej powinna posiadać następujące kwalifikacje osobiste:

- 1) obywatelstwo polskie,
- 2) pełnię praw publicznych,
- 3) ukończony 21 rok życia,
- 4) odpowiednie kwalifikacje ideowe i moralne dające rękojmię należytego organizowania i prowadzenia publicznej działalności sportowej.

2. Te same kwalifikacje osobiste (ust. 1) powinien posiadać kierownik osoby prawnej lub jednostki nie posiadającej osobowości prawnej ubiegającej się o zezwolenie na organizowanie i prowadzenie publicznej działalności sportowej lub osoba przez niego wyznaczona.

§ 6. 1. Osoba ubiegająca się o zezwolenie na organizowanie i prowadzenie publicznej działalności sportowej w zakresie dyscyplin sportu objętych działalnością związków sportowych powinna posiadać następujące kwalifikacje zawodowe:

- 1) stopień instruktora lub trenera danej dyscypliny sportu,
- 2) 3-letnią praktykę dotyczącą przedmiotu zezwolenia,
- 3) opinię właściwego polskiego związku sportowego, stwierdzającą kwalifikacje do prowadzenia działalności objętej zezwoleniem.

2. Osoba ubiegająca się o zezwolenie na organizowanie i prowadzenie publicznej działalności sportowej w zakresie nie objętym działalnością związków sportowych powinna posiadać następujące kwalifikacje zawodowe:

- 1) co najmniej wykształcenie średnie oraz
- 2) 3-letnią praktykę dotyczącą przedmiotu zezwolenia.

3. Przy wydawaniu zezwoleń na prowadzenie publicznych strzelnic sportowych (strzelnice wiatrówkowe) wymagane jest wykształcenie podstawowe oraz 5-letnia praktyka w zakresie przedmiotu zezwolenia.

4. Przepis ust. 3 nie dotyczy osób, które w dniu wejścia w życie zarządzenia ukończyły 50 rok życia i posiadają co najmniej 8-letnią praktykę.

§ 7. Osoba ubiegająca się o zezwolenie na prowadzenie publicznej strzelnicy sportowej powinna poza kwalifikacjami zawodowymi określonymi w § 6 ust. 3 i 4 posiadać dostateczną znajomość w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie ustalonym odrębnymi przepisami.

§ 8. Kierownik osoby prawnej lub jednostki nie posiadającej osobowości prawnej ubiegającej się o zezwolenie na organizowanie i prowadzenie publicznej działalności sportowej albo osoba przez niego wyznaczona powinni posiadać kwalifikacje zawodowe określone w § 6 i 7.

§ 9. Jeżeli o wydanie zezwolenia na publiczną działalność sportową występują dwie lub więcej osób łącznie, kwalifikacje osobiste i zawodowe określone w zarządzeniu powinni posiadać wszyscy wnioskodawcy.

§ 10. 1. Program imprezy sportowej powinien być podany do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w miejscowości, w której impreza ma się odbyć,

przed rozpoczęciem sprzedaży biletów. Ogłoszenie powinno być również wywieszane przy wejściu do miejsca, w którym impreza ma się odbyć, a także w miejscu sprzedaży biletów.

2. Organizator imprezy sportowej obowiązany jest dostarczyć tekst ogłoszenia przed jego podaniem do publicznej wiadomości organowi właściwemu do udzielania zezwoleń nie później niż na 48 godzin przed imprezą.

3. Tekst ogłoszenia powinien w szczególności zawierać:

- 1) oznaczenie organizatora imprezy,
- 2) nazwę i rodzaj imprezy,
- 3) miejsce i termin imprezy oraz jej program,
- 4) informację o cenie i miejscu sprzedaży biletów wstępu.

4. W razie zawieszenia ważności dokumentów wolnego wstępu (§ 35) lub ograniczenia wydawania biletów bezpłatnych (§ 38) tekst ogłoszenia powinien zawierać także odpowiednią informację z podaniem miejsca i terminu wydawania osobom uprawnionym biletów bezpłatnych.

§ 11. 1. Jeżeli zachodzą okoliczności zmuszające organizatora do zmiany programu imprezy, organizator imprezy obowiązany jest ogłosić publicznie wprowadzone zmiany do programu w sposób wskazany w § 10 ust. 3.

2. Osobom, które nabyły bilety wstępu przed zmianą programu, należy na ich żądanie zgłoszone przed rozpoczęciem imprezy zwrócić zapłaconą kwotę za zwrotem biletu wstępu.

§ 12. Organizator imprezy sportowej obowiązany jest zapewnić porządek oraz bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia publiczności uczestniczącej w imprezie.

§ 13. Organizator imprezy sportowej powinien ściśle przestrzegać warunków bezpiecznego przeprowadzenia imprezy, określonych:

- 1) w przepisach wydanych przez Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki,
- 2) w regulaminach, postanowieniach i przepisach sportowych polskich związków sportowych,
- 3) w regulaminie danej imprezy.

§ 14. Organizator imprezy sportowej powinien przestrzegać, aby liczba osób na widowni nie przekraczała liczby podanej w zgłoszeniu (ustalonej w zezwoleniu).

§ 15. Organizator imprezy sportowej powinien przestrzegać, aby w miejscu imprezy instalacje i urządzenia elektryczne były niedostępne dla osób nie związanych z ich obsługą oraz aby nie zagrażały bezpieczeństwu ludzi i mienia.

§ 16. Przy każdym zmechanizowanym urządzeniu, z jakich korzysta się przy przeprowadzaniu imprezy, powinny znajdować się odpowiednie zabezpieczenia chroniące życie, zdrowie i mienie osób posługujących się tymi urządzeniami oraz osób postronnych. Ponadto w miejscu imprezy powinna znajdować się odpowiednia obsługa zapewniająca prawidłowe działanie urządzeń zmechanizowanych oraz przestrzeganie przepisów i instrukcji w sprawie posługiwania się tymi urządzeniami.

§ 17. 1. Miejsce imprezy, urządzenia i sprzęt powinny być oddane do użytku publicznego w należytym czystości.

2. Podczas imprez odbywających się w obiektach

krytych palenie tytoniu dozwolone jest tylko w wyznaczonym do tego miejscu.

§ 18. 1. Organizator imprezy sportowej powinien zapewnić na terenie obiektu sportowego osobne ustępy dla kobiet i mężczyzn.

2. Ilość ustępów należy uzgodnić każdorazowo z właściwym terenowo państwowym inspektorem sanitarnym.

3. Warunki dotyczące zapewnienia odpowiednich wymagań w zakresie higieny powinny być zgodne z ogólnie obowiązującymi w tym przedmiocie przepisami prawa budowlanego oraz normatywami technicznymi projektowania.

§ 19. W miejscu imprezy powinna znajdować się apteczka pierwszej pomocy.

§ 20. Przy wejściu na imprezę należy okazać kontrolerowi bilet, kartę wstępu lub zaproszenie, a następnie zająć wyznaczone miejsce.

§ 21. 1. Wstęp na imprezę i przebywanie na niej osób w stanie nietrzeźwym jest niedozwolone.

2. Organizator imprezy obowiązany jest zapewnić ściśle przestrzeganie zakazu:

1) wpuszczania na imprezę osób nietrzeźwych,
2) spożywania na terenie urządzeń sportowych napojów o zawartości powyżej 4,5% alkoholu.

3. Zakaz przebywania w stanie nietrzeźwym oraz spożywania napojów o zawartości powyżej 4,5% alkoholu powinien być w formie ogłoszenia umieszczony przed wejściem na teren obiektu sportowego.

§ 22. Organizator imprezy sportowej powołuje własną służbę porządkową i informacyjną w ilości określonej aktualnymi potrzebami. Służbę porządkową pełnią bileterzy, a w razie potrzeby osoby dodatkowo wyznaczone lub zatrudnione. O liczebności służby porządkowej organizator imprezy zawiadamia właściwą jednostkę Milicji Obywatelskiej. Służbę informacyjną pełnią spikerzy. Służba porządkowa i informacyjna obowiązana jest ściśle współdziałać z Milicją Obywatelską.

§ 23. Zadaniem służby porządkowej i służby informacyjnej jest zapobieganie i przeciwdziałanie wszelkich usiłowaniom zakłócenia spokoju i porządku lub zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.

§ 24. Zadaniem służby informacyjnej jest w szczególności:

1) informowanie publiczności o przebiegu imprezy i przepisach sportowych obowiązujących w danej dyscyplinie sportu,

2) apelowanie o właściwe zachowanie się publiczności w czasie imprezy.

§ 25. Do osób naruszających spokój i porządek publiczny podczas imprezy służba porządkowa stosuje następujące środki:

1) zwraca uwagę poszczególnym osobom,
2) wzywa do zachowania spokoju lub porządku publicznego,

3) czuwa nad przestrzeganiem zakazu spożywania napojów o zawartości powyżej 4,5% alkoholu oraz wyprowadza z terenu obiektu sportowego osoby naruszające ten zakaz,

4) usuwa z miejsca imprezy osoby zakłócające spokój lub porządek publiczny, a także osoby nietrzeźwe.

§ 26. Członkowie służby porządkowej noszą na lewym ramieniu (przedramieniu) opaski z napisem „służba porządkowa”.

§ 27. Dzieci i młodzież mogą uczęszczać tylko na imprezy sportowe dla nich dozwolone.

§ 28. 1. Dzieci do lat 10 mogą uczęszczać na imprezy sportowe do godziny 18 tylko pod opieką rodziców, wychowawców lub innych osób dorosłych.

2. Dzieci i młodzież w wieku od 10 do 18 lat mogą uczęszczać na imprezy sportowe do godziny 20.

3. Dzieci i młodzież w wieku od 15 do 18 lat mogą uczęszczać na imprezy sportowe do godziny 22 tylko pod opieką rodziców, wychowawców lub innych osób dorosłych.

4. Organ udzielający zezwolenia na imprezę sportową, jednostka organizacyjna zwolniona od obowiązku uzyskiwania zezwolenia lub jej kierownik określa granice wieku dzieci i młodzieży, które mogą uczęszczać na daną imprezę.

§ 29. Do bezpłatnego wstępu na imprezy sportowe organizowane na terenie całego kraju uprawniają:

1) na wszystkie imprezy sportowe:

a) legitymacje członków Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki, zwanego dalej „GKKFiT” (ważne dla 1 osoby),

b) karty służbowe wolnego wstępu, wydane przez GKKFiT (ważne dla 1 osoby),

c) karty służbowe, wydane przez GKKFiT dla prasy (ważne dla 1 osoby),

d) legitymacje Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, wydane przez GKKFiT (ważne dla 2 osób),

e) legitymacje Zasłużonego Mistrza Sportu, wydane przez GKKFiT (ważne dla 2 osób),

• 2) na imprezy sportowe w określonej dyscyplinie sportu:

a) legitymacje Mistrza Sportu, wydane przez GKKFiT (ważne dla 1 osoby),

b) legitymacje członków zarządów głównych oraz wydziałów i komisji polskich związków sportowych (ważne dla 1 osoby),

c) książeczki lub legitymacje trenerskie wydane przez GKKFiT albo przez Akademię Wychowania Fizycznego w Warszawie lub Wyższą Szkołę Wychowania Fizycznego w Krakowie, Poznaniu i Wrocławiu (ważne dla 1 osoby),

d) legitymacje (książeczki) sędziego rzeczywistego klasy międzynarodowej, związkowej, państwowej lub równorzędnej, wydane przez właściwy polski związek sportowy lub międzynarodową federację sportową (ważne dla 1 osoby),

3) na imprezy sportowe organizowane przez stowarzyszenia sportowe zrzeszone w określonej federacji:

a) legitymacje członków zarządów głównych właściwych federacji (ważne dla 1 osoby),

b) inne dokumenty określone przez zarząd główny właściwej federacji (ważne dla 1 osoby).

§ 30. 1. Zasady bezpłatnego wstępu na imprezy sportowe na terenie poszczególnych województw określa, z zachowaniem przepisów zarządzenia, przewodniczący komitetu kultury fizycznej i turystyki prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa), zwanego dalej „WKKFiT”.

2. Do kompetencji przewodniczących WKKFiT w zakresie wymienionym w ust. 1 należy w szczególności:

1) ustalenie wykazu dokumentów upoważniających do bezpłatnego wstępu na poszczególne rodzaje imprez sportowych,

2) ustalenie wzoru i ilości kart służbowych wolnego wstępu WKKFiT,

3) określenie uprawnień do bezpłatnego wstępu na imprezy sportowe dla:

a) członków komitetów kultury fizycznej i turystyki,

b) posiadaczy kart służbowych wolnego wstępu WKKFiT,

c) członków zarządów okręgowych związków sportowych oraz wydziałów i komisji tych związków,

d) sędziów sportowych,

e) członków zarządów okręgowych (wojewódzkich) federacji klubów sportowych,

f) zdobywców kółek olimpijskich,

4) określenie zadań dotyczących ilości zaproszeń i biletów bezpłatnych wydawanych na imprezy sportowe przez ich bezpośrednich organizatorów.

§ 31. Dokumenty imienne, uprawniające do bezpłatnego wstępu na imprezy sportowe, nie mogą być odstępowane innym osobom.

§ 32. Organizator imprezy sportowej może w uzasadnionym wypadku zezwolić młodzieży szkolnej na bezpłatny wstęp na imprezę sportową.

§ 33. Przewodniczący WKKFiT może w uzasadnionym wypadku wyrazić na wniosek organizatora imprezy sportowej zgodę na bezpłatny wstęp na imprezę określonej grupy widzów.

§ 34. Karty służbowe wolnego wstępu na imprezy sportowe dla prasy, radia i telewizji przydzielane są przez GKKFiT — jako druki ścisłego zarachowania — Klubowi Dziennikarzy Sportowych Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, który dysponuje tymi kartami i prowadzi ich ewidencję.

§ 35. 1. Przewodniczący właściwego WKKFiT może na wniosek organizatora imprezy zawiesić ważność dokumentów wolnego wstępu na imprezę między państwową lub międzynarodową, pod warunkiem wydania ich posiadaczom biletów bezpłatnych lub zaproszeń.

2. Osoby posiadające więcej niż jeden dokument uprawniający do bezpłatnego wstępu na imprezy sportowe mogą korzystać tylko z jednego z tych dokumentów przy odbiorze biletów bezpłatnych (ust. 1).

§ 36. 1. Wydawanie biletów bezpłatnych przez organizatora imprezy sportowej, na którą zawieszono ważność dokumentów wolnego wstępu, powinno odbywać się co najmniej przez 2 dni (w tym także w godzinach nie kolidujących z godzinami pracy) i być zakończone nie wcześniej niż w dniu poprzedzającym imprezę.

2. Szczegółowy tryb wydawania biletów bezpłatnych (ust. 1) określają przewodniczący WKKFiT.

§ 37. Rozdzielnik biletów bezpłatnych na imprezy międzypaństwowe i międzynarodowe wymaga zatwierdzenia przez WKKFiT, który wyraził zgodę na zawieszenie ważności dokumentów wolnego wstępu na tę imprezę.

§ 38. 1. Organizatorzy imprez sportowych między państwowych lub międzynarodowych mogą w szczególności uzasadnionym wypadku wystąpić do przewodniczącego właściwego WKKFiT o zmniejszenie rozdzielnika bezpłatnych biletów.

2. Wnioski o zmniejszenie rozdzielnika biletów bezpłatnych należy składać co najmniej na 10 dni przed dniem imprezy.

§ 39. Organizator imprezy sportowej obowiązany jest przekazać do dyspozycji Gabinetu Przewodniczącego GKKFiT oraz właściwego WKKFiT określoną przez te organy liczbę zaproszeń dla przedstawicieli władz i organów państwowych oraz placówek zagranicznych.

§ 40. Organizator imprezy sportowej obowiązany jest zarezerwować określoną liczbę biletów płatnych na polecenie Gabinetu Przewodniczącego GKKFiT lub przewodniczącego właściwego WKKFiT.

§ 41. Gabinet Przewodniczącego GKKFiT oraz przewodniczący właściwego WKKFiT może zastrzec sobie dyspozycję łoża honorową na określonej imprezie sportowej.

§ 42. Organizator imprezy sportowej obowiązany jest zapewnić:

1) miejsca w łożu honorowej dla przedstawicieli władz państwowych oraz zaproszonych gości,

2) odpowiednią ilość miejsc siedzących dla posiadaczy dokumentów wolnego wstępu.

§ 43. Przepisy zarządzenia nie naruszają uprawnień wynikających z układów zbiorowych pracy.

§ 44. Tracą moc:

1) zarządzenie nr 203 Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 14 października 1963 r. w sprawie zabezpieczenia porządku na publicznych imprezach i zawodach sportowych,

2) zarządzenie nr 77 Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 1 grudnia 1966 r. w sprawie bezpłatnego wstępu na imprezy sportowe.

§ 45. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki: W. Reczek

28

PISMO OKÓLNE Nr 38 PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 8 listopada 1969 r.

w sprawie stosowania niektórych przepisów o urloпах bezpłatnych dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi.

(Dziennik Urzędowy Komitetu Pracy i Płac z dnia 10 grudnia 1969 r. Nr 6, poz. 11)

Na podstawie § 5 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1960 r. w sprawie szczegółowego zakresu i trybu działania Komitetu Pracy i Płac oraz zakresu współpracy Komitetu z innymi organami administracji państwowej (Dz. U. Nr 23,

poz. 133) — Komitet Pracy i Płac w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych ustala, co następuje:

1. Udzielenie przez zakład pracy na wniosek pracownicy urlopu przewidzianego w uchwale nr 158

Rady Ministrów z dnia 24 maja 1968 r. w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi (Monitor Polski Nr 24, poz. 154) jest obowiązkowe.

Zakład pracy nie może odmówić udzielenia tego urlopu, jeżeli pracownica spełnia warunki określone w uchwale, a więc przepracowała w zakładzie co najmniej 12 miesięcy, a wiek dziecka nie przekracza 2 lat.

2. Urlopu bezpłatnego udziela się pracownicy w terminie przez nią wskazanym, a w szczególności bezpośrednio po urlopie macierzyńskim lub po urlopie wypoczynkowym, wykorzystanym w myśl przepisów art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 29 kwietnia 1969 r. o pracowniczych urlopiach wypoczynkowych (Dz. U. Nr 12, poz. 85), jak też w czasie późniejszym, najdłużej jednak do ukończenia przez dziecko 2 lat życia.

3. Jeżeli pracownica korzystająca z urlopu bezpłatnego urodziła dziecko w czasie tego urlopu, przy-

sługuje jej prawo do ponownego urlopu bezpłatnego z tego tytułu.

4. Korzystanie z urlopu bezpłatnego nie ogranicza uprawnień pracownicy do urlopu wypoczynkowego.

5. Zaleca się, aby przy opracowywaniu planów urlopów w myśl art. 11 powołanej ustawy stosowana była zasada, że pracownica, która powróciła do pracy po wykorzystaniu urlopu bezpłatnego, otrzymuje przysługujący jej urlop wypoczynkowy za rok kalendarzowy, w którym korzystała z urlopu bezpłatnego, po przepracowaniu co najmniej trzech miesięcy od dnia zgłoszenia się do pracy, chyba że jej szczególna sytuacja życiowa stwierdzona przez radę zakładową uzasadnia udzielenie urlopu wypoczynkowego bezpośrednio po urlopie bezpłatnym. Jednakże zakład pracy ma obowiązek udzielenia pracownicy urlopu w tym roku kalendarzowym, w którym pracownica nabyła do niego prawo.

Zasada przepracowania trzech miesięcy nie dotyczy urlopów zaległych.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *M. Krukowski*

29

**PISMO OKÓLNE Nr 39
PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC**

z dnia 19 listopada 1969 r.

zmieniające pismo okólne w sprawie zwrotu kosztów przejazdów do miejsca stałego zamieszkania pracownikom rozłączonym z rodzinami.

(Dziennik Urzędowy Komitetu Pracy i Płac z dnia 10 grudnia 1969 r. Nr 10, poz. 13)

1. W piśmie okólnym nr 13 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 29 kwietnia 1963 r. w sprawie zwrotu kosztów przejazdów do miejsca stałego zamieszkania pracownikom rozłączonym z rodzinami (Dz. Urz. KP i P Nr 2, poz. 6) wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 skreśla się następujące wyrazy: „przy zastosowaniu postanowień § 46 Taryfy osobowej i bagażowej Polskich Kolei Państwowych, dotyczących

przejazdów w celu odwiedzenia rodziny z uwzględnieniem opłat ulgowych ze zniżką 33%”.

2) po ust. 3 dodaje się nowy ust. 4 w brzmieniu: „4. Zakłady pracy powinny zamiast zwrotu kosztów przejazdów dokonywać w miarę możliwości zakupu biletów na przejazdy środkami lokomocji”.

2. Postanowienia niniejszego pisma okólnego stosuje się od dnia 1 stycznia 1970 r.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *M. Krukowski*

Wydawnictwo Związkowe CRZZ — Warszawa, ul. Spasowskiego 1/3

WARUNKI PRENUMERATY:

Prenumeratę na kraj dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe, listonosze oraz Oddziały i Delegatury „Ruch”. Można również dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23. Wszystkie instytucje państwowe i społeczne mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie za pośrednictwem Oddziałów i Delegatur „Ruch”. Prenumeraty przyjmowane są do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa — przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88; konto PKO Nr 1-6-100024.

Egzemplarze numerów zdezaktualizowanych można nabywać w punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch” Warszawa, ul. Nowogrodzka 15/17, konto PKO Nr 141-6-700044 VII O/M Warszawa.